OFFICIA
DE
PASSIONE D. N. J. C.
AC DE B. M. V.

A SS. D.N. GREGORIO PAPA XVI
AB UNIVERSO CLERO SÆCULARI
ARCHIDIOECESIS NEAPOLITANÆ
RECITANDA NUPER CONCESSA
AD INSTANTIAM EMI, AC RMI DOMINI
D. PHILIPPI JUDICE CARACCIOLO
CARD. ARCHIEP. NEAPOL.

NEAPOLI
EX TYPOGRAPHIA P. TIZZANO.

MDCCCXXXVIII.

Fer. III. post Dominicam Septuages.

OFFICIUM
ORATIONIS D. N. J. C. AD HORT. IN MONTE OLIVETI

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Antiph. Venit Jesus *etc. cum reliquis de Laud. Psalm.* Dixit Dominus *etc. cum reliquis de Dominica ; et loco ultimi Psalm.* Laudate Dominum omnes gentes *etc.*

Capitulum. *Matth. 26.*

Venit Jesus ad discipulos suos, et invenit eos dormientes, et dicit Petro: Sic non potuistis una hora vigilare mecum? Vigilate, et orate, ut non intretis in tentationem.

Hymnus.

Aspice, ut Verbum Patris a supernis
Sedibus clemens, et amore flagrans
Perditis culpa genitis mederi
Pergit Adami.

Flebilem mundi miserans ruinam,
Et volens nostros reparare casus,
Orat, et prona veniam precatur
Fronte Magister.

Fluctuat secum tot acerba volvens:
Hunc, ait supplex, Calicem doloris,
Mi Pater, transfer: tua sed voluntas,
Non mea fiat.

Cum premat tristis pavor ima cordis,
Deficit languens Dominus; per artus
Sanguinis sudor fluit, atque guttis
Terra madescit.

At celer summo veniens Olympo
Angelus Jesum recreat jacentem,
Corpori vires redeunt, novoque
Robore surgit.
Laus, honor Patri, genitaeque Proli,
Cui datum Nomen super omne nomen,
Et Paracleto decus, atque virtus
Omne per aevum. Amen.

℣. Tristis est anima mea.
℟. Usque ad mortem.

Ad Magnif. Antiph. Positis genibus orabat dicens: Pater, si vis, transfer calicem istum a me: verumtamen non mea voluntas, sed tua fiat.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui in horto verbo, et exemplo nos orare docuisti ad tentationum pericula superanda: concede propitius, ut nos orationi semper intenti, ejus copiosum fructum consequi mereamur. Qui vivis, et regnas cum Deo Patre.

Ad Matut. Invitat. Christum Jesum in Monte Oliveti orantem * Venite, adoremus.

Psalm. Venite, exultemus.

Hymnus, ut supra in Vesp.

IN I. NOCTURNO

Antiph. Ante orationem praepara animam tuam: et noli esse quasi homo, qui tentat Deum.

Psalmus 16.

Exaudi Domine justitiam meam: * intende deprecationem meam.

Auribus percipe orationem meam, * non in labiis dolosis.

De vultu tuo judicium meum prodeat : * oculi tui videant aequitates.

Probasti cor meum, et visitasti nocte : * igne me examinasti, et non est inventa in me iniquitas.

Ut non loquatur os meum opera hominum : * propter verba labiorum tuorum ego custodivi vias duras.

Perfice gressus meos in semitis tuis, * ut non moveantur vestigia mea.

Ego clamavi, quoniam exaudisti me Deus : * inclina aurem tuam mihi, et exaudi verba mea.

Mirifica misericordias tuas, * qui salvos facis sperantes in te.

A resistentibus dexterae tuae custodi me,* ut pupillam oculi.

Sub umbra alarum tuarum protege me,* a facie impiorum, qui me afflixerunt.

Inimici mei animam meam circumdederunt, adipem suum concluserunt : * os eorum locutum est superbiam.

Projicientes me nunc circumdederunt me:* oculos suos statuerunt declinare in terram.

Susceperunt me sicut leo paratus ad praedam,*et sicut catulus leonis habitans in abditis.

Exurge Domine, praeveni eum, et supplanta eum : * eripe animam meam ab impio, frameam tuam ab inimicis manus tuae.

Domine, a paucis de terra divide eos in vita eorum : * de absconditis tuis adimpletus est venter eorum.

Saturati sunt filiis ; * et dimiserunt reliquias suas parvulis suis.

Ego autem in justitia apparebo conspectui tuo : * satiabor, cum apparuerit gloria tua.

Antiph. Ante orationem praepara animam tuam : et noli esse quasi homo, qui tentat Deum.

Antiph. Non impediaris orare semper, et ne verearis usque ad mortem justificari.

Psalmus 27.

Ad te Domine clamabo, Deus meus, ne sileas a me : * ne quando taceas a me, et assimilabor descendentibus in lacum.

Exaudi Domine vocem deprecationis meae, dum oro ad te : * dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatoribus: * et cum operantibus iniquitatem ne perdas me.

Qui loquuntur pacem cum proximo suo, * mala autem in cordibus eorum.

Da illis secundum opera eorum, * et secundum nequitiam adinventionum ipsorum.

Secundum opera manuum eorum tribue illis : * redde retributionem eorum ipsis.

Quoniam non intellexerunt opera Domini : * et in opera manuum ejus destrues illos, et non aedificabis eos.

Benedictus Dominus : * quoniam exaudivit vocem deprecationis meae.

Dominus adjutor meus, et protector meus: * in ipso speravit cor meum, et adjutus sum.

Et refloruit caro mea : * et ex voluntate mea confitebor ei.

Dominus fortitudo plebis suae : * et protector salvationum Christi sui est.

Salvum fac populum tuum Domine, et

benedic haereditati tuae : * et rege eos, et extolle illos usque in aeternum.

Antiph. Non impediaris orare semper, et ne verearis usque ad mortem justificari.

Antiph. Omnia quaecumque petieritis in oratione credentes, accipietis.

Psalm. 141.

Voce mea ad Dominum clamavi : * voce mea ad Dominum deprecatus sum.

Effundo in conspectu ejus orationem meam:* et tribulationem meam ante ipsum pronuntio.

In deficiendo ex me spiritum meum, * et tu cognovisti semitas meas.

In via hac, qua ambulabam, * absconderunt laqueum mihi.

Considerabam ad dexteram, et videbam:* et non erat, qui cognosceret me.

Periit fuga a me ; * et non est, qui requirat animam meam.

Clamavi ad te Domine ; * dixi : Tu es spes mea, portio mea in terra viventium.

Intende ad deprecationem meam ; * quia humiliatus sum nimis.

Libera me a persequentibus me ; * quia confortati sunt super me.

Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo : * me expectant justi, donec retribuas mihi.

Antiph. Omnia quaecumque petieritis in oratione credentes, accipietis.

℣. Tristis est anima mea.

℟. Usque ad mortem.

Lectio I.

De Libro Tobiae. *Cap. 12.*

Bona est oratio cum jejunio, et eleemosyna magis, quam thesauros auri recondere: quoniam eleemosyna a morte liberat, et ipsa est, quae purgat peccata, et facit invenire misericordiam, et vitam aeternam. Qui autem faciunt peccatum, et iniquitatem, hostes sunt animae suae. Manifesto ergo vobis veritatem, et non abscondam a vobis occultum sermonem. Quando orabas cum lacrymis, et sepeliebas mortuos, et derelinquebas prandium tuum, et mortuos abscondebas per diem in domo tua, et nocte sepeliebas eos, ego obtuli orationem tuam Domino. Et quia acceptus eras Deo, necesse fuit, ut tentatio probaret te.

℟. In omnibus gratias agite: * Sine intermissione orate.

℣. Haec est enim voluntas Dei in Christo Jesu in omnibus vobis. Sine.

Lectio II.

De Epistola B. Jacobi Apostoli. *Cap. 5.*

Orate pro invicem, ut salvemini: multum enim valet deprecatio justi assidua. Elias homo erat similis nobis passibilis: et oratione oravit, ut non plueret super terram, et non pluit annos tres, et menses sex. Et rursum oravit, et coelum dedit pluviam, et terra dedit fructum suum. Fratres mei, si quis ex vobis erraverit a veritate, et converterit quis eum, scire debet, quoniam, qui converti fecerit peccatorem ab errore viae suae, sal-

vabit animam ejus a morte, et operiet multitudinem peccatorum.

℟. Cum stabitis ad orandum, * Dimittite, si quid habetis adversus aliquem.

℣. Ut et Pater vester, qui in coelis est, dimittat vobis peccata vestra. Dimittite.

Lectio III.

De Epistola B. Pauli Apostoli ad Hebraeos.

Cap. 5.

Christus non semetipsum clarificavit, ut Pontifex fieret, sed qui locutus est ad eum: Filius meus es tu: ego hodie genui te. Quemadmodum et in alio loco dicit: Tu es Sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech. Qui in diebus carnis suae preces, supplicationesque ad eum, qui possit illum salvum facere a morte, cum clamore valido, et lacrymis offerens, exauditus est pro sua reverentia. Et quidem cum esset Filius Dei, didicit ex iis, quae passus est, obedientiam: et consummatus, factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis aeternae, appellatus a Deo Pontifex juxta ordinem Melchisedech.

℟. Exaudivit Dominus deprecationem meam: * Dominus orationem meam suscepit.

℣. Clamavi in toto corde meo, exaudi me Domine. Dominus. Gloria Patri. Dominus.

IN II. NOCTURNO.

Antiph. Cum oratis, non eritis sicut hypocritae, qui amant in Synagogis, et in angulis platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus.

Psalm. 42.

Judica me Deus, et discerne causam meam de gente non sancta, * ab homine iniquo, et doloso erue me.

Quia tu es Deus fortitudo mea: * quare me repulisti? et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

Emitte lucem tuam, et veritatem tuam:* ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei: * ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

Confitebor tibi in cithara Deus, Deus meus: * quare tristis es anima mea? et quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, et Deus meus.

Antiph. Cum oratis, non eritis sicut hypocritae, qui amant in Synagogis, et in angulis platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus.

Antiph. Tu autem, cum oraveris, intra in cubiculum tuum; et clauso ostio, ora Patrem tuum in abscondito.

Psalm. 63.

Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor:* a timore inimici eripe animam meam.

Protexisti me a conventu malignantium,* a multitudine operantium iniquitatem.

Quia exacuerunt ut gladium linguas suas:* intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum.

Subito sagittabunt eum, et non timebunt:* firmaverunt sibi sermonem nequam.

Narraverunt, ut absconderent laqueos: * dixerunt: Quis videbit eos?

Scrutati sunt iniquitates: * defecerunt scrutantes scrutinio.

Accedet homo ad cor altum; * et exaltabitur Deus.

Sagittae parvulorum factae sunt plagae eorum: * et infirmatae sunt contra eos linguae eorum.

Conturbati sunt omnes, qui videbant eos: * et timuit omnis homo.

Et annuntiaverunt opera Dei: * et facta ejus intellexerunt.

Laetabitur justus in Domino, et sperabit in eo, * et laudabuntur omnes recti corde.

Antiph. Tu autem, cum oraveris, intra in cubiculum tuum; et clauso ostio, ora Patrem tuum in abscondito.

Antiph. Factum est autem in illis diebus, exiit Jesus in montem orare, et erat pernoctans in oratione Dei.

Psalm. 120.

Levavi oculos meos in montes, * unde veniet auxilium mihi.

Auxilium meum a Domino, * qui fecit coelum, et terram.

Non det in commotionem pedem tuum: * neque dormitet, qui custodit te.

Ecce non dormitabit, neque dormiet, * qui custodit Israel.

Dominus custodit te, Dominus protectio tua, * super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dominus custodit te ab omni malo; * custodiat animam tuam Dominus.

Dominus custodiat introitum tuum, et exitum tuum, * ex hoc nunc, et usque in saeculum.

Antiph. Factum est autem in illis diebus, exiit Jesus in montem orare; et erat pernoctans in oratione Dei.

℣. Pater mi, si possibile est.

℟. Transeat a me calix iste.

LECTIO IV.

Ex Tractatu S. Cypriani Episcopi, et Martyris.

De Oratione Dominica.

Nec verbis tantum, sed et factis Dominus orare nos docuit, ipse orans frequenter, et deprecans, quid facere nos oporteret, exempli sui contestatione demonstrans, sicut scriptum est: Ipse autem fuit secedens in solitudinem, et adorans. Et iterum: Exivit in montem orare, et fuit pernoctans in oratione Dei. Quod, si ille orabat, qui sine peccato erat; quanto magis peccatores oportet orare? Et si ille per totam noctem jugiter vigilans continuis precibus orabat; quanto nos magis in frequentanda oratione debemus nocte vigilare? Orabat autem Dominus, et rogabat, non pro se; (quid enim pro se innocens precaretur?) sed pro delictis nostris; sicut et ipse declarat, cum dicit ad Patrem: Ecce Sathanas expetivit, ut vos vexaret quomodo triticum: ego autem rogavi pro te, ne deficiat fides tua. Et postmodum pro omnibus Patrem deprecatur, dicens: Non pro his autem rogo solis, sed et pro illis, qui

credituri sunt per verbum ipsorum in me, ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me, et ego in te; ut et ipsi in nobis unum sint.

℟. Simon, Simon, ecce Sathanas expetivit vos, ut cribraret sicut triticum: * Ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua.

℣. Et tu aliquando conversus, confirma fratres tuos. Ego autem.

Lectio V.

Ex Commentariis S. Anselmi Episcopi.

In Epist. ad Hebraeos. Cap. 5.

Sicut verus Pontifex obtulit preces: nam in Evangelio saepe legitur orasse, et maxime apud Lucam, qui Sacerdotis in eo descripsit personam. Sed et quidquid ipse egit in carne, preces, et supplicationes fuerunt pro hominibus. Tota vita sua Patrem oravit de resurrectione carnis suae, ac de nostra salute: et instante jam Passione obtulit supplicationes, idest humillimas, et intentissimas orationes, cum summa devotione cordis, et affectione, quando factus in agonia prolixius orabat, et factus est sudor ejus, sicut guttae sanguinis decurrentis in terram. Et has preces, supplicationesque obtulit, idest obviam tulit Patri per exauditionem sibi obvianti. Obtulit eas ad eum, qui posset illum a morte salvum facere, idest resuscitare; ad eum, quem scivit esse sufficientem, ut salvaret eum; idest immortalem, et impassibilem faceret eripiendo a morte, ut nec anima remaneret in inferno, nec caro putresceret in sepulchro.

℟. Oratio humiliantis se nubes penetrabit: * Et donec propinquet, non consolabitur.

℣. Et non discedet, donec Altissimus aspiciat. Et donec.

Lectio VI.

Et obtulit has cum clamore valido, idest cum intentione piae devotionis vehementissima, et efficacissima, ut quando prolixius orabat, et etiam cum lacrymis; quia in illa prolixa oratione credendus est lacrymas effudisse, cum et guttae sanguinis pro sudore decurrerent ab ejus Corpore, et exauditus est, quia, quod quaesierat, accepit in resurrectione. Exauditus est; idest, extra numerum aliorum omnium auditus est, quoniam super omnem creaturam post laboris sui militiam a Patre sublimatus est, et hoc pro sui reverentia, idest, secundum hoc, quod ipse, sicut Dei Filius, dignus est reverentia, et veneratione. Vel pro sua reverentia in Deum, idest, propter quod ipse super omnia Patrem reveritus est, et honoravit. Sive pro sua reverentia, idest, sicut sua religio meruit. Sanguinis quoque ejus effusio potest intelligi clamor validus, in quo exauditus est pro reverentia ejusdem Passionis. Reverentia est, quod sine peccato passus est pro sola charitate.

℟. Fiant aures tuae auscultantes, et oculi tui aperti, * Ut audias orationem servi tui.

℣. Quam ego oro coram te hodie, nocte, ac die. Ut audias. Gloria Patri. Ut audias.

IN III. NOCTURNO.

Antiph. Tribulatio, et angustia invenerunt me: mandata tua meditatio mea est.

Psalmus 3.

Domine, quid multiplicati sunt, qui tribu-

lant me? * multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animae meae: * non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Domine, susceptor meus es, * gloria mea, et exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamavi: * et exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, et soporatus sum: * et exurrexi, quia Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me: * exurge Domine; salvum me fac, Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa: * dentes peccatorum contrivisti.

Domini est salus; * et super populum tuum benedictio tua.

Antiph. Tribulatio, et angustia invenerunt me: mandata tua meditatio mea est.

Antiph. Sustinui, qui simul contristaretur, et non fuit; et qui consolaretur, et non inveni.

Psalm. 12.

Usquequo Domine oblivisceris me in finem? * Usquequo avertis faciem tuam a me?

Quamdiu ponam consilia in anima mea; * dolorem in corde meo per diem?

Usquequo exaltabitur inimicus meus super me? * respice, et exaudi me, Domine Deus meus.

Illumina oculos meos, ne umquam obdormiam in morte: * nequando dicat inimicus meus: Praevalui adversus eum.

Qui tribulant me, exultabunt, si motus fuero: * ego autem in misericordia tua speravi.

Exultabit cor meum in salutari tuo: can-

tabo Domino, qui bona tribuit mihi: * et psallam nomini Domini altissimi.

Antiph. Sustinui, qui simul contristaretur, et non fuit; et qui consolaretur, et non inveni.

Antiph. Adhaesit pavimento anima mea: vivifica me secundum verbum tuum.

Psalmus 87.

Domine Deus salutis meae, * in die clamavi, et nocte coram te.

Intret in conspectu tuo oratio mea: * inclina aurem tuam ad precem meam.

Quia repleta est malis anima mea: * et vita mea inferno appropinquavit.

Æstimatus sum cum descendentibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber.

Sicut vulnerati dormientes in sepulchris, quorum non es memor amplius: * et ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuerunt me in lacu inferiori: * in tenebrosis, et in umbra mortis.

Super me confirmatus est furor tuus: * et omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longe fecisti notos meos a me: * posuerunt me abominationem sibi.

Traditus sum, et non egrediebar; * oculi mei languerunt prae inopia.

Clamavi ad te, Domine, tota die: * expandi ad te manus meas.

Numquid mortuis facies mirabilia? * aut medici suscitabunt, et confitebuntur tibi?

Numquid narrabit aliquis in sepulchro

misericordiam tuam, * et veritatem tuam in perditione.

Numquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua:* et justitia tua in terra oblivionis?

Et ego ad te, Domine, clamavi: * et mane oratio mea praeveniet te.

Ut quid, Domine, repellis orationem meam: * avertis faciem tuam a me?

Pauper sum ego, et in laboribus a juventute mea: * exaltatus autem, humiliatus sum, et conturbatus.

In me transierunt irae tuae: * et terrores tui conturbaverunt me.

Circumdederunt me sicut aqua tota die:* circumdederunt me simul.

Elongasti a me amicum, et proximum: * et notos meos a miseria.

Antiph. Adhaesit pavimento anima mea: vivifica me secundum verbum tuum.

℣. Vigilate, et orate.

℟. Ut non intretis in tentationem.

Lectio VII.

Lectio Sancti Evangelii secundum Lucam.

Cap. 22.

In illo tempore: Egressus Jesus ibat secundum consuetudinem in Montem Olivarum. Sequuti sunt autem illum, et Discipuli. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosii Episcopi.

Libr. 10. Comm. in Luc. Cap. 22.

Transfer a me calicem hunc: quasi homo mortem recusans, quasi Deus sententiam suam servans. Oportet enim mori nos saeculo, ut corpore, juxta divinam sententiam, in ter-

rae limum naturae fine resoluto, spiritu resurgamus Deo. Quod autem ait, Non mea voluntas, sed tua fiat; suam ad hominem retulit, Patris ad Divinitatem. Voluntas enim hominis temporalis, voluntas Divinitatis aeterna. Non alia voluntas Patris, alia Filii. Una enim voluntas, ubi una Divinitas. Disce tamen Deo esse subjectus, ut non, quod ipse vis, eligas, sed quod Deo scias esse placiturum.

℟. Veni in altitudinem maris, * Et tempestas demersit me.

℣. Salvum me fac Deus, quoniam intraverunt aquae usque ad animam meam. Et tempestas.

Lectio VIII.

Deinde verborum ipsorum proprietatem consideremus. Tristis est, inquit, anima mea. Et alibi: Nunc anima mea turbata est valde. Non ergo suscipiens, sed suscepta turbatur. Anima enim obnoxia passionibus, Divinitas libera. Etenim spiritus promptus, caro autem infirma. Tristis autem est, non ipse, sed anima. Non est tristis sapientia, non divina substantia, sed anima. Suscepit enim animam meam, suscepit corpus meum. Non me fefellit, ut aliud esset, et aliud videretur. Tristis videbatur, et tristis erat, non pro sua passione, sed pro nostra dispersione.

℟. Intret in conspectu tuo oratio mea: * Inclina aurem tuam ad precem meam.

℣. Quia repleta est malis anima mea, et vita mea inferno appropinquavit. Inclina aurem. Gloria Patri. Inclina.

Lectio IX.

Denique ait: Percutiam pastorem, et dispergentur oves gregis. Tristis erat, quia nos parvulos relinquebat. Ceterum, quam constanter se morti obtulerit, connexa declarant: quandoquidem quaerentibus occurrit, turbatos confirmavit, trepidos provocavit. Proditorem osculi dignatione suscepit. Nec illud distat a vero, si tristis erat pro persequutoribus suis, quos sciebat immanis sacrilegii poenas daturos. Et ideo dixit: Transfer hunc calicem a me. Non quia Dei Filius mortem timebat, sed quia nec malos perire volebat. Te Deum.

Ad Laudes, et per Horas.

Antiph. Venit Jesus cum discipulis suis in villam, quae dicitur Gethsemani, et dixit illis: Sedete hic, donec vadam illuc, et orem.

Psal. Dominus regnavit *etc. cum reliquis de Dominica.*

Ant. Et assumpto Petro, et duobus filiis Zebedaei, coepit contristari, et moestus esse.

Antiph. Tunc ait illis: Tristis est anima mea usque ad mortem: sustinete hic, et vigilate mecum.

Antiph. Et progressus pusillum procidit in faciem suam orans, et dicens: Pater mi, si possibile est, transeat a me calix iste.

Antiph. Pater mi, si non potest hic calix transire, nisi bibam illum, fiat voluntas tua.

Capitulum. *Matth. c. 26.*

Venit Jesus ad Discipulos suos, et invenit eos dormientes, et dicit Petro: sic non

potuistis una hora vigilare mecum? Vigilate, et orate, ut non intretis in tentationem.

Hymnus.

Venit e coelo Mediator alto,
Quem sacri dudum cecinere Vates.
Parce moerori, lacrymisque amaris
Filia Sion.
Attulit mortem vetus hortus, unde
Culpa prodivit: novus iste vitam
Hortus en affert, ubi nocte Jesus
Permanet orans.
Vindicem placat Genitoris iram
Reprimit forti jacienda dextra
Fulmina: occurrit sceleri expiando
Sponte Redemptor.
Sic teret duros laqueos Averni;
Et diu clausam reserabit aulam,
Nos ad aeterni revocans beata
Gaudia regni.
Laus, honor Patri, genitaeque Proli,
Cui datum Nomen super omne nomen
Et Paracleto decus, atque virtus
Omne per aevum. Amen.

℣. Doce nos orare.
℟. Sic ergo vos orabitis.

Ad Benedictus.

Antiph. Factus in agonia prolixius orabat. Et factus est sudor ejus sicut guttae sanguinis decurrentis in terram.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui in horto verbo, et exemplo nos orare docuisti ad tentationum pericula superanda: concede propitius, ut nos orationi semper intenti, ejus

copiosum fructum consequi mereamur. Qui vivis, et regnas etc.

Ad Tertiam.

℟. *brev.* Tristis est * anima mea. Tristis.

℣. Usque ad mortem. Anima. Gloria Patri. Tristis est.

℣. Pater mi, si possibile est.

℟. Transeat a me calix iste.

Ad Sextam. Cap. Luc. 21.

Vigilate itaque omni tempore orantes, ut digni habeamini fugere ista omnia, quae futura sunt, et stare ante Filium hominis.

℟. *brev.* Pater mi, * Si possibile est. Pater.

℣. Transeat a me calix iste. Si possibile. Gloria Patri. Pater mi.

℣. Vigilate, et orate.

℟. Ut non intretis in tentationem.

Ad Nonam. Cap. Matth. 5.

Orate pro persequentibus, et calumniantibus vos, ut sitis filii Patris vestri, qui in coelis est.

℟. *brev.* Vigilate, * et orate. Vigilate.

℣. Ut non intretis in tentationem. Et orate. Gloria Patri. Vigilate.

℣. Factus est sudor ejus.

℟. Sicut guttae sanguinis.

In II. Vesperis omnia, ut in primis; et loc. ult. Psalm. Credidi, propter quod *etc.*

℣. Factus est sudor ejus.

℟. Sicut guttae sanguinis.

Ad Magnificat.

Antiph. Ecce appropinquavit hora, et Filius hominis tradetur in manus peccatorum.

OFFICIUM
SOLEMN. COMM. PASS. D. N. J. C.

Duplex majus cum Octava.

In I. Vesperis.

Antiph. Calicem salutaris accipiam, et nomen Domini invocabo. *Psalm. ut in Fer. V. in Coena Domini.*

Antiph. Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus: cum loquebar illis impugnabant me gratis.

Antiph. Ab hominibus iniquis libera me Domine.

Antiph. Custodi me a laqueo, quem statuerunt mihi, et a scandalis operantium iniquitatem.

Antiph. Considerabam ad dexteram, et videbam, et non erat, qui cognosceret me.

Capitulum *Philipp. 2.*

Fratres: Hoc enim sentite in vobis, quod et in Christo Jesu: qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se aequalem Deo, sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo. Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis.

Hymnus.

Mærentes oculi spargite lacrymas,
Et luctu resonent intima cordium:
Illatas refero Numini ab impiis
Poenas, et fera vulnera.
Accincta heu! gladiis turba satellitum
Arreptum Dominum fustibus impetit;
Nunc caedit colaphis, nunc quatit horridis
Divinum Caput ictibus.
Haud finis sceleri: traditur improbo
Christus carnifici; nec mora, barbarus
In Regem Superum non timet impio
Ausu vertere dexteram.
Audite, o Populi, Numen amabile,
Manante ex humeris undique sanguine,
Lictoris rabidi sustinet impetum,
Et vocem premit innocens.
Quis non illacrymet? jam nova condidit
Tormenta indomitae gentis iniquitas:
Infigit cerebro, proh dolor! efferis
Sertum vepribus asperum.
Heu crimen! trahitur funibus improbis
Funesti Dominus supplicii ad locum;
Illic oppetiit funere spiritum
Patri restituens suo.
Passo pro miseris tam fera vulnera
In terris resonet debita gloria;
Sacrumque assidue Nomen in aethera
Humanum genus efferat. Amen.
℣. Oblatus est, quia ipse voluit.
℟. Et livore ejus sanati sumus.

Ad Magnificat.

Antiph. O vos omnes, qui transitis per

viam, attendite, et videte, si est dolor, sicut dolor meus.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui humano generi, ad imitandum humilitatis exemplum, Salvatorem nostrum carnem sumere, et Crucem subire fecisti; concede propitius, ut sicut solemnem commemorationem Passionis ejus celebramus, ita et patientiae ipsius habere documenta, et resurrectionis consortia mereamur. Per eumdem Dom. etc.

Ad Compl. et per Horas diei seq. ac etiam per totam Octavam, in fine Hymnor. dicitur.

Patri sit, ac Paraclito,
Natoque Patris gloria,
Nostrae dedit qui prodigus
Pretium salutis sanguinem. Amen.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Christum Regem Crucifixum, * Venite adoremus.

HYMNUS.

Aspice: infami Deus ipse ligno
Pendet, effuso madidus cruore:
Aspice: immiti manus alma clavo
Finditur alte.

Hunc, velut pravi sceleris ministrum,
Inter indignos medium latrones
Cerne; crudelis fuit ista gentis
Dira voluntas.

Pallet heu! vultus; caput ecce lassum
Flectitur; clausis oculis Redemptor
Spiritum sacro meritis onustum
Fundit ab ore.

O cor, aes durum superas, gemendo
Ni scelus tergas: tua culpa Christum
Stipiti affixit: tua culpa morti
Subdidit atrae.
Sit Deo aeternum decus omne in aevum,
Qui pius nostri generis Redemptor,
Criminis labem miseris nocentem
Sanguine tersit. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Antiph. Astiterunt Reges terrae, et principes convenerunt in unum adversus Dominum, et adversus Christum ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuerunt gentes, * et populi meditati sunt inania?

Astiterunt reges terrae, et principes convenerunt in unum * adversus Dominum, et adversus Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum, * et projiciamus a nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in coelis, irridebit eos: * et Dominus subsannabit eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua, * et in furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * praedicans praeceptum ejus.

Dominus dixit ad me: * Filius meus es tu; ego hodie genui te.

Postula a me, et dabo tibi gentes haereditatem tuam, * et possessionem tuam terminos terrae.

Reges eos in virga ferrea, * et tamquam vas figuli confringes eos.

Et nunc, Reges, intelligite: * erudimini, qui judicatis terram.
Servite Domino in timore, * et exultate ei cum tremore.
Apprehendite disciplinam, nequando irascatur Dominus, * et pereatis de via justa.
Cum exarserit in brevi ira ejus, * beati omnes, qui confidunt in eo.
Antiph. Astiterunt Reges terrae, et principes convenerunt in unum adversus Dominum, et adversus Christum ejus.
Antiph. Multiplicati sunt, qui tribulant me: multi insurgunt adversum me.
Ps. Domine, quid multiplicati ec. *ut in p.14.*
Antiph. Multiplicati sunt, qui tribulant me: multi insurgunt adversum me.
Antiph. Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

Psalmus 21.

Deus Deus meus, respice in me: quare me dereliquisti? * longe a salute mea verba delictorum meorum.
Deus meus clamabo per diem, et non exaudies: * et nocte, et non ad insipientiam mihi.
Tu autem in sancto habitas, * laus Israel.
In te speraverunt patres nostri; * speraverunt, et liberasti eos.
Ad te clamaverunt, et salvi facti sunt: * in te speraverunt, et non sunt confusi.
Ego autem sum vermis, et non homo: * opprobrium hominum, et abjectio plebis.
Omnes videntes me deriserunt me: * locuti sunt labiis, et moverunt caput.

Speravit in Domino; eripiat eum: * salvum faciat eum, quoniam vult eum.

Quoniam tu es, qui extraxisti me de ventre; spes mea ab uberibus matris meae: * in te projectus sum ex utero.

De ventre matris meae Deus meus es tu: * ne discesseris a me.

Quoniam tribulatio proxima est: * quoniam non est, qui adjuvet.

Circumdederunt me vituli multi; * tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum, * sicut leo rapiens, et rugiens.

Sicut aqua effusus sum; * et dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquescens * in medio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhaesit faucibus meis: * et in pulverem mortis deduxisti me.

Quoniam circumdederunt me canes multi: * concilium malignantium obsedit me.

Foderunt manus meas, et pedes meos: * dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ipsi vero consideraverunt, et inspexerunt me: * diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

Tu autem Domine, ne elongaveris auxilium tuum a me, * ad defensionem meam conspice.

Erue a framea, Deus animam meam: * et de manu canis unicam meam.

Salva me ex ore leonis: * et a cornibus unicornium humilitatem meam.

*

Narrabo nomen tuum fratribus meis : * in medio Ecclesiae laudabo te.

Qui timetis Dominum, laudate eum: * universum semen Jacob glorificate eum.

Timeat eum omne semen Israel: * quoniam non sprevit, neque despexit deprecationem pauperis.

Nec avertit faciem suam a me : * et cum clamarem ad eum, exaudivit me.

Apud te laus mea in Ecclesia magna: * vota mea reddam in conspectu timentium eum.

Edent pauperes, et saturabuntur: et laudabunt Dominum, qui requirunt eum : * vivent corda eorum in saeculum saeculi.

Reminiscentur, et convertentur ad Dominum * universi fines terrae.

Et adorabunt in conspectu ejus * universae familiae gentium.

Quoniam Domini est regnum : * et ipse dominabitur gentium.

Manducaverunt, et adoraverunt omnes pingues terrae: * in conspectu ejus cadent omnes, qui descendunt in terram.

Et anima mea illi vivet: * et semen meum serviet ipsi.

Annuntiabitur Domino generatio ventura : * et annuntiabunt coeli justitiam ejus populo, qui nascetur, quem fecit Dominus.

Antiph. Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

℣. Oblatus est, quia ipse voluit.

℟. Et livore ejus sanati sumus.

Lectio I.

De Epistola B. Pauli Apostoli ad Romanos.

Cap. 5. et 6.

Commendat charitatem suam Deus in nobis, quoniam, cum adhuc peccatores essemus, secundum tempus Christus pro nobis mortuus est: multo igitur magis nunc justificati in sanguine ipsius, salvi erimus ab ira per ipsum. Si enim, cum inimici essemus, reconciliati sumus Deo per mortem Filii ejus, multo magis reconciliati, salvi erimus in vita ipsius. Non solum autem, sed et gloriamur in Deo per Dominum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliationem accepimus. Si enim unius delicto mors regnavit per unum; multo magis abundantiam gratiae, et donationis, et justitiae accipientes, in vita regnabunt per unum Jesum Christum.

℟. Vinea mea electa, Ego te plantavi, dicit Dominus: et tu facta es mihi nimis amara: * Quia parasti Crucem Salvatori tuo.

℣. Popule meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Quia parasti.

Lectio II.

Igitur, sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem, sic et per unius justitiam in omnes homines in justificationem vitae. Sicut enim per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi, ita et per unius obeditionem justi constituentur multi. Lex autem subintravit, ut abundaret delictum. Ubi

autem abundavit delictum, superabundavit gratia: ut sicut regnavit peccatum in mortem, ita et gratia regnet per justitiam in vitam aeternam, per Jesum Christum Dominum nostrum.

℟. Ego eduxi te de Ægipto, demerso Pharaone in mare rubrum, et ante te praeivi in columna nubis: * Et tu me tradidisti Principibus Sacerdotum, et me duxisti ad Praetorium Pilati.

℣. Popule meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Et tu me tradidisti.

Lectio III.

Quid ergo dicemus? Permanebimus in peccato, ut gratia abundet? Absit. Qui enim mortui sumus peccato, quomodo adhuc vivemus in illo? An ignoratis, quia quicumque baptizati sumus in Christo Jesu, in morte ipsius baptizati sumus? Consepulti enim sumus cum illo per Baptismum in mortem, ut quomodo Christus surrexit a mortuis per gloriam Patris, ita et nos in novitate vitae ambulemus. Si enim complanctati facti sumus similitudini mortis ejus, simul et resurrectionis erimus. Hoc scientes, quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruatur corpus peccati, et ultra non serviamus peccato. Qui enim mortuus est, justificatus est a peccato. Si autem mortui sumus cum Christo, credimus, quia simul etiam vivemus cum Christo.

℟. Ego propter te flagellavi Ægyptum cum primogenitis suis; * Et tu me fla-

gellatum tradidisti :- * Qui tamquam Agnus coram tondente se obmutui, et non aperui os meum.

℣. Popule meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Et tu me. Gloria Patri. Qui tamquam Agnus.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Inimici mei dixerunt mala mihi: Quando morietur, et peribit nomen ejus?

Psalmus 40.

Beatus, qui intelligit super egenum, et pauperem: * in die mala liberabit eum Dominus.

Dominus conservet eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in terra: * et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

Dominus opem ferat illi super lectum doloris ejus: * universum stratum ejus versasti in infirmitate ejus.

Ego dixi: Domine miserere mei: * sana animam meam, quia peccavi tibi.

Inimici mei dixerunt mala mihi: * quando morietur, et peribit nomen ejus?

Et si ingrediebatur, ut videret, vana loquebatur, * cor ejus congregavit iniquitatem sibi.

Egrediebatur foras, * et loquebatur in idipsum.

Adversum me susurrabant omnes inimici mei: * adversum me cogitabant mala mihi.

Verbum iniquum constituerunt adversum me: * numquid qui dormit, non adjiciet, ut resurgat?

Etenim homo pacis meae, in quo spera-

vi: * qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem.

Tu autem Domine miserere mei, et resuscita me: * et retribuam eis.

In hoc cognovi, quoniam voluisti me: * quoniam non gaudebit inimicus meus super me.

Me autem propter innocentiam suscepisti: * et confirmasti me in conspectu tuo in aeternum.

Benedictus Dominus Deus Israel a saeculo, et usque in saeculum: * fiat, fiat.

Antiph. Inimici mei dixerunt mala mihi: Quando morietur, et peribit nomen ejus?

Antiph. Alieni insurrexerunt in me, et fortes quaesierunt animam meam.

Psalmus 53.

Deus in nomine tuo salvum me fac: * et in virtute tua judica me.

Deus, exaudi orationem meam: * auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me et fortes quesiaerunt animam meam: * et non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me: * et Dominus susceptor est animae meae.

Averte mala inimicis meis: * et in veritate tua disperde illos.

Voluntarie sacrificabo tibi, * et confitebor nomini tuo, Domine: quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: * et super inimicos meos despexit oculus meus.

Antiph. Alieni insurrexerunt in me, et fortes quaesierunt animam meam.

Antiph. Conculcaverunt me inimici mei tota die: adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

Psalmus 55.

Miserere mei Deus, quoniam conculcavit me homo:* tota die impugnans tribulavit me.

Conculcaverunt me inimici mei tota die: * quoniam multi bellantes adversum me.

Ab altitudine diei timebo :* ego vero in te sperabo.

In Deo laudabo sermones meos, in Deo speravi: * non timebo, quid faciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabantur: * adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

Inhabitabunt, et abscondent: * ipsi calcaneum meum observabunt.

Sicut sustinuerunt animam meam, pro nihilo salvos facies illos: * in ira populos confringes.

Deus vitam meam annuntiavi tibi: * posuisti lacrymas meas in conspectu tuo.

Sicut et in promissione tua: * tunc convertentur inimici mei retrorsum.

In quacumque die invocavero te: * ecce cognovi, quoniam Deus meus es.

In Deo laudabo verbum, in Domino laudabo sermonem: * in Deo speravi: non timebo, quid faciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua, * quae reddam laudationes tibi.

Quoniam eripuisti animam meam de mor-

te, et pedes meos de lapsu; * ut placeam coram Deo in lumine viventium.

Antiph. Conculcaverunt me inimici mei tota die, adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

℣. Proprio Filio suo non pepercit Deus.

℟. Sed pro nobis omnibus tradidit illum.

LECTIO IV.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Serm. 41. Domin. in Palmis de Passione Domini.

Admonet nos, Fratres charissimi, ad solemnitatem Dominicae Passionis ipse Mundus, in quo eam nec muta elementa tacuerunt. Celebret eam lux fidei linguis hominum, quam conclamaverunt etiam silentia tenebrarum. Dominus noster in statera Crucis pretium nostrae salutis appendit, et una morte universum mundum, sicut omnium Conditor, ita omnium Reparator absolvit. Indubitanter enim credamus, quod totum mundum redemit, qui plus dedit, quam totus mundus valeret. Meritum enim redemptae mercedis dignitas insignis pretii supergressa est. Inter redemptum, et redimentem dispensatio fuit, compensatio non fuit. Qui ergo non habebat peccata propria, digne delevit aliena. Solus hic pia Victima pro omnibus cecidit, ut omnes levaret; et quia debitum solus non habuit, recte foenus misericordiae pro debitoribus erogavit.

℣. Ego propter te Chananaeorum Reges percussi, et dedi tibi sceptrum regale; *

Et tu dedisti capiti meo spineam coronam, et percussisti arundine caput meum.

℣. Populę meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Et tu dedisti capiti meo.

Lectio V.

Perpende inter haec, qui talem pro nobis dedit pecuniam, qualem a nobis sit exacturus usuram. In hac itaque die fides propheticae annunciationis impleta est, ita dicentis: Corpus meum dedi percutientibus, et genas meas vellentibus: faciem meam non averti a foeditate sputorum. Suscepit mala nostra, ut tribueret bona sua. Hinc intelligamus, quantum hominem diligere dignatus sit ante culpam, quem sic diligit post ruinam. Agnosce, homo, quantum valeas, et quantum debeas; et dum tantam redemptionis tuae perspicis dignitatem, ipse tibi indicito peccandi pudorem. Ecce, pro impio pietas flagellatur, pro stulto sapientia illuditur, pro mendace veritas necatur, damnatur justitia pro iniquo, misericordia affligitur pro crudeli, pro misero repletur sinceritas aceto; inebriatur felle dulcedo, addicitur innocentia pro reo, moritur vita pro mortuo.

℟. Ego duxi te per desertum quadraginta annis, et manna cibavi te: * Et tu me caecidisti alapis, et flagellis.

℣. Popule meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Et tu me.

Lectio VI.

Expavit scelus hominum natura rerum;

et quem creatura rebellis non agnoscit, eum mundi Dominum tremens terra testatur, et Coeli Regem Sol fugiens confitetur. Clamyde coccinea induitur, quia sanguine Martyrum suorum Ecclesiae corpus ornatur. Corona Spinea Capiti Ejus imponitur, quia punctio peccatorum nostrorum, quorum remissione Redemptoris gloria struitur, aridis tribulis comparatur. Studeamus nunc e diverso, ut membrorum vita Capitis sit corona. Quod vero sitire se in Cruce positus dicit, fidem incredulae gentis concupiscit: sed contra acetum malitiae porrigunt, quia vinum sapientiae, quod a Deo acceperant, peccando corruperant. Velum templi scinditur, quia Synagoga honore nudatur, observatio antiqua dissolvitur, Ecclesiae unitas praemonstratur. Monumenta aperiuntur, quia mortis jura jure superantur.

℞. Ego exaltavi te magna virtute: * Et tu me suspendisti in patibulo Crucis, * In quo expandi manus meas ad Populum non credentem, et contradicentem.

℣. Popule meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Et tu me. Gloria. In quo.

IN III. NOCTURNO.

Antiph. Filii hominum dentes eorum arma, et sagittae: et lingua eorum gladius acutus.

Psalmus 56.

Miserere mei, Deus, miserere mei: * quoniam in te confidit anima mea.

Et in umbra alarum tuarum sperabo, * donec transeat iniquitas.

Clamabo ad Deum altissimum, * Deum, qui benefecit mihi.

Misit de Coelo, et liberavit me, * dedit in opprobrium conculcantes me.

Misit Deus misericordiam suam, et veritatem suam, * et eripuit animam meam de medio catulorum leonum: dormivi conturbatus.

Filii hominum dentes eorum arma, et sagittae: * et lingua eorum gladius acutus.

Exaltare super coelos Deus: * et in omnem terram gloria tua.

Laqueum paraverunt pedibus meis: * et incurvaverunt animam meam.

Foderunt ante faciem meam foveam: * et inciderunt in eam.

Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum: * cantabo, et psalmum dicam.

Exurge gloria mea, exurge psalterium, et cithara: * exurgam diluculo.

Confitebor tibi in populis, Domine: * et psalmum dicam tibi in gentibus.

Quoniam magnificata est usque ad coelos misericordia tua, et usque ad nubes veritas tua.

Exaltare super coelos Deus; * et super omnem terram gloria tua.

Antiph. Filii hominum dentes eorum arma, et sagittae: et lingua eorum gladius acutus.

Antiph. Intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum.

Psalm. Exaudi Deus ec. *ut in pag. 10.*

Antiph. Intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum.

Antiph. Factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber.

Psalm. Domine Deus salutis ec. *ut in pag. 16.*

Antiph. Factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber.

℣. Factus est obediens usque ad mortem.

℟. Mortem autem Crucis.

Lectio VII.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

In illo tempore: Sciens Jesus, quia omnia consummata sunt: ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia Sancti Joannis Chrysostomi.

Hom. 84. in cap. 19. Joan. ante medium.

Sciens Jesus omnia consummata, ait: Sitio: etiam hoc verbo prophetiam implens. Tu autem adstantium pravitatem intellige: nam licet innumeros habeamus inimicos, qui nos gravissime persequuti sint, cum tamen interimi eos videmus, flectimur misericordia. Hi vero nil moti, magis efferantur, et irrident, acetumque in spongia porrigunt, ut bibat tamquam reus. Namque propter hoc hyssopum additur: quo gustato, mortuus est. Vides, quam non perturbate, et quam potenter omnia transigentem? Quod et prosequens ostendit: cum enim omnia consummata essent, inclinato capite, quod affixum non erat, tradidit spiritum, hoc est, expiravit.

℟. Ego te potavi aqua salutis de petra:* Et tu me potasti felle, et aceto.

℣. Popule meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Et tu.

Lectio VIII.

Atqui non post inclinatum caput expiratur, sed post expirationem caput inclinatur. Hic autem contra accidit; per quod ostendit eum Evangelista esse omnium Dominum. Judaei autem camelum devorantes, et calicem excolantes, tantum nefas ausi de die consultant: Quoniam Parasceve erat, ut non remanerent in Cruce corpora Sabbato, rogaverunt Pilatum, ut frangerentur eorum crura. Vides, quanti sit veritas? Per ea, quae illi faciunt, prophetia impletur: alia enim ex hoc manifestata est. Venerunt ergo milites, et aliorum fregerunt crura non Christi: sed ad Judaeorum gratiam conciliandam Latus ejus lancea aperuerunt, et mortuo adhuc insultant. O pessimam voluntatem, ac scelestissimam!

℟. Ego ante te aperui mare: * Et tu aperuisti lancea Latus Salvatori tuo, * Qui redemit Mundum in sanguine suo.

℣. Popule meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Et tu aperuisti. Gloria Patri. Qui redemit Mundum.

Lectio IX.

Noli tamen perturbari, dilectissime: quae enim malo illi animo patrarunt, veritati consentiebant. Prophetia hinc impleta est, inquiens: Videbunt, in quem transfixerunt. Neque hoc tantum, sed non credituris fuit

fidei argumentum, ut Thomae, et qui cum eo erant. Adhaec et arcanum mysterium consummatum est : exivit enim Sanguis, et Aqua : non casu, et simpliciter hi fontes scaturierunt; sed quoniam ex ambobus Ecclesia constituta est. Sciunt hoc initiati : per aquam enim regenerati, Sanguine, et Carne nutriti sunt : hinc mysteria ortum habent, ut quoties ad admirandum Calicem accedis, tamquam ab ipso Latere hauriens accedas.

Te Deum laudamus.

Ad Laudes, et per Horas

Antiph. Fui flagellatus tota die, et castigatio mea in matutinis.

Psalm. Dominus regnavit, *etc. cum reliquis de Domin.*

Antiph. Veni ad montem myrrhae, et ad collem thuris : tamquam Agnus ad occisionem ductus, obmutui, et non aperui os meum.

Antiph. Foderunt manus meas, et pedes meos : dinumeraverunt omnia ossa mea.

Antiph. Consolantem me quaesivi, et non inveni : Dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto.

Antiph. Cum accepisset Jesus acetum, dixit : Consummatum est : et inclinato Capite, emisit Spiritum.

Capitulum. *Philipp. 2.*

Fratres : Hoc enim sentite in vobis, quod et in Christo Jesu ; qui, cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se aequalem Deo: sed semetipsum exinanivit for-

mam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo. Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis.

HYMNUS.

Sævo dolorum turbine
Jactatur, atris obrutus
Poenis, acerba sustinens
Redemptor affixus Cruci.

Pedes, manusque horribili
Clavi cruentant vulnere:
Cor, vultus, artus, pectora,
Sacro redundant sanguine.

Flet, orat, et clamans obit.
Cor Matris ictum concidit.
Heu Mater! Heu Fili! dolor
Ingrata frangat pectora.

Montes, sepulchra, saxaque,
Scinduntur: arva, flumina,
Rupes, et aequor contremunt:
Templique velum scinditur.

Sol, luna, coelum, sidera
Plangunt, et orbis ingemit.
O vos viri, vos parvuli,
Nuptae, puellae, plangite.

Adstate moerentes Cruci;
Pedes beatos ungite;
Lavate fletu, tergite
Comis, et ore lambite.

Tu charitatis victima,
Ut nostra tollas crimina,
Nobis salubri perficis
Adoptionem Sanguine.

Nostra ergo pax, et gaudium,
Sis vita, Jesu, et praemium,
Sis ductor, et lux in via,
Merces, corona in Patria. Amen.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

℟. Et attritus est propter scelera nostra.

Ad Benedictus.

Antiph. Ad Jesum autem cum venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus Crura; sed unus militum lancea Latus ejus aperuit, et continuo exivit Sanguis, et Aqua.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui humano generi, ad imitandum humilitatis exemplum, Salvatorem nostrum carnem sumere, et Crucem subire fecisti: concede propitius, ut, sicut solemnem Commemorationem Passionis ejus celebramus, ita et patientiae ipsius habere documenta, et Resurrectionis consortia mereamur. Per eumdem Dominum nostrum.

In fine Hymnor. huj. Offic. dicit.

Patri sit, ac Paraclito,
Natoque Patris gloria,
Nostrae dedit qui prodigus
Pretium salutis sanguinem. Amen.

Ad Primam.

In ℟. *brev. dicitur* ℣. Qui pro nobis pati dignatus es. *Et sic per totam Octavam, etiam in festis, nisi aliter notetur.*

Ad Tertiam.

℟. *brev.* Oblatus est, * quia ipse voluit. Oblatus est.

℣. Et livore ejus sanati sumus. Quia ipse voluit. Gloria Patri. Oblatus est.

℣. Proprio Filio suo non pepercit Deus.

℟. Sed pro nobis omnibus tradidit illum.

Ad Sextam.

Capitulum. *Zach.* 13.

Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? Et dicet: His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me.

℟. *brev.* Proprio Filio suo * non pepercit Deus. Proprio Filio.

℣. Sed pro nobis omnibus tradidit illum. Non pepercit Deus.

Gloria Patri. Proprio Filio.

℣. Factus est obediens usque ad mortem.

℟. Mortem autem Crucis.

Ad Nonam.

Capitulum. *Isai.* 53.

Generationem ejus quis enarrabit? Quia abscissus est de terra viventium: propter scelus populi mei percussi eum.

℟. *brev.* Factus est obediens * usque ad mortem. Factus est.

℣. Mortem autem Crucis. Usque ad mortem. Gloria Patri. Factus est.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

℟. Et attritus est propter scelera nostra.

In II. Vesperis omnia, ut in primis, praeter sequentia.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

℟. Et attritus est propter scelera nostra.

Ad Magnificat.

Antiph. Deponens Joseph Corpus Jesu involvit Sindone, et posuit eum in monumento exciso: fuit planctus magnus in illa die: mulieres autem sedentes contra sepulchrum dolebant, sicut doleri solet in morte Primogeniti.

Offic. per Octavam dicit. ut in die Festi exceptis Lect. et Antiph. ad Benedict. et Magnif.

FER. IV. post Dominicam Sexages.

Secunda die infra Octavam.

IN I. NOCTURNO.

Lectio I.

De Libro Sapientiae. *Cap. 2.*

Dixerunt impii, cogitantes apud se non recte: Circumveniamus justum, quoniam inutilis est nobis, et contrarius est operibus nostris, et improperat nobis peccata legis, et diffamat in nos peccata disciplinae nostrae. Promittit se scientiam Dei habere, et Filium Dei se nominat. Factus est nobis in traductionem cogitationum nostrarum. Gravis est nobis etiam ad videndum, quoniam dissimilis est aliis vita illius, et immutatae sunt viae ejus.

Lectio II.

Tamquam nugaces aestimati sumus ab illo, et abstinet se a viis nostris, tamquam ab immunditiis, et praefert novissima ju-

storum, et gloriatur Patrem se habere Deum. Videamus ergo, si sermones illius veri sint, et tentemus, quae ventura sunt illi; et sciemus, quae erunt novissima illius. Si enim est verus Filius Dei, suscipiet illum, et liberabit eum de manibus contrariorum.

Lectio III.

Contumelia, et tormento interrogemus eum; ut sciamus reverentiam ejus, et probemus patientiam illius. Morte turpissima condemnemus eum: erit enim ei respectus ex sermonibus illius. Haec cogitaverunt, et erraverunt: excaecavit enim illos malitia eorum. Et nescierunt sacramenta Dei, neque mercedem speraverunt justitiae, nec judicaverunt honorem animarum sanctarum.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Sermo Sancti Maximi Episcopi.

Hom. 1. de Pass. et Cruce Domini.

Sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis. Unde, si affixus serpens ligno filiis Israel contulit sanitatem, quanto magis salutem praestat populis Dominus in patibulo crucifixus? Et si figura tantum profuit, quantum prodesse credimus veritatem? Serpens igitur primus crucifigitur. Recte plane, ut quia primus apud Deum peccaverat diabolus, primus Crucis sententia feriretur. In ligno enim crucifigitur, rationabiliter factum, ut quia homo in Paradiso per arborem concupiscentiae deceptus fuerat, nunc idem per ligni arborem salvare-

tur: atque eadem materia, quae causa mortis fuerat, esset remedium sanitatis.

Lectio V.

Deinde post serpentem in Salvatore homo ipse crucifigitur, scilicet ut post auctorem puniatur et facinus. Per primam enim Crucem vindicatum est in serpentem, per secundam in venena serpentis; hoc est primum auctor ipse punitur, deinde ejus malignitas condemnatur. Virus enim, quod persuasione sua in hominem transfuderat, nunc rejicitur, nunc curatur. Nam cum homo passioni addicitur, non morti traditur, sed mortis in eo facinus emendatur. Hoc enim egit Dominus per hominem, quem suscepit, ut, dum innocens patitur, praevaricationis illius diabolicae in eo inobedientiae corrigatur, et deinceps liber a culpa fieret, ac liber esset a morte.

Lectio VI.

Habentes igitur Dominum Jesum, qui nos Passione sua liberavit, in ipsum aspiciamus semper, et ipsius signo speremus nostris vulneribus medicinam: hoc est: si forte nobis venenum avaritiae se diffundit, ipsum consideremus, et sanat: si scorpionis nos libido compungit, ipsum rogemus, et curat: si terrenarum cogitationum nos morsus lacerant, eumdem precemur, et vivimus. Hi enim sunt spirituales serpentes animarum nostrarum, propter quos conculcandos Dominus crucifixus est: de quibus ipse ait: Super serpentes, et scorpiones ambulabitis; et nihil vobis nocebunt.

IN III. NOCTURNO.

Lectio VII.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

In illo tempore: Sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosii Episcopi.

Lib. 10. in Evang. Luc. cap. 23.

Currens unus spongiam implevit aceto, et dabat ei bibere: quod et bibit. Sic enim habes secundum Joannem: Cum ergo accepisset Jesus acetum. Vinum vero cum felle mixtum non bibit. Sic enim habetur in Matthaeo: Et dederunt ei vinum bibere cum felle mixtum: et cum gustasset, noluit bibere. Acetum itaque bibitur, vinum cum felle non bibitur: non quia fel, sed quia admixtae vino amaritudines recusantur. Nam amaritudines vitae nostrae pro corporis utique conditione suscepit. Denique ipse ait: Dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto. Sinceritati namque non debuit amaritudo misceri, ut ostenderetur sine amaritudine immortalitas resurgentium futura. Quae quoniam in vase coacuerat humano, edulcatur in Christo. Ergo acetum bibitur, quod erat arundini impositum, hoc est, vitium corruptae per Adam immortalitatis absorbetur in calamo, ut de corpore aboleretur humano.

Lectio VIII.

Pater, in manus tuas commendo spiritum

meum. Et bene commendatur spiritus, qui servatur. Quod enim commendatur, utique non amittitur. Bonum ergo pignus est spiritus, bonum depositum. Unde et ille ait: O Timothee, bonum depositum custodi. Commendatur ergo Patri spiritus. Et ideo ait: Quoniam non derelinques in inferno animam meam. Vide autem magnum Mysterium. Nunc commendat in manibus Patris spiritum suum, nunc in Patris sinu sedet, quia totum alius non capit Christum. Denique; Ego, inquit, in Patre, et Pater in me. Commendatur ergo Patri spiritus: sed cum sit in superioribus, illuminat et inferna, ut universa redimantur. Etenim Christus omnia, et in Christo omnia, licet in singulis operetur.

Lectio IX.

Denique secundum Joannem: Ad Jesum autem cum venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus Crura: sed unus militum lancea Latus ejus aperuit. Quaero ergo, cur ante mortem non inveniamus esse percussum, post mortem inveniamus? Nisi forte ut voluntarius magis, quam necessarius exitus ejus fuisse doceatur, et ordinem mysticum noverimus, quia non ante Altaris Sacramenta, quam Baptismum, sed Baptismum ante, sic poculum. Deinde ut advertamus, quia licet Corporis ejus fuerit natura mortalis, licet qualitas similis, dissimilis tamen gratia. Nam utique post mortem sanguis in nostris corporibus congelascit. De illo vero, inquit Joan-

nes: Et continuo exivit Sanguis et Aqua. Ex illo enim incorrupto licet Corpore, sed Defuncto, omnium vita manabat. Aqua enim, et Sanguis exivit; illa, quae diluat iste, qui redimat. Bibamus ergo pretium nostrum, et bibendo redimamur.

Ad Benedictus.

Antiph. Pater mi, si non potest hic Calix transire, nisi bibam illum, fiat voluntas tua.

Ad Magnificat.

Antiph. Traditor autem dedit eis signum, dicens: Quem osculatus fuero, ipse est; tenete eum, et ducite caute.

FERIA V. post Dominicam Sexages.

Tertia die infra Octavam.

IN I. NOCTURNO.

Lectio I.

De Isaia Propheta. *Cap. 53.*

Quis credidit auditui nostro? et brachium Domini cui revelatum est? Et ascendet sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitienti. Non est species ei, neque decor: et vidimus eum, et non erat aspectus, et desideravimus eum. Despectum, et novissimum virorum, virum dolorum, et scientem infirmitatem: et quasi absconditus vultus ejus, et despectus; unde nec reputavimus eum. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit. Et nos putavimus eum quasi leprosum, et percussum a Deo, et humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates no-

stras, attritus est propter scelera nostra. Disciplina pacis nostrae super eum, et livore ejus sanati sumus.

Lectio II.

Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit: et posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum. Oblatus est, quia ipse voluit, et non aperuit os suum. Sicut ovis ad occisionem ducetur, et quasi agnus coram tondente se obmutescet, et non aperiet os suum. De angustia, et de judicio sublatus est: generationem ejus quis enarrabit? Quia abscissus est de terra viventium: propter scelus populi mei percussi eum. Et dabit impios pro sepultura, et divitem pro morte sua: eo quod iniquitatem non fecerit, neque dolus fuerit in ore ejus.

Lectio III.

Et Dominus voluit conterere eum in infirmitate. Si posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longaevum, et voluntas Domini in manu ejus dirigetur. Pro eo quod laboravit anima ejus, videbit, et saturabitur: in scientia sua justificabit ipse justus servus meus multos, et iniquitates eorum ipse portabit. Ideo dispertiam ei plurimos: et fortium dividet spolia, pro eo quod tradidit in mortem animam suam, et cum sceleratis reputatus est: et ipse peccata multorum tulit, et pro transgressoribus rogavit.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Sermo Sancti Petri Chrysologi.

Sermo 108. ante medium.

Christus, ait Apostolus, in hunc mundum venit peccatores salvos facere, quorum primus ego sum, sed misericordiam sum consecutus, ad exemplum omnium, qui credituri sunt illi in vitam aeternam. Obsecro, inquit, vos per misericordiam Dei. Rogat Paulus, immo per Paulum rogat Deus: quia plus amari vult, quam timeri. Rogat Deus, quia non tam Dominus esse vult, quam Pater. Rogat Deus per misericordiam, ne vindicet per rigorem. Audi rogantem Dominum. Tota die, inquit, expandi manus meas. Nonne, qui expandit manus, ipso habitu rogat? Expandi manus meas. Ad quem? Ad populum. Et ad quem populum? Non tantum non credentem, sed contradicentem expandi manus meas.

Lectio V.

Distendit membra, dilatat viscera, pectus porrigit, offert sinum, gremium pandit, ut patrem se tantae obsecrationis demonstret affectu. Audi, et aliter rogantem Deum: Popule meus, quid feci tibi? aut quid contristavi te? Nonne dicit? Si Divinitas ignota est, vel caro sit nota. Videte, videte in me corpus vestrum, membra vestra, vestra viscera, ossa vestra, vestrum sanguinem. Et si quod Dei est, timetis, quare vel quod vestrum est, non amatis? Si Dominum fugitis, quare non

recurritis ad Parentem? Sed forte vos passionis meae, quam fecistis, magnitudo confundit. Nolite.

Lectio VI.

Crux haec non meus, sed mortis est aculeus. Clavi isti non mihi infigunt dolorem, sed vestram mihi infigunt altius charitatem. Vulnera haec non educunt gemitus meos, sed magis vos meis visceribus introducunt. Extensio Corporis mei vos dilatat in gremium, non meam crescit in poenam. Sanguis meus non mihi deperit, sed vestrum prorogatur in pretium. Venite ergo, redite, et vel sic probate Patrem, quem videtis pro malis bona, pro injuriis amorem, pro vulneribus tantis tantam reddere charitatem.

IN III. NOCTURNO.

Lectio VII.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

In illo tempore; Sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Hilarii Episcopi.

Comm. in Matth. cap. 33. in medio.

Quum relinquitur, Christus exclamat, dicens: Deus, Deus meus, quare me dereliquisti? Sed relinquitur, quia erat homo etiam morte peragendus. Quin etiam hoc, quod per calamum datum in spongia acetum cum potasset, proclamans spiritum reddidit., diligenter est contuendum. Vinum honor est immortalitatis, et virtus, quod

per vitium aut incuriae, aut vasis inacescit. Hoc igitur cum in Adam coacuisset, ipse accepit, et potavit ex gentibus. In calamo enim ex spongia ut potaret, offertur, id est ex corporibus gentium vitia corruptae aeternitatis accepit, et in se, atque immortalitatis communionem, ea, quae in nobis erant vitiata, transfudit.

Lectio VIII.

Denique in Joanne postquam perpotaverat, dixit: Consummatum est: quia omne vitium humanae corruptionis hausisset. Et quia nihil agendum esset extrinsecus, spiritum cum clamore, et voce magna emisit, dolens non omnium se peccata portare. Et deinceps Velum Templi scinditur, quia exinde populus est divisus in partes, et Veli honor cum custodia Angeli protegentis aufertur.

Lectio IX.

Movetur terra: capax enim hujus mortui esse non poterat. Petrae scissae sunt; omnia enim tum valida, et fortia penetrans Dei Verbum, et potestas aeterna virtutis irruperat. Et monumenta aperta sunt: erant enim mortis claustra reserata. Et multa corpora Sanctorum dormientium surrexerunt: illuminans enim mortis tenebras, et infernorum obscura collustrans in Sanctorum ad praesens conspicatorum resurrectione mortis ipsius spolia detrahebat.

Ad Benedictus.

Antiph. Ministri Judaeorum comprehenderunt Jesum, et ligaverunt eum.

Ad Magnificat.

Antiph. Unus assistens ministrorum dedit alapam Jesu, dicens: Sic respondes Pontifici?

FERIA VI. post Dominicam Sexages.

Quarta die infra Octavam.

IN I. NOCTURNO.

Lectio I.

De Jeremia Propheta. *Cap. 11.*

Quid est, quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa? Numquid carnes sanctae auferent a te malitias tuas, in quibus gloriata es? Tu autem, Domine, demonstrasti mihi, et cognovi: tunc ostendisti mihi studia eorum. Et ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam: et non cognovi, quia cogitaverunt super me consilia, dicentes: Mittamus lignum in panem ejus, et eradamus eum de terra viventium, et nomen ejus non memoretur amplius. Tu autem, Domine Sabaoth, qui judicas juste, et probas renes, et corda, videam ultionem tuam ex eis: tibi enim revelavi causam meam. Propterea haec dicit Dominus exercituum; Ecce ego visitabo super eos: juvenes morientur in gladio, filii eorum, et filiae eorum morientur in fame, et reliquiae non erunt ex eis.

Lectio II. *Cap. 17.*

Expectatio Israel, Domine: omnes, qui te derelinquunt, confundentur: recedentes a te in terra scribentur, quoniam dereliquerunt venam aquarum viventium Domi-

num. Sana me, Domine, et sanabor: salvum me fac, et salvus ero: quoniam laus mea tu es. Ecce ipsi dicunt ad me: Ubi est verbum Domini? veniat. Et ego non sum turbatus, te pastorem sequens: et diem hominis non desideravi, tu scis. Quod egressum est de labiis meis, rectum in conspectu tuo fuit. Non sis tu mihi formidini, spes mea tu in die afflictionis. Confundantur, qui me persequuntur, et non confundar ego: paveant illi, et non paveam ego: induc super eos diem afflictionis, et duplici contritione contere eos.

Lectio III. *Cap. 18.*

Quis audivit talia horribilia, quae fecit nimis virgo Israel? Quia oblitus est mei populus meus, frustra libantes, et impingentes in viis suis, in semitis saeculi, ut ambularent per eas in itinere non trito. Et dixerunt: Venite, et cogitemus contra Jeremiam cogitationes. Non enim peribit lex a Sacerdote, neque consilium a Sapiente, nec sermo a Propheta. Venite, et percutiamus eum lingua, et non attendamus ad universos sermones ejus. Attende, Domine, ad me, et audi vocem adversariorum meorum. Numquid redditur pro bono malum, quia foderunt foveam animae meae? Recordare, quod steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis bonum, et averterem indignationem tuam ab eis. Tu autem, Domine, scis omne consilium eorum adversum me in mortem.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Sermo Sancti Basilii Magni.

In Psalm. 48. ad ver. 8.

Quid tanti potest homo invenire, ut det pro redemptione animae suae? Sed unum inventum est pro omnibus simul hominibus sufficientissimum, quod in pretium redemptionis animae nostrae datum est, Sanctus ille, ac pretiosus Sanguis Domini nostri Jesu Christi, quem pro nobis omnibus effudit: quamobrem pretio etiam empti sumus. Itaque si frater non redimit, redimet homo? Si vero redimere nos non potest homo, qui redemit nos, homo non est. Ne igitur propterea quod in similitudinem carnis peccati nobiscum diversatus est, hominem solum existimes Dominum nostrum divinitatis potentiam ignorans; cui opus non erat Deo dare placationem suam, neque propriam redimere animam, quia peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus.

Lectio V.

Nemo igitur se ipsum redimere potest, nisi veniat, qui captivitatem populi convertat, non cum pretiis, neque cum donis, sicut in Isaia scriptum est, sed in suo sanguine. Hic autem, cum non essemus fratres, sed essemus inimici facti ob peccata, neque ipse homo nudus, sed Deus, post libertatem, quam nobis largitur, etiam nos fratres suos appellat. Narrabo enim, inquit, nomen tuum fratribus meis.

Lectio VI.

Itaque qui redemit nos, si naturam quidem ipsius perpendas, neque frater, neque homo est; si vero ipsius ad nos demissionem ex gratia factam, et nos fratres nominat, et ad humanitatem descendit, qui non dabit Deo placationem suam, sed totius mundi. Non enim indiget placatione, sed ipse propitiatio est. Talis enim decebat, ut esset nobis Pontifex sanctus, innocens, impollutus, segregatus a peccatoribus, et excelsior coelis factus, qui non habet necessitatem quotidie, quemadmodum Sacerdotes, prius pro suis delictis hostias offerre, deinde pro populi ignorantiis.

IN III. NOCTURNO.

Lectio VII.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem. *Cap. 19.*

In illo tempore: Sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia Sancti Isidori Episcopi.

Lib. ad Florentin. Soror. Cap. 39.

Quod autem pendenti in Cruce acetum cum felle mixtum dederunt, hoc jam fuerat in Psalmis praedictum a Domino: Dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto. Quod quidem et alias ad Jerusalem ipse sic proclamat: Ego te plantavi vineam electam: quomodo facta es in amaritudinem vitis alienae? Deus enim bonam plantaverat vineam, hoc est Judaeorum gentem: illa vero vitio suo de-

pravata Conditorem amaritudine potavit. Pro quo et Moyses, Uva, inquit, eorum, uva fellis, et botrus amaritudinis ipsis. Unde et superius objurgans eos, dicit: Sic plebs fatua, et non sapiens, haec Domino retribuisti.

Lectio VIII. *Cap. 47.*

Lancea Latus ejus percussum est. Sic praenunciatum est ab ipso per Job: Confregit me, et posuit me quasi in signum. Circumdedit me lanceis suis: convulneravit lumbos meos. Conscidit me vulnere super vulnus; idest vulnere lanceae super vulnus clavorum. Unde etiam et per David: Super dolorem vulnerum meorum addiderunt. Sic est ab eo praenuntiatum: et per Jeremiam: Tetendit arcum suum, et posuit me quasi signum ad sagittam. Misit in renibus meis filias pharetrae suae. Et iterum de ipso populo sic ait idem Dominus per Prophetam: Facti sunt mihi in sagittam reciprocam. Et Zacharias: Viderunt, in quem confixerunt utique hominem, quem crucifixerunt. Quo etiam testimonio promissus est Christus in ea, qua crucifixus est, carne venturus.

Lectio IX. *Cap. 18.*

Ex latere ejus Sanguis, et Aqua manavit. Zacharias dicit: Tu quoque in Sanguine testamenti tui emisisti vinctos tuos de lacu, in quo non est aqua. Et iterum: Cum egredietur Vir ab Oriente: ecce aquae redundantes a latere dextro, scilicet Christi. Item de eadem Aqua, quae ex Latere e-

jus profluit, Propheta alius sic dicit: Flumina aquae viventis egredientur de ventre illius. Aquae scilicet Baptismatis, quae credentes vivificant, et quae sitientibus largiuntur,, quando impletur, quod scriptum est: Lavamini, mundi estote: et: Lavabis me, et super nivem dealbabor.

Ad Benedictus.

Antiph. Veniebant milites ad Jesum, et dicebant: Ave Rex Judaeorum, et dabant ei alapas.

Ad Magnificat.

Antiph. Exivit Jesus portans Coronam Spineam, et purpureum vestimentum; quem cum vidissent Pontifices, et Ministri eorum, clamabant, dicentes: Crucifige, crucifige eum.

SABBATO post Dominicam Sexages.

Quinta die infra Octavam.

IN I. NOCTURNO.

Lectio I.

De Daniele Propheta. *Cap. 9.*

Ego Daniel cum adhuc loquerer, et orarem, et confiterer peccata mea, et peccata populi mei Israel, et prosternerem preces meas in conspectu Dei mei, pro monte sancto Dei mei: adhuc me loquente in oratione, ecce vir Gabriel, quem videram in visione a principio, cito volans tetigit me in tempore sacrificii vespertini. Et docuit me, et loquutus est mihi, dixitque: Daniel, nunc egressus sum, ut docerem te, et intelligeres. Ab exordio precum tua-

rum egressus est sermo. Ego autem veni, ut indicarem tibi, quia vir desideriorum es. Tu ergo animadverte sermonem, et intellige visionem.

Lectio II.

Septuaginta hebdomades abbreviatae sunt super populum tuum, et super urbem sanctam tuam, ut consummetur praevaricatio, et finem accipiat peccatum, et deleatur iniquitas, et adducatur justitia sempiterna, et impleatur visio, et prophetia, et ungatur Sanctus Sanctorum. Scito ergo, et animadverte: Ab exitu sermonis, ut iterum aedificetur Jerusalem, usque ad Christum Ducem hebdomades septem, et hebdomades sexagintaduae erunt: et rursum aedificabitur platea, et muri in angustia temporum.

Lectio III.

Et post hebdomades sexaginta duas occidetur Christus: et non erit ejus populus, qui eum negaturus est. Et Civitatem, et Sanctuarium dissipabit populus cum duce venturo: et finis ejus vastitas; et post finem belli statuta desolatio. Confirmabit autem pactum multis hebdomada una: et in dimidio hebdomadis deficiet hostia, et sacrificium: et erit in Templo abominatio desolationis, et usque ad consummationem, et finem perseverabit desolatio.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Ex libro Moralium S. Gregorii Papae.

Lib. 22. in Job. Cap. 16.

Redemptor noster, quia Herodem vidit non profectum quaerere, sed signa, vel scientiam velle mirari, requisitus ab eo tacuit; et quia constanter tacuit, ab eo irrisus exivit. Scriptum namque est: Herodes autem, viso Jesu, gavisus est valde: erat enim cupiens ex multo tempore videre eum, eo quod audiret multa de illo, et sperabat signum aliquod videre ab eo fieri. Ubi et subditur: Interrogabat autem illum multis sermonibus; at ipse nihil illi respondebat: tacens vero Dominus, quam sit despectus, ostenditur, cum illic protinus subinfertur: Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo, et illusit. Quod videlicet factum oportet nos audientes discere: ut quoties auditores nostri nostra volunt quasi laudanda cognoscere, non autem sua perversa mutare, omnino taceamus: ne si ostentationis studio verbum Dei loquimur, et illorum culpa, quae erat, esse non desinat, et nostra, quae non erat, fiat.

Lectio V.

Lib. ut supr. Cap. 17.

Requisitus Jesus a Pilato tacuit: atque inter persequutorum manus et Corpus passioni obtulit, quod pro electis assumpserat, et resistentibus noluit demonstrare, quod erat. Unde etiam per Psalmistam dicitur: Posuerunt me in abominationem si-

bi; traditus sum, et non egrediebar. Cum enim despiceretur, quia homo videbatur, egressus fuisset, si occultam majestatem suam ostentare voluisset. Sed quia infirmitatem prodit, potentiam abscondit: in eo quod persequutoribus suis incognitus mansit, ad eos minime exivit. Qui tamen ad electos exit: quia Divinitatis suae suavitatem quaerentibus aperit. Unde ei per Prophetam dicitur: Existi in salutem populi tui, ut salvos facias christos tuos.

Lectio VI.

Idem Lib. 3. Moral. Cap. 2.

Membrum Satanae Pilatus extitit, qui usque ad mortis extrema venientem in Redemptionem nostram Dominum non cognovit. Corpus ejus Sacerdotum Principes extiterunt, qui Redemptorem mundi a mundo repellere, usque ad Crucem persequendo, conati sunt. Cum ergo se pro nostra redemptione Dominus membrorum Satanae manibus tradidit: quid aliud, quam ejusdem Satanae manum in se saevire permisit? ut unde ipse exterius occumberet, inde nos exterius, interiusque liberaret. Si igitur Satanae manus, ejus potestas accipitur, ejus manum juxta carnem pertulit, cujus potestatem corporis usque ad sputa, colaphos, flagella, Crucem, lanceamque toleravit. Unde et Pilato, ejus videlicet corporis membro, ad Passionem veniens dicit: Non haberes in me potestatem, nisi tibi data esset desuper.

IN III. NOCTURNO.

Lectio VII.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

In illo tempore: Sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia Sancti Hieronymi Presbyteri.

Ex Comm. in Matth. lib. 4. Cap. 27.

Circa horam nonam clamavit Jesus voce magna dicens: Eli, Eli, lammasabacthani? Hoc est, Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Principio vigesimi primi Psalmi abusus est, illudque, quod in medio versiculo legitur, Respice in me, superfluum est. Legitur enim in Hebraeo: Deus meus, Deus meus, quare me dereliquisti? Ergo impii sunt, qui Psalmum istum ex persona David, sive Esther, et Mardochaei dictum putant: cum etiam Evangelistae testimonia ex eo sumpta super Salvatorem intelligant: ut est illud: Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem. Et aliud: Foderunt manus meas, et pedes meos. Ne mireris verborum humilitatem, et querimonias derelicti, cum formam servi sciens scandalum Crucis videas. Quidam autem illic stantes, et audientes, dicebant: Eliam vocat iste.

Lectio VIII.

Et continuo currens unus ex eis, acceptam spongiam implevit aceto, et imposuit arundini, et dabat ei bibere. Et haec facta sunt, ut compleretur prophetia: In

siti mea potaverunt me aceto. Usque hodie Judaei, et omnes increduli Dominicae Resurrectionis, aceto, et felle potant Jesum, et dant ei vinum myrrhatum, ut eum consopiant, et mala eorum non videat. Jesus autem iterum clamans voce magna, emisit Spiritum. Divinae potestatis indicium est emittere Spiritum, ut ipse quoque dixerat: Nemo potest tollere animam meam a me, sed ego pono eam a me ipso, et rursum accipiam eam.

Lectio IX.

Et velum templi scissum est in duas partes a summo usque deorsum. Velum templi scissum est, et omnia legis sacramenta, quae prius tegebantur, prodita sunt, atque ad gentium populum transierunt. In Evangelio, cujus saepe facimus mentionem, superliminare templi infinitae magnitudinis fractum esse, atque divisum legimus. Josephus quoque refert virtutes Angelicas praesides quondam templi tunc pariter conclamasse: Transeamus ex his sedibus. Et terra mota est, et petrae scissae sunt, et monumenta aperta sunt. Nulli dubium est, quid significet juxta litteram magnitudo signorum, ut Crucifixum Dominum suum et Coelum, et terra, et omnia demonstrarent. Sed mihi videtur terraemotus, et reliqua typum ferre credentium, quod pristinis errorum vitiis derelictis, et cordis emollita duritia, qui prius similes erant tumulis mortuorum, postea agnoverint Creatorem.

Ad Benedictus.

Antiph. Bajulans Jesus sibi Crucem exivit in eum, qui dicitur Calvariae locus, ubi crucifixerunt eum, et cum eo latrones duos unum a dextris, et alterum a sinistris.

Ad Magnificat.

Antiph. Ait latro ad latronem: Nos quidem digna factis recipimus: hic autem quid fecit? Memento mei, Domine, dum veneris in regnum tuum.

DOMINICA IN QUINQUAGESIMA

Sexta die infra Octavam Dominicae Passionis.

Officium fit de Dominica cum comm. Oct. in Laudibus, et Vesperis, ut infra.

Ad Benedictus.

Antiph. Jesus autem dicebat: Pater, dimitte illis: non enim sciunt, quid faciunt.

Ad Magnificat.

Antiph. Cum vidisset Jesus Matrem, et discipulum stantem, quem diligebat, dicit Matri suae: Mulier, ecce Filius tuus. Deinde dicit Discipulo: Ecce Mater tua.

FERIA II. post Dominicam Quinquages.

Septima die infra Octavam.

IN I. NOCTURNO.

Lectio I.

De Zacharia Propheta. *Cap. 3.*

Et contestabatur Angelus Domini Jesum, dicens: Haec dicit Dominus exercituum: Si in viis meis ambulaveris, et custodiam meam custodies, tu quoque judicabis domum meam, et custodies atria mea, et

dabo tibi ambulantes de his, qui nunc hic assistunt. Audi, Jesu Sacerdos magne, tu, et amici tui, qui habitant coram te, quia viri portendentes sunt. Ecce enim ego adducam servum meum Orientem. Quia ecce lapis, quem dedi coram Jesu: super lapidem unum septem oculi sunt. Ecce ego caelabo sculpturam ejus; ait Dominus exercituum: et auferam iniquitatem terrae illius in die una.

Lectio II. *Cap. 12.*

In die illa proteget Dominus habitatores Jerusalem, et erit, qui offenderit ex eis in die illa, quasi David: et Domus David quasi Dei, sicut Angelus Domini in conspectu eorum. Et erit in die illa: quaeram conterere omnes gentes, quae veniunt contra Jerusalem. Et effundam super domum David, et super habitatores Jerusalem spiritum gratiae, et precum: et aspicient ad me, quem confixerunt: et plangent eum planctu, quasi super unigenitum, et dolebunt super eum, ut doleri solet in morte primogeniti. In die illa magnus erit planctus in Jerusalem.

Lectio III. *Cap. 13.*

In die illa erit fons patens domui David, et habitantibus Jerusalem in ablutionem peccatoris, et menstruatae. Et erit in die illa, dicit Dominus exercituum: Disperdam nomina idolorum de terra, et non memorabuntur ultra: et pseudoprophetas, et spiritum immundum auferam de terra. Et dicetur ei: Quid sunt plagae istae in medio

manuum tuarum? Et dicet: his plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me. Framea suscitare super Pastorem meum, et super virum cohaerentem mihi, dicit Dominus exercituum. Percute Pastorem, et dispergentur oves, et convertam manum meam ad parvulos.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Sermo Sancti Bernardi Abbatis.

Fer. 4. hebd. sanct. de Pass. Dom.

In passione Dominica, Fratres, tria specialiter convenit intueri, opus, modum, causam. Nam in opere quidem patientia, in modo humilitas, in causa charitas commendatur. Patientia autem singularis, quod videlicet cum supra dorsum ejus fabricarent peccatores; cum sic extenderetur in ligno, ut dinumerarentur omnia ossa ejus; cum fortissimum illud propugnaculum, quod custodit Israel, undique foraretur; cum foderentur manus ejus, et pedes: sicut Agnus ad occisionem ductus sit, et tamquam ovis coram tondente non aperuit os suum; non adversus Patrem murmurans, a quo missus fuerat; non adversus humanum genus, pro quo, quae non rapuit, exolvebat; non denique vel contra populum ipsum peculiarem sibi, a quo pro tantis beneficiis tanta mala recipiebat.

Lectio V.

Modum ipsum, si diligenter attendas, non modo mitem, sed et humilem corde cognosces. Namque in humilitate judicium

ejus sublatum est, cum nec ad tantas blasphemias, nec ad falsissima, quae sibi objiciebantur, crimina responderet. Vidimus, inquit, eum, et non erat ei aspectus, nec speciosum forma prae filiis hominum, sed opprobrium hominum, et tamquam leprosum; novissimum virorum, plane virum dolorum, a Deo percussum, et humiliatum; ita ut nulla esset ei species, neque decor. O novissimum, et altissimum! O humilem, et sublimem? O opprobrium hominum, et gloriam Angelorum! Nemo illo sublimior, nemo humilior. Denique sputis illitus est, opprobriis saturatus est, morte turpissima condemnatus est, cum sceleratis deputatus est. Nihilne merebitur vel ista humilitas, quae hunc habet modum, immo quae tam est ultra modum? Sicut est patientia singularis, sic et humilitas admirabilis, utraque sine exemplo.

Lectio VI.

Utramque tamen magnifice caussa ipsa commendat: nimirum charitas est. Propter nimiam enim charitatem suam, qua dilexit nos Deus; ut servum redimeret, nec Pater Filio, nec sibi Filius ipse pepercit. Vere nimiam, quia et haec mensuram excedit, modum superat, plane supereminens universis. Majorem, inquit, charitatem nemo habet, quam ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Tu majorem habuisti, Domine, ponens eam etiam pro inimicis. Cum enim adhuc inimici essemus, per mortem tuam et tibi reconciliati sumus,

et Patri. Quaenam ergo alia videbitur esse, vel fuisse, vel fore huic similis charitati? Vix pro justo quis moritur: tu pro injustis passus es, moriens propter delicta nostra, qui venisti justificare gratis peccatores, servos facere fratres, captivos coheredes, exules Reges.

IN III. NOCTURNO.

Lectio VII.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.
Cap. 19.

In illo tempore: Sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura,,dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Cyrilli Episcopi Alexandrini.
Comm. in Joann. lib. 12. cap. 35.

Quum truculenter omnia impietate Judaeorum essent peracta, nec quidquam ad summam crudelitatem deesset, tandem Sanctissima Caro Christi naturale quid patitur. Multis enim, ac variis doloribus exsiccata, siti torquetur. Multum enim possunt dolores ad commovendam sitim. Innatum enim calorem exagitantes, vel quod in profunditate humidum est, consumunt, et igneis ardoribus dolentis viscera urunt. Sicut igitur caeteras passiones, sic hanc etiam sponte Christus perpessus est. Bibere igitur petit. Illi autem adeo longe ab omni humanitate aberant, ut pro juvante potu, atque jucundo, nocentem, et acerbum attulerint, et humanitatem, qua moveri videbantur, in impietatem converterint. Nam quum petenti dabant, charitatis

habitum suscipere videbantur; sed non est possibile mentiri Scripturam, in qua ex Persona Christi dicitur: Et dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto.

Lectio VIII. *Idem Cap. 36.*

Quum ergo accepisset Jesus acetum, dixit: Consummatum est; et inclinato capite tradidit Spiritum. Consummatum jam esse Salvator dicit, quia saeviendi Judaeorum potestas in ipsum per mortem suam terminum habuit. Quid enim non excogitarunt, aut quid supremae inhumanitatis relictum sibi est? Quis caedendi, quis contumeliandi modus non adhibitus? Merito igitur consummatum esse ait. Cumque tempus jam esset, ut etiam spiritibus apud inferos praedicaret, (venit enim, ut tam vivorum, quam mortuorum dominaretur) mortem pro nobis suscepit. Et hanc naturae nostrae propriam passionem sponte subiit secundum carnem, quamvis, ut Deus vita naturaliter sit, ut spoliatis inferis, primitiae dormientium, et primogenitus (ut Scripturae dicunt) mortuorum factus, recursum ad vitam naturae nostrae largiretur.

Lectio IX.

Inclinavit igitur Caput: accidit enim morientibus, vigore carnis jam consumpto, et anima, quae corpus retinet, abeunte, inclinatio capitis. Quamobrem verbis hoc modo abusus Evangelista est. Sic et tradidisse Spiritum a consuetudine nostra sibi dictum est: multi enim sic extingui, et

mori dicuntur: quamvis mihi videatur ideo non simpliciter mortuum esse, sed tradidisse Spiritum Evangelistam dixisse, quia in manus Dei Patris animam suam commendavit, ut ipse dixit: Pater, in manus tuas commendo Spiritum meum. Quod nobis magnae spei fundamentum, atque originem praebet.

Ad Benedictus.

Antiph. Clamans voce magna Jesus ait: Pater, in manus tuas commendo Spiritum meum: et haec dicens expiravit.

In primis Vesp. diei Octavae omnia dicuntur, ut in primis Vesp. Festi, excepta Orat. quae dic. ut sequitur.

Oratio.

Effunde super nos, quaesumus Omnipotens Deus, spiritum gratiae, et precum: ut Unigeniti Filii tui Passionem pro devotionis affectu jugiter recolere, et in populi tui corde monitis, et exemplo imprimere valeamus. Per eumdem Dominum nostrum.

FERIA III. post Dominicam Quinquag.

In Octava Dominicae Passionis. Duplex.

Omnia dicuntur, ut in die Festi, exceptis Lectionib. ut sequit.

IN I. NOCTURNO.

Lectio I.

Incipit Epistola prima B. Petri Apostoli.

Cap. 1.

Petrus Apostolus Jesu Christi, electis advenis dispersionis Ponti, Galatiae, Cappadociae, Asiae, et Bithyniae, secundum prae-

scientiam Dei Patris, in sanctificationem spiritus, in obedientiam, et aspersionem Sanguinis Jesu Christi: gratia vobis, et pax multiplicetur. Scientes, quod non corruptibilibus auro, vel argento redempti estis de vana vestra conversatione paternae traditionis: sed pretioso Sanguine quasi Agni immaculati Christi, et incontaminati, praecogniti quidem ante mundi constitutionem, manifestati autem novissimis temporibus propter vos, qui per ipsum fideles estis in Deo, qui suscitavit eum a mortuis, et dedit ei gloriam, ut fides vestra, et spes esset in Deo.

Lectio II. *Cap. 2.*

In hoc enim vocati estis: quia et Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus. Qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus. Qui cum malediceretur, non maledicebat: cum pateretur, non comminabatur: tradebat autem judicanti se injuste: qui peccata nostra ipse pertulit in Corpore suo super lignum, ut peccatis mortui, justitiae vivamus: cujus livore sanati estis. Eratis enim, sicut oves errantes, sed conversi estis nunc ad Pastorem, et Episcopum animarum vestrarum.

Lectio III. *Cap. 3.*

Christus semel pro peccatis nostris mortuus est, justus pro injustis, ut nos offerret Deo, mortificatus quidem carne, vivificatus autem spiritu. In quo et his, qui in carcere erant, spiritibus veniens praedicavit: qui increduli fuerant aliquando, quan-

do expectabant Dei patientiam in diebus Noe, cum fabricaretur Arca, in qua pauci, id est octo animae salvae factae sunt per aquam. Quod et vos nunc similis formae salvos facit Baptisma: non carnis depositio sordium, sed conscientiae bonae interrogatio in Deum per resurrectionem Jesu Christi, qui est in dextera Dei, deglutiens mortem, ut vitae aeternae haeredes efficeremur.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Sermo Sancti Leonis Papae.

Serm. 8. de Pass. Dom. post medium.

Exaltato, dilectissimi, per Crucem Christo, non illa tantum species aspectui mentis occurrat, quae fecit in oculis impiorum, quibus per Moysen dictum est: et erit pendens vita tua ante oculos tuos, et timebis die, ac nocte, et non credes vitae tuae. Isti enim nihil in Crucifixo Domino, praeter facinus suum, cogitare potuerunt, habentes timorem, non quo fides vera justificatur, sed quo conscientia iniqua torquetur. Noster vero intellectus, quem spiritus veritatis illuminat, gloriam Crucis coelo, terraque radiantem, puro, ac libero corde suscipiat, et interiore acie videat, quale sit, quod Dominus, cum de Passionis suae loqueretur instantia, dixit: Nunc judicium mundi est: nunc Princeps hujus mundi ejicietur foras. Et ego, si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum.

Lectio V.

O admirabilis potentia Crucis! O ineffabilis gloria Passionis! in qua et tribunal Domini, et judicium mundi, et potestas est Crucifixi! Traxisti enim, Domine, omnia ad te, et cum expandisses tota die manus tuas ad populum non credentem, et contradicentem tibi, confitendae Majestatis tuae sensum totus mundus accepit. Traxisti, Domine, omnia ad te, cum in execrationem Judaici sceleris, unam protulerunt omnia elementa sententiam: cum, obscuratis luminaribus Coeli, et converso in noctem die, terra quoque motibus quateretur insolitis, universaque creatura impiorum usui se negaret. Traxisti, Domine, omnia ad te, quoniam scisso Templi velo, Sancta Sanctorum ab indignis Pontificibus recesserunt, ut figura in veritatem, prophetia in manifestationem, et lex in Evangelium verteretur.

Lectio VI.

Traxisti Domine omnia ad te, ut quod in uno Judaeae templo obumbratis significationibus tegebatur, pleno, apertòque Sacramento universarum ubique nationum devotio celebraret. Nunc etenim et ordo clarior Levitarum, et dignitas amplior Seniorum, et sacratior est unctio Sacerdotum: quia Crux tua omnium fons benedictionum, omnium est causa gratiarum: per quam credentibus datur virtus de infirmitate, gloria de opprobrio, vita de morte. Nunc etiam carnalium Sacrificiorum varietate cessante,

omnes differentias hostiarum, una Corporis, et Sanguinis tui implet oblatio: quoniam tu es verus Agnus Dei, qui tollis peccata mundi; et ita in te universa perficis mysteria: ut, sicut unum est pro omni victima Sacrificium, ita unum de omni gente sit regnum.

IN III. NOCTURNO.

Lectio VII.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

In illo tempore: Sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedae Presbyteri.

Lib.6.in Ev.Luc.cap.23.in medio.

Patrem invocando, Filium Dei se esse Christus declarat. Spiritum vero commendando, non defectum suae virtutis, sed confidentiam ejusdem cum Patre potestatis insinuat. Amat enim dare gloriam Patri, ut nos aedificet gloriam dare Creatori. Commendat itaque Patri Spiritum, juxta hoc, quod delectato corde, et exultantibus spe resurgente labiis, in alio Psalmo loquitur: Quoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Lectio VIII.

Quia ergo sexta die homo factus, et tota mundi est creatura perfecta, septima autem Conditor ab opere suo requievit, unde et hanc Sabbatum, idest requiem vocari praecepit, recte Dominus eadem die

sexta crucifixus humanae reparationis implevit arcanum. Unde cum accepisset acetum, dixit: Consummatum est : idest sextae diei, quod pro mundi refectione suscepi, totum est opus perfectum. Sabbato autem in sepulchro requiescens, resurrectionis, quae octava die ventura erat, expectabat eventum.

Lectio IX.

Ubi nostrae simul devotionis praelucet exemplum, quos in hac quidem sexta mundi aetate pro Domino pati, et velut mundo crucifigi necesse est. In septima vero aetate, id est, cum laeti quis debitum solvit, corpora quidem in tumulis, animas autem secreta in pace cum Domino manere, et post bona oportet opera quiescere : donec octava tandem veniente aetate, etiam corpora ipsa resurrectione glorificata, cum animabus simul incorruptionem aeternae haereditatis accipiant.

Fer. VI. post Cineres

OFFICIUM
SACRAT. CORON. SPIN. D. N. J. C.

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Antiph. Milites Praesidis *etc. cum reliquis de Laudibus, ut infra.*

Psalmus Dixit Dominus *etc. cum reliquis de Dominica: et loco ultimi Psal.* Laudate Dominum omnes gentes.

Capitulum. *Cant. 3.*

Egredimini, et videte, filiae Sion, Regem Salomonem in diademate, quo coronavit illum mater sua in die desponsationis illius, et in die laetitiae cordis ejus.

Hymnus.

Vexilla Regis prodeunt:
Fulget Crucis mysterium,
Qua Vita mortem pertulit,
Et morte vitam protulit.
Quae vulnerata lanceae
Mucrone diro, criminum
Ut nos lavaret sordibus,
Manavit Unda, et Sanguine.
Impleta sunt, quae concinit
David fideli carmine,
Dicendo nationibus:
Regnavit a ligno Deus.
Arbor decora, et fulgida,
Ornata Regis purpura,
Electa digno stipite
Tam sancta membra tangere.

Beata, cujus brachiis
Pretium pependit saeculi,
Statera facta corporis,
Tulitque praedam tartari.
O Crux, ave spes unica,
Hoc Passionis tempore
Piis adauge gratiam,
Reisque dele crimina.
Te fons salutis, Trinitas,
Collaudet omnis spiritus:
Quibus Crucis victoriam
Largiris, adde praemium. Amen.

℣. Tuam Coronam Spineam adoramus, Domine.

℟. Tuam gloriosam recolimus Passionem.

Ad Magnificat.

Antiph. Apprehendit Pilatus Jesum, et flagellavit. Et milites plectentes Coronam de Spinis, imposuerunt Capiti ejus, et veste purpurea circumdederunt eum.

Oratio.

Praesta, quaesumus, Omnipotens Deus, ut qui in memoriam Passionis Domini Nostri Jesu Christi Coronam ejus Spineam veneramur in terris, ab ipso gloria, et honore coronari mereamur in coelis. Qui tecum.

Deinde fit commem. Feriae occur.

AD MATUTINUM.

Invit. Summum Regem Gloriae Christum pro nobis Spinis coronatum, * Venite, adoremus.

HYMNUS.

Pange, lingua, gloriosi
Lauream certaminis,

Et super Crucis trophaeo
Dic triumphum nobilem,
Qualiter Redemptor orbis
Immolatus vicerit.
De parentis protoplasti
Fraude Factor condolens,
Quando pomi noxialis
In necem morsu ruit:
Ipse lignum tunc notavit,
Damna ligni ut solveret.
Hoc opus nostrae salutis
Ordo depoposcerat,
Multiformis proditoris
Ars, ut artem falleret;
Et medelam ferret inde,
Hostis unde laeserat.
Quando venit ergo sacri
Plenitudo temporis,
Missus est ab arce Patris
Natus, Orbis Conditor,
Atque ventre Virginali
Carne amictus prodiit.
Vagit infans inter arcta
Conditus praesepia:
Membra pannis involuta
Virgo Mater alligat:
Et Dei manus, pedesque
Stricta cingit fascia.
Sempiterna sit beatae
Trinitati gloria,
Æqua Patri, Filioque,
Par decus Paraclito:
Unius, Trinique nomen
Laudet universitas, Amen.

IN I. NOCTURNO.

Antiph. Maledicta terra in opere tuo: spinas, et tribulos germinabit tibi.

Psalm. 1. et 2. Nocturn. de commu. Conf. non Pont. 3. vero Nocturn. de 3. Noct. commu. Virg.

Antiph. Ait Jesus Discipulis suis: Filius hominis tradetur, et damnabunt eum morte, et illudent ei, et conspuent eum.

Antiph. Coronans coronabit te tribulatione: quasi pilam mittet te in terram: ibi morieris, et ibi erit currus gloriae tuae.

℣. Tuam Coronam Spineam adoramus, Domine.

℟. Tuam gloriosam recolimus Passionem.

Lectio I.

De Isaia Propheta. *Cap. 53.*

Quis credidit auditui nostro? et brachium Domini cui revelatum est? Et ascendet sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitienti. Non est species ei, neque decor: et vidimus eum, et non erat aspectus, et desideravimus eum: despectum, et novissimum virorum, virum dolorum, et scientem infirmitatem: et quasi absconditus vultus ejus, et despectus, unde nec reputavimus eum.

℟. Ecce vidimus eum non habentem speciem, neque decorem: aspectus ejus in eo non est: hic peccata nostra portavit, et pro nobis dolet: ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras: * Cujus livore sanati sumus.

℣. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit. Cujus.

Lectio II.

Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit: et nos putavimus eum quasi leprosum, et percussum a Deo, et humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra: disciplina pacis nostrae super eum, et livore ejus sanati sumus. Omnes nos quasi oves erravimus: unusquisque in viam suam declinavit: et posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum.

℟. Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? * Et dicet: His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me.

℣. Framea suscitare super pastorem meum, et super virum cohaerentem mihi. Et dicet.

Lectio III.

De Zacharia Propheta. *Cap. 12. et 13.*

Et erit in die illa: Quaeram conterere omnes gentes, quae veniunt contra Jerusalem. Et effundam super domum David, et super habitatores Jerusalem spiritum gratiae, et precum: et aspicient ad me, quem confixerunt: et plangent eum planctu quasi super unigenitum; et dolebunt super eum, ut doleri solet in morte primogeniti. In die illa magnus erit planctus in Jerusalem. Et dicetur ei: Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? Et dicet: His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me. Framea suscitare super pastorem meum,

et super virum cohaerentem mihi, dicit Dominus Exercituum: Percute pastorem, et dispergentur oves, et convertam manum meam ad parvulos.

℟. Tuam Coronam Spineam veneramur, Domine: tuam gloriosam recolimus passionem. * Miserere nobis, qui passus es pro nobis.

℣. Salva praesentem catervam in tuis hodie laudibus congregatam. Miserere. Gloria Patri. Miserere.

IN II. NOCTURNO.

Antiph. Pro frumento ortus est mihi tribulus, et pro hordeo spina.

Antiph. Egredimini, et videte, filiae Sion, Dominum Jesum Christum in diademate, quo coronavit illum Synagoga mater sua.

Antiph. Vidimus eum, et non erat aspectus, et quasi absconditus vultus ejus: unde nec reputavimus eum.

℣. Eripe me de inimicis meis, Deus meus.

℟. Et ab insurgentibus in me libera me.

Lectio IV.

Sermo S. Athanasii Episcopi.

Ex Hom. in Pass. Dom. Tom. 3.

Quum exueretur Dominus, eo ipso invisibiliter erigebatur de diabolo trophaeum: et quo illud manifestum fieret, narratur a Joanne, indutum fuisse purpura; a Matthaeo vero, et Marco, clamyde coccinea; coronamque illi ex spinis super Caput esse positam, et calamum in manus datum; et ita cum eum produxissent, genibus flexis adorasse. Miraculum novum, et incredibile, et magnae sine

dubio victoriae insigne: quem enim ut hominem condemnaverunt, eum mortuum deinde ut Deum adoraverunt: et quem aspernabantur ut vilem, et contemptibilem, eum confitebantur Regem: cui tunicam, et vestem detraxerant, eum purpura circumdederunt, et quem ignorantes contumeliis afficiebant, eum Prophetam, etiam nolentes, appellaverunt: et quem per ludibrium, subsannationemque pulsabant, et triumphalia addiderunt ornamenta, coccineam clamydem, et coronam spineam, et calamum. Nam tametsi ea quasi per contumeliam agebant, efficiebatur tamen inde, ut ab eo latenter spoliarentur.

℟. Insurrexerunt in me viri iniqui; absque misericordia quaesierunt me interficere, et non pepercerunt in faciem meam spuere; lanceis suis vulneraverunt me; et concussa sunt omnia ossa mea: * Ego autem existimabam me tamquam mortuum super terram.

℣. Effuderunt furorem suum in me, fremuerunt contra me dentibus suis. Ego autem.

Lectio V.

Sermo S. Ambrosii Episcopi.

Serm. 72. in die S. Cypriani.

Videamus diligenter, ne ex palmite operis nostri non nascatur dulcedinis uva, sed fellis; ne dicatur nobis, quod Judaeis dictum est per Prophetam: Sustinui, ut faceret uvam, fecit autem spinas, et non justitiam, sed clamorem. Quam dura conditio, ut possessio, quae Domino suo suavitatis fructus afferre debuit, spinarum illum asperitate compunxerit: hoc est, cum Judaei Salva-

torem debuerint tota fidei devotione suscipere, spinarum eum coronaverunt passione! Quae corona quidem, quantum in Judaeis est, erat injuriarum contumelia; quantum in Domino, erat corona virtutum. Compungunt ergo Judaei Dominum, dum coronant; compungunt, dum crucifigunt. Unde ait Scriptura Sancta: Videbunt, in quem compunxerunt.

℟. Omnes amici mei dereliquerunt me, et praevaluerunt insidiantes mihi: tradidit me, quem diligebam: * Et terribilibus oculis plaga crudeli percutientes, subsannabant mihi.

℣. Inter iniquos projecerunt me, et non pepercerunt animae meae. Et terribilibus.

Lectio VI.

Igitur, fratres, videte, ne et nobis dicatur: Sustinui, ut faceret uvam; fecit autem spinas: hoc est, ne spinas, quas Domino Judaei cruentis imposuerunt manibus, nos iniquis sensibus apponamus, et compungamus eum non asperitate sentium, sed operum pravitate. Sunt enim spinae cordis, quae Verbum Dei etiam vulnerare consueverunt, de quibus meminit in Evangelio Salvator, dicens: Seminantis semen cecidisse inter spinas, et crevisse eas, ac suffocasse, quod satum est. Ergo, fratres, videte, ne vinea vestra non uvas, sed spinas faciat; ne vindemia vestra non vinum afferat, sed acetum. Quisquis enim vindemiam legit, et pauperibus non largitur, ille acetum colligit, non vinum. Quisquis

messes recondit, et indigentibus non ministrat, iste non alimoniae fructus reposuit, sed tribulos avaritiae congregavit. Nam propterea ait Scriptura de terra nostra: Spinas, et tribulos germinabit tibi.

℟. Vinea mea electa, ego te plantavi.* Quomodo conversa es in amaritudinem, ut me spinis coronares.

℣. Sepivi te, et lapides elegi ex te, et aedificavi turrim. Quomodo. Gloria Patri. Quomodo.

IN III. NOCTURNO.

Antiph. Gravata est super me manus tua: conversus sum in aerumna mea, dum configitur spina.

Antiph. Christus Jesus splendor Patris, et figura substantiae ejus, portans omnia verbo virtutis suae, purgationem peccatorum faciens, spinis coronatus apparere dignatus est.

Antiph. Popule meus, quid feci tibi, aut quid molestus fui? responde mihi: Tu imposuisti coronam spineam Capiti meo, et arundine percussisti.

℣. Deus meus eripe me de manu peccatoris.

℟. Et de manu contra legem agentis, et iniqui.

LECTIO VII.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

In illo tempore: Apprehendit Pilatus Jesum, et flagellavit. Et milites plectentes coronam de spinis, imposuerunt Capiti ejus. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 116. in Joann.

Hoc Pilatus non ob aliud fecisse credendus est, nisi ut ejus injuriis Judaei satiati, sufficere sibi existimarent, et usque ad ejus mortem saevire desisterent. Ad hoc pertinet, quod idem Praeses cohortem suam etiam permisit facere, quae sequuntur; aut fortassis et jussit; quamvis hoc Evangelista tacuerit. Dixit enim, quid deinde fecerint milites; Pilatum tamen id jussisse non dixit. Et milites, inquit, plectentes coronam de spinis imposuerunt Capiti ejus, et veste purpurea circumdederunt eum, et veniebant ad eum, et dicebant: Ave Rex Judaeorum, et dabant ei alapas. Sic implebantur, quae de se praedixerat Christus.

℟. Christus passus est pro nobis, vobis reliquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus. * Qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus.

℣. Qui cum malediceretur, non maledicebat: cum pateretur, non comminabatur. Qui peccatum.

Lectio VIII.

Sic Martyres informabantur ad omnia, quae persecutori libuisset facere, perferenda: sic paulisper occultata tremenda potentia: sic regnum, quod de hoc mundo non erat, superbum mundum non atrocitate pugnandi, sed patiendi humilitate vincebat: sic illud granum multiplicandum seminabatur horribili contumelia, ut mirabile pullularet in gloria. Exiit ergo Jesus portans coronam spi-

neam, et purpureum vestimentum: et dicit eis Pilatus: Ecce Homo. Hic apparet non ignorante Pilato haec a militibus facta, sive jusserit ea, sive permiserit; illa scilicet causa, quam supra diximus, ut haec ejus ludibria inimici libentissime biberent, et ulterius Sanguinem non sitirent. Egreditur ad eos Jesus portans spineam coronam, et purpureum vestimentum, non clarus imperio, sed plenus opprobrio; et dicit eis: Ecce Homo. Si Regi invidetis, jam parcite, quia dejectum videtis: flagellatus est, spinis coronatus, ludibriosa veste amictus est, amaris conviciis illusus est, alapis caesus est, fervet ignominia, frigescat invidia: sed non frigescit; inardescit potius, et increscit.

℞. Milites Praesidis suscipientes Jesum in Praetorium, congregaverunt ad eum universam cohortem, et exuentes eum chlamydem coccineam circumdederunt ei: * Et plectentes coronam de spinis posuerunt super Caput ejus.

℣. Genuflexo ante eum, illudebant ei, dicentes: Ave Rex Judaeorum. Et plectentes. Gloria Patri. Et plectentes.

Nona lect. erit Hom. feriae, et in fine dic. Te Deum.

AD LAUDES, ET PER HORAS.

Antiph. Milites Praesidis suscipientes Jesum in Praetorium, congregaverunt ad eum universam cohortem.

Psalm. Dominus regnavit *etc. cum reliquis de Domin.*

Antiph. Et exuentes eum, chlamydem coccineam circumdederunt ei.

Antiph. Et plectentes coronam de spinis, posuerunt super Caput ejus, et arundinem in dextera ejus.

Antiph. Et genuflexo ante eum, illudebant ei, dicentes: Ave Rex Judaeorum.

Antiph. Et expuentes in eum, acceperunt arundinem, et percutiebant Caput ejus.

Capitulum. *Cantic. 3.*

Egredimini, et videte, filiae Sion, Regem Salomonem in diademate, quo coronavit illum mater sua in die desponsationis illius, et in die laetitiae cordis ejus.

Hymnus.

Lustra sex qui jam peregit,
Tempus implens corporis,
Sponte libera Redemptor,
Passioni deditus,
Agnus in Crucis levatur
Immolandus stipite.

Felle potus ecce languet:
Spina, clavi, lancea
Mite corpus perforarunt;
Unda manat, et cruor:
Terra, pontus, astra, mundus,
Quo lavantur flumine!

Crux fidelis inter omnes
Arbor una nobilis:
Silva talem nulla profert
Fronde, flore, germine:
Dulce ferrum, dulce lignum,
Dulce pondus sustinent.

Flecte ramos, albor alta,
Tensa laxa viscera,
Et rigor lentescat ille,
Quem dedit nativitas;
Et superni membra Regis
Tende miti stipite.
Sola digna tu fuisti
Ferre mundi victimam,
Atque portum praeparare
Arca mundo naufrago,
Quam sacer cruor perunxit,
Fusus Agni corpore.
Sempiterna sit beatae
Trinitati gloria,
Æqua Patri, Filioque,
Par decus Paraclito:
Unius, Trinique nomen
Laudet Universitas. Amen.

℣. Avertantur retrorsum, et erubescant.
℟. Qui cogitant mihi mala.

Ad Benedictus.

Antiph. Milites induunt Jesum purpura, et imponunt ei plectentes spineam coronam; et coeperunt salutare eum: Ave Rex Judaeorum.

Oratio.

Praesta, quaesumus, Omnipotens Deus, ut qui in memoriam Passionis Domini nostri Jesu Christi Coronam ejus Spineam veneramur in terris, ab ipso gloria, et honore coronari mereamur in coelis. Qui tecum vivit.

Ad Primam.

In ℟. *brevi* ℣. Qui passus es pro nobis.

Ad Tertiam.

℟. *br.* Tuam Coronam Spineam * Adoramus Domine. Tuam Coronam Spineam.

℣. Tuam gloriosam recolimus Passionem. Adoramus. Gloria Patri. Tuam Coronam.

℣. Miserere nostri, Domine.

℟. Qui passus es pro nobis.

Ad Sextam.

Capitulum. *Isaiae 53.*

Vidimus eum, et non erat aspectus, et desideravimus eum: despectum, et novissimum virorum, virum dolorum, et quasi absconditus vultus ejus, unde nec reputavimus eum.

℟. *br.* Miserere nostri, * Domine. Miserere nostri * Domine.

℣. Qui passus es pro nobis. Domine. Gloria Patri. Miserere.

℣. Tibi gloria, tibi triumphus, et victoria.

℟. Tibi summae laudis, et honoris corona.

Ad Nonam.

Capitulum. *Joan. 19.*

Exivit Jesus portans coronam spineam, et purpureum vestimentum: et dicit eis Pilatus: Ecce Homo.

℟. *br.* Tibi gloria, * tibi triumphus, et victoria. Tibi gloria.

℣. Tibi summae laudis, et honoris corona. Tibi triumphus. Gloria Patri. Tibi gloria.

℣. Tuam Coronam Spineam veneramur, Domine.

℟. Tuam gloriosam recolimus Passionem.

In secundis Vesperis omnia ut in primis, praeter Antiph.

Ad Magnificat.

O Coronae miranda dignitas! mortis poenas debitas repellis: tu spes lapsis, firmitas infirmis; tu restauras coronas perditas.

Fer. VI. post Dom. I. Quadrag.

OFFICIUM
DE LANCEA, ET CLAVIS DOMINI.

IN I. VESPERIS.

Antiph. Unus militum *etc. cum reliquis de Laud.*

Ps. Dixit Dominus *etc. cum reliquis de Dominica, et loco ult. Psalm. dic.*

Ps. Laudate Dominum omnes Gentes.

Capitulum. I. Jo. Cap. V.

Charissimi: Quis est, qui vincit mundum, nisi qui credit, quoniam Jesus est Filius Dei? Hic est, qui venit per aquam, et sanguinem, Jesus Christus; non in aqua solum, sed in aqua, et sanguine.

HYMNUS.

Quaenam lingua tibi, o Lancea, debitas
Grates pro merito est apta rependere?
Christi vivificum namque aperis latus,
Unde Ecclesia nascitur.

Haec est Heva viri de latere exiens,
Olli membra gravis dum sopor occupat;
Hanc quippe alter Adam corde scatentibus
Unda, et sanguine procreat,

O Clavi! aequa manet vos quoque gratia,
Christi quando sacris artubus insiti,
Deletum Domini sanguine figitis
Mortis chirographum Cruci.
Te, Jesu, superi laudibus efferant,
Qui Clavorum aditus, signaque Lanceae
In Coelo retines, vivus ubi imperas
Cum Patre, atque Paraclito. Amen.
℣. Foderunt manus meas, et pedes meos.
℟. Dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ad Magnificat.

Antiph. Delens, quod adversus nos erat chirographum decreti, quod erat contrarium nobis, et ipsum tulit de medio, affigens illud Cruci.

Oratio.

Deus, qui in assumptae carnis infirmitate Clavis affigi, et Lancea vulnerari pro mundi salute voluisti: concede propitius, ut, qui eorumdem Clavorum, et Lanceae solemnia veneramur in terris, de glorioso victoriae tuae triumpho gratulemur in coelis. Qui vivis, et regnas cum Deo Patre.

Ad Completorium.

In fine Hymni dicit. Clavis forato, et Lancea *etc. ut infra; et sic terminantur Hymni per omnes Horas diei sequentis.*

AD MATUTINUM.

Invit. Christum Lancea, et Clavis vulneratum * Venite adoremus.

HYMNUS.

Salvete Clavi, et Lancea
Squalore nuper obsita,

Quae mersa Christi corpori
Almo rubetis sanguine.
Vos ad scelus Judaica
Elegerat perfidia :
Sed in ministra gratiae
Vos vertit e coelo Deus.
Nam quot sacratis artubus
Sculpsistis olim vulnera,
Et tot reclusis fontibus
Dona effluunt coelestia.
Clavis forato, et Lancea,
Jesu tibi sit gloria,
Cum Patre, et almo Spiritu
Nunc, et per omne saeculum. Amen.

Si omissus sit Hymnus ad Vesperas, dicatur ad Matutinum : et Hymnus Matutini conjungatur cum Hymno Laud.

IN I. NOCTURNO.

Antiph. Ad Jesum autem cum venissent, non fregerunt ejus crura ; sed unus militum Lancea latus ejus aperuit. *Psalm. 1. et 2. Noct. de com. Conf. Pont. 3. Noct. de 3. Noct. com. Virg.*

Antiph. Exivit sanguis, et aqua; et qui vidit, testimonium perhibuit, et verum est testimonium ejus.

Antiph. Alia Scriptura dicit: Videbunt, in quem transfixerunt.

℣. Quem tu percussisti, persequuti sunt.

℟. Et super dolorem vulnerum meorum addiderunt.

Lectio I.

De Zacharia Propheta *Cap. XII.*

Haec dicit Dominus: Effundam super do-

mum David, et super habitatores Jerusalem spiritum gratiae, et precum: et aspicient ad me, quem confixerunt. Et plangent eum planctu quasi super unigenitum, et dolebunt super eum, ut doleri solet in morte primogeniti. In die illa magnus erit planctus in Jerusalem, sicut planctus Adadremmon in campo Mageddon. Et planget terra: familiae, et familiae seorsum: familiae domus David seorsum, et mulieres eorum seorsum: familiae domus Nathan seorsum, et mulieres eorum seorsum: familiae domus Levi seorsum, et mulieres eorum seorsum: familiae Semei seorsum, et mulieres eorum seorsum. Omnes familiae reliquae; familiae, et familiae seorsum, et mulieres eorum seorsum.

℟. Ad Jesum autem cum venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura, * Sed unus militum Lancea latus ejus aperuit.

℣. Et qui vidit, testimonium perhibuit: et verum est testimonium ejus. Sed unus.

Lectio II. Cap. XIII.

In die illa erit fons patens domui David, et habitantibus Jerusalem, in ablutionem peccatoris, et menstruatae. Et erit in die illa, dicit Dominus exercituum: Disperdam nomina idolorum de terra, et non memorabuntur ultra: et pseudoprophetas, et spiritum immundum auferam de terra. Et erit cum prophetaverit quispiam ultra, dicent ei pater ejus, et mater ejus, qui genuerunt eum: Non vives: quia mendacium locutus es

in nomine Domini : et configent eum pater ejus, et mater ejus, genitores ejus, cum prophetaverit. Et erit in die illa : confundentur prophetae, unusquisque ex visione sua, cum prophetaverit : nec operientur pallio saccino , ut mentiantur : sed dicet : Non sum propheta , homo agricola ego sum ; quoniam Adam exemplum meum ab adolescentia mea.

℟. Unus militum lancea latus ejus aperuit: * Et continuo exivit sanguis , et aqua.

℣. In die illa , erit fons patens domui David , et habitantibus Jerusalem. Et continuo.

Lectio III.

Et dicetur ei : Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum ? Et dicet : His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me. Framea suscitare super pastorem meum, et super virum cohaerentem mihi, dicit Dominus exercituum : percute pastorem , et dispergentur oves : et convertam manum meam ad parvulos. Et erunt in omni terra , dicit Dominus : partes duae in ea dispergentur, et deficient : et tertia pars relinquetur in ea. Et ducam tertiam partem per ignem , et uram eos , sicut uritur argentum , et probabo eos , sicut probatur aurum. Ipse vocabit nomen meum; et ego exaudiam eum. Dicam : Populus meus es; et ipse dicet : Dominus Deus meus.

℟. In die illa erit fons patens domui David , et habitantibus Jerusalem * In ablutionem peccatoris , et menstruatae.

℣. Hic est, qui venit per aquam, et sanguinem Jesus Christus. In ablutionem. Gloria. In ablutionem.

IN II. NOCTURNO.

Antiph. Aspicient ad me, quem confixerunt, et plangent eum planctu quasi super unigenitum.

Antiph. Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum?

Antiph. His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

℟. Attritus est propter scelera nostra.

Sermo Innocentii Papae Sexti.

In decreto de Festo Lanceae, et Clavorum Domini.

Lectio IV.

In Redemptoris nostri Domini Jesu Christi sacratissima Passione sic nos gloriari oportet, ut ipsius Passionis cuncta mysteria dinumerantes, et merita, singulis etiam ejus salutaribus instrumentis gloriemur. Inter quae illud celebriter memorandum est, quod ipse Salvator, emisso in Cruce jam spiritu, sustinuit perforari Lancea latus suum, ut inde sanguinis, et aquae profluentibus undis, formaretur unica, et immaculata, ac virgo Sancta Mater Ecclesia Sponsa sua. O beatissima ipsius sacri Lateris apertura, unde nobis tot, et tanta divinae pietatis dona fluxerunt! O felix Lancea, quae tot bona nobis efficere, et ad tanti triumphi gloriam meruit superaddi!

℟. Hic est, qui venit per aquam, et sanguinem Jesus Christus,* Non in aqua solum sed in aqua, et sanguine.

℣. Tres sunt, qui testimonium dant in terra: spiritus, aqua, et sanguis, et hi tres unum sunt. Non in aqua.

Lectio V.

Haec latus ipsum aperiendo, sacratissimas januas nobis regni coelestis aperuit. Haec vulnerando jam mortuum, vulnera nostra sanavit, vitamque nobis reddidit, et salutem. Haec innoxium transfigendo, illius sanguine culpas nostras abstersit: et demum ejusdem sacratissimis undis irrigata, caecitatis nostrae tenebras sustulit, et nos ipsius divinae pietatis fluviis mundavit. Illi etiam dulces Clavi, quibus ipse Salvator eidem Cruci fuit affixus, quique non solum immaculato respergi sanguine, et molem ferre tanti ponderis meruerunt, sed et nos etiam per ipsorum salutiferas Plagas dulcedinem tantam ipsius divinae charitatis accepimus, ut manus nostrae a peccati solutae nexibus, pedesque nostri a mortis laqueis fuerint liberati, sunt devotissime recolendi.

℟. Quoniam circumdederunt me canes multi, concilium malignantium obsedit me.* Foderunt manus meas, et pedes meos.

℣. Dicetur ei: Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? Foderunt.

Lectio VI.

Quid enim vulnere, et plagis hujusmodi sanctius? Quid eis salubrius, ex quibus sa-

lus nostra processit, et in quibus assiduae se possunt curare animae devotorum? Licet igitur Lancea, et Clavi praedicti, aliaque ipsius Passionis salutaria instrumenta sint a cunctis fidelibus Christi ubilibet veneranda, et de ipsa etiam Passione in eadem Ecclesia solemnia annis singulis Officia celebrentur, et fiant; dignum tamen, et conveniens reputamus, si de ipsius Passionis specialibus instrumentis, et praesertim in partibus, in quibus instrumenta ipsa dicuntur haberi, solemne, ac speciale festum celebretur, et fiat: Nosque illos fideles Christi, qui aliqua ex instrumentis ipsius habere se gaudent, in eorum devotione divinis Officiis, atque muneribus specialiter foveamus.

℟. Dicetur ei: quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? et dicet: * His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me.

℣. Nisi videro in manibus ejus fixuram clavorum, non credam. His plagatus sum. Gloria. His plagatus.

IN III. NOCTURNO.

Antiph. Foderunt manus meas, et pedes meos: dinumeraverunt omnia ossa mea.

Antiph. Nisi videro in manibus ejus fixuram clavorum, et mittam digitum meum in locum clavorum, et mittam manum meam in latus ejus; non credam.

Antiph. Infer digitum tuum huc, et vide manus meas, et affer manum tuam, et mitte in latus meum.

℣. Disciplina pacis nostrae super eum.

℟. Et livore ejus sanati sumus.

Lectio VII.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

In illo tempore: Sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 120. in Joan.

Unus militum Lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis, et aqua. Vigilanti verbo Evangelista usus est, ut non diceret: Latus ejus percussit, aut vulneravit, aut quid aliud; sed aperuit: ut illud quodammodo vitae ostium panderetur, unde Sacramenta manaverunt, sine quibus ad vitam, quae vera vita est, non intratur. Ille sanguis, qui fusus est, in remissionem fusus est peccatorum. Aqua illa salutaris temperat poculum; haec et lavacrum praestat, et potum. Hoc praenuntiabat, quod Noe in latere Arcae ostium facere jussus est, quod intrarent animalia, quae non erant diluvio peritura, quibus figurabatur Ecclesia.

℟. Facta sunt haec, ut Scriptura impleretur: Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia Scriptura dicit: * Videbunt, in quem transfixerunt.

℣. Effundam super domum David, et super habitatores Jerusalem spiritum gratiae, et precum. Videbunt.

Lectio VIII.

Propter hoc mulier facta est de latere viri dormientis, et appellata est vita, materque vivorum, magnumque signavit bonum

ante magnum praevaricationis malum: et secundus Adam, inclinato capite, in Cruce dormivit, ut inde formaretur ei Conjux, quae de latere dormientis effluxit. O mors, unde mortui reviviscunt! Quid isto sanguine mundius? Quid vulnere isto salubrius? Facta sunt haec, inquit, ut Scriptura impleretur: Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia Scriptura dicit: Videbunt, in quem transfixerunt.

℟. Effundam super domum David, et super habitatores Jerusalem spiritum gratiae, et precum: * Et aspicient ad me, quem confixerunt.

℣. Et plangent eum planctu quasi super unigenitum. Et aspicient. Gloria. Et aspicient.

Lectio IX.

Homil. Fer. curr. de qua fit com. in laud.

Ad Laudes, et per Horas.

Antiph. Unus militum Lanceae Latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis, et aqua.

Psalm. Dominus regnavit ***etc. cum reliquis de Dominica.***

Antiph. Foderunt manus meas, et pedes meos: dinumeraverunt omnia ossa mea.

Antiph. Tres sunt, qui testimonium dant in terra: spiritus, aqua, et sanguis; et hi tres unum sunt.

Antiph. Quid turbati estis, et cogitationes sacendunt in corda vestra? Videte manus meas, et pedes meos, quia ego ipse sum.

Antiph. Infer digitum tuum huc, et vi-

de manus meas, et affer manum tuam, et mitte in latus meum.

Capitulum. *I. Jo. Cap. V.*

Charissimi: Quis est, qui vincit mundum, nisi qui credit, quoniam Jesus est Filius Dei? Hic est, qui venit per aquam, et sanguinem Jesus Christus, non in aqua solum, sed in aqua, et sanguine.

Hymnus.

Tincta ergo Christi sanguine
Convertite in me cuspidem,
Ferite cor, pedes, manus,
Poenam a nocente sumite.
At quaeso culpis debitas
Quas jure plagas figitis,
Cruore divino illitae
Fiant medele spiritus.
Sit gressus ad malum impotens,
Manus nocere desinant,
Omnisque corde e saucio
Profanus ardor exeat.
Clavis forato, et Lancea,
Jesu, tibi sit gloria
Cum Patre, et almo Spiritu
Nunc, et per omne saeculum. Amen.

℣. Foderunt manus meas, et pedes meos.
℟. Dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ad Benedictus.

Antiph. Inglorius erit inter viros aspectus ejus, et forma ejus inter filios hominum. Iste asperget gentes multas.

Oratio.

Deus, qui in assumptae carnis infirmitate Clavis affigi, et Lancea vulnerari pro mun-

di salute voluisti: concede propitius, ut qui eorumdem Clavorum, et Lanceae solemnia veneramur in terris, de glorioso victoriae tuae triumpho gratulemur in coelis. Qui vivis, et regnas cum Deo Patre.

Ad Primam.

In ℟.*br*. ℣. Qui vulneratus es pro nobis.

Ad Tertiam.

℟. *br.* Foderunt manus meas, * Et pedes meos. Foderunt.

℣. Dinumeraverunt omnia ossa mea. Et pedes meos. Gloria Patri. Foderunt.

℣. Quem tu percussisti, persequuti sunt.

℟. Et super dolorem vulnerum meorum addiderunt.

Ad Sextam.

Capit. *I. Petri Cap. II.*

Fratres: Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus. Qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus.

℟. *br.* Quem tu percussisti * Persequuti sunt. Quem tu.

℣. Et super dolorem vulnerum meorum addiderunt. Persequuti sunt.

Gloria Patri. Quem tu.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

℟. Attritus est propter scelera nostra.

Ad Nonam.

Capit. *I. Petri Cap. II.*

Qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum: ut peccatis mortui justitiae vivamus: cujus livore sanati estis.

℟. *br.* Ipse vulneratus est * Propter iniquitates nostras. Ipse.

℣. Attritus est propter scelera nostra. Propter. Gloria Patri. Ipse.

℣. Disciplina pacis nostrae super eum.

℟. Cujus livore sanati sumus.

In secundis Vesp. omnia, ut in primis, sed loco ult. Ps. dic. Ps. Credidi.

Ad Magnificat.

Antiph. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit: et nos putavimus eum quasi leprosum, et percussum a Deo, et humiliatum.

Fer. VI. post Dom. II. Quadrag.

OFFICIUM
SACR. QUINQ. VULN. D. N. J. C.

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Antiph. Vere languores nostros, *cum reliq. de Laud.*

Psal. Credidi *etc. ut in Fer. 5. in Coena Domini.*

Capitulum. *Isaiae 53.*

Christus vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra, cujus livore sanati sumus.

Hymnus.

Pange, lingua, gloriosi
Lauream certaminis,
Et super Crucis trophaeo

Dic triumphum nobilem,
Qualiter Redemptor orbis
Immolatus vicerit.
De parentis protoplasti
Fraude Factor condolens,
Quando pomi noxialis
In necem morsu ruit:
Ipse lignum tunc notavit,
Damna ligni ut solveret.
Hoc opus nostrae salutis
Ordo depoposcerat,
Multiformis proditoris
Ars, ut artem falleret;
Et medelam ferret inde,
Hostis unde laeserat.
Quando venit ergo sacri
Plenitudo temporis,
Missus est ab arce Patris
Natus, Orbis Conditor,
Atque ventre Virginali
Carne amictus prodiit.
Vagit infans inter arcta
Conditus praesepia:
Membra pannis involuta
Virgo Mater alligat:
Et Dei manus, pedesque
Stricta cingit fascia.
Sempiterna sit beatae
Trinitati gloria,
Æqua Patri, Filioque,
Par decus Paraclito:
Unius, Trinique nomen
Laudet universitas. Amen.

℣. Videbunt, in quem transfixerunt.
℟. Et dolebunt super eum, ut in morte primogeniti.

Ad Magnificat.

Ant. Dum in Cruce penderet Unigenitus Dei Filius, et ab omnibus subsannaretur, Mater ejus Virgo Maria ipsum verum Deum, et Hominem condolens venerabatur.

Oratio.

Deus, qui Unigeniti Filii tui Passione, per quinque Vulnera ejus, et Sanguinis effusionem humanam naturam peccato perditam reparasti; tribue nobis, quaesumus, ut qui ab eo suscepta Vulnera veneramur in terris, ejusdem pretiosissimi Sanguinis fructum consequi mereamur in Coelis. Per eumdem Dominum.

AD MATUTINUM.

Invit. Christum in Cruce confixum, quinque plagis vulneratum, * Venite adoremus.
Psalm. Venite, exultemus.

HYMNUS.

Pange lingua etc. *ut supr. in Vesp.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. Quis est iste, qui venit de Edom tinctis vestibus de Bosra?

Psalmus 10.

In Domino confido: quomodo dicitis animae meae: * Transmigra in montem sicut passer?

Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra, * ut sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam, quae perfecisti destruxerunt: * justus autem quid fecit?

Dominus in templo sancto suo: * Dominus, in Coelo sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem respiciunt: * palpebrae ejus interrogant filios hominum.

Dominus interrogat justum, et impium: * qui autem diligit iniquitatem, odit animam suam.

Pluet super peccatores laqueos: * ignis, et sulphur, et spiritus procellarum, pars calicis eorum.

Quoniam justus Dominus, et justitias dilexit, * aequitatem vidit vultus ejus.

Antiph. Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra?

Antiph. Quare rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari?

Psalmus 14.

Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo? * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine macula, * et operatur justitiam.

Qui loquitur veritatem in corde suo: * qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo malum, * et opprobrium non accepit adversus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timentes autem Dominum glorificat.

Qui jurat proximo suo, et non decipit, * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, et munera super innocentem non accepit.

Qui facit haec, * non movebitur in aeternum.

Antiph. Quare rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari?

Antiph. Torcular calcavi solus, et de gentibus non fuit vir mecum.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitudo ejus: * orbis terrarum, et universi, qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum, * et super flumina praeparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus, et mundo corde: * qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino, * et misericordiam a Deo salutari suo.

Haec est generatio quaerentium eum, * quaerentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, Principes, vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? Dominus fortis, et potens, Dominus potens in praelio,

Attollite portas, Principes vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus virtutum ipse est Rex gloriae.

Antiph. Torcular calcavi solus, et de gentibus non fuit vir mecum.

℣. Foderunt manus meas, et pedes meos.

℟. Dinumeraverunt omnia ossa mea.

Lectio I.

De Isaia Profeta *Cap. 53.*

Quis credidit auditui nostro? et brachium Domini cui revelatum est? Et ascendet sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitienti. Non est species ei, neque decor: et vidimus eum, et non erat aspectus, et desideravimus eum: despectum, et novissimum virorum, virum dolorum, et scientem infirmitatem: et quasi absconditus vultus ejus, et despectus, unde nec reputavimus eum. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit, et nos putavimus eum quasi leprosum, et percussum a Deo, et humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra: disciplina pacis nostrae super eum, et livore ejus sanati sumus.

℟. Gratificavit nos Deus in dilecto Filio suo: * In quo habemus redemptionem per Sanguinem ejus in remissionem peccatorum.

℣. Ecce venit plenitudo temporis, in quo misit Deus Filium suum in terris. In quo habemus.

Lectio II.

Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit: et posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum. Oblatus est, quia ipse voluit, et non aperuit os suum: sicut ovis ad occi-

sionem ducetur, et quasi agnus coram tondente se obmutescet, et non aperiet os suum. De angustia, et de judicio sublatus est: generationem ejus quis enarrabit? Quia abscissus est de terra viventium: propter scelus populi mei percussi eum. Et dabit impios pro sepultura, et divitem pro morte sua: eo quod iniquitatem non fecerit, neque dolus fuerit in ore ejus. Et Dominus voluit conterere eum in infirmitate.

℟. Nos, qui aliquando eramus longe, facti sumus prope per Sanguinem Jesu Christi: * Ipse est pax nostra, qui fecit utraque unum.

℣. A Domino factum est istud; et est mirabile in oculis nostris. Ipse est.

Lectio III. *Cap. 63.*

Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus in stola sua, gradiens in multitudine fortitudinis suae. Ego, qui loquor justitiam, et propugnator sum ad salvandum. Quare ergo rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari? Torcular calcavi solus, et de gentibus non est vir mecum: calcavi eos in furore meo, et conculcavi eos in ira mea: et aspersus est sanguis eorum super vestimenta mea, et omnia indumenta mea inquinavi. Dies enim ultionis in corde meo, annus Redemptionis meae venit: circumspexi, et non erat auxiliator: quaesivi, et non fuit, qui adjuvaret.

℟. In primogenito ex mortuis complacuit omnem plenitudinem Divinitas inhabitare, et

per eum reconciliare omnia in ipsum: * Pacificans per sanguinem Crucis ejus, sive quae in Coelis, sive quae in terris sunt.

℣. Ipse est Caput corporis Ecclesiae, in omnibus primatum tenens. Pacificans per Sanguinem. Gloria Patri. Pacificans.

IN II. NOCTURNO.

Antiph. Foderunt manus meas, et pedes meos: dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ps. 21. Deus Deus meus, *etc. ut in pag.* 26.

Antiph. Foderunt manus meas, et pedes meos dinumeraverunt omnia ossa mea.

Antiph. A planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas.

Psalmus 65.

Jubilate Deo omnis terra, psalmum dicite nomini ejus: * date gloriam laudi ejus.

Dicite Deo: Quam terribilia sunt opera tua, Domine! * in multitudine virtutis tuae mentientur tibi inimici tui.

Omnis terra adoret te, et psallat tibi: * psalmum dicat nomini tuo.

Venite, et videte opera Dei: * terribilis in consiliis super filios hominum.

Qui convertit mare in aridam, in flumine pertransibunt pede: * ibi laetabimur in ipso.

Qui dominatur in virtute sua in aeternum, oculi ejus super gentes respiciunt: * qui exasperant, non exaltentur in semetipsis.

Benedicite, Gentes, Deum nostrum: * et auditam facite vocem laudis ejus.

Qui posuit animam meam ad vitam: * et non dedit in commotionem pedes meos.

Quoniam probasti nos, Deus: * igne nos examinasti, sicut examinatur argentum.

Induxisti nos in laqueum, posuisti tribulationes in dorso nostro: * imposuisti homines super capita nostra.

Transivimus per ignem, et aquam: * et eduxisti nos in refrigerium.

Introibo in domum tuam in holocaustis: * reddam tibi vota mea, quae distinxerunt labia mea.

Et locutum est os meum, * in tribulatione mea.

Holocausta medullata offeram tibi cum incenso arietum: * offeram tibi boves cum hircis.

Venite, audite, et narrabo, omnes, qui timetis Deum, * quanta fecit animae meae.

Ad ipsum ore meo clamavi, et exaltavi sub lingua mea.

Iniquitatem si aspexi in corde meo, * non exaudiet Dominus.

Propterea exaudivit Deus, * et attendit voci deprecationis meae.

Benedictus Deus, * qui non amovit orationem meam, et misericordiam suam a me.

Antiph. A planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas.

Antiph. Vulnus, et livor, et plaga tumens non est circumligata, nec curata medicamine, nec fota oleo.

Psalmus 75.

Notus in Judaea Deus: * in Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus: * et habitatio ejus in Sion.

Ibi confregit potentias arcuum, * scutum, gladium, et bellum.

Illuminans tu mirabiliter a montibus aeternis: * turbati sunt omnes insipientes corde.

Dormierunt somnum suum: * et nihil invenerunt omnes viri divitiarum in manibus suis.

Ab increpatione tua, Deus Jacob, * dormitaverunt, qui ascenderunt equos.

Tu terribilis es, et quis resistet tibi? * ex tunc ira tua.

De coelo auditum fecisti judicium: * terra tremuit, et quievit.

Cum exurgeret in judicium Deus, * ut salvos faceret omnes mansuetos terrae.

Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi: * et reliquiae cogitationis diem festum agent tibi.

Vovete, et reddite Domino Deo vestro, * omnes, qui in circuitu ejus affertis munera.

Terribili et ei, qui aufert spiritum principum, * terribili apud Reges terrae.

Antiph. Vulnus, et livor, et plaga tumens non est circumligata, nec curata medicamine, nec fota oleo.

℣. Vere languores nostros ipse tulit.

℟. Et dolores nostros ipse portavit.

Lectio IV.

De Sermone Sancti Bernardi Abbatis.

Lib. de Pass. Domini. Cap. 41.

Captus est Jesus post plurimas illusiones

tam Judaeorum, quam Gentium : post Sanguinis plures effusiones, clavis immitibus manibus simul, et pedibus perforatur; et configitur ligno Crucis Salvator noster mitissimus Jesus. Intuere, et respice rosam passionis sanguineae, quomodo rubet in indicium ardentissimae charitatis. Contendunt passio, et charitas: illa, ut plus ardeat; ista, ut plus rubeat.

℟. Per mortem detruxit Jesus eum, qui mortis habebat imperium: * Ut liberaret eos, qui timore mortis obnoxii erant servituti.

℣. Unde debuit per omnia fratribus assimilari, ut misericors fieret. Ut liberaret.

LECTIO V.

Vide ergo, quomodo hoc flore rosae floruerit optima vitis nostra, rubicundus Jesus. Vide totum Corpus, sicubi rosae sanguineae florem non invenias. Inspice manum unam, et alteram, si florem rosae invenias in utraque. Inspice pedem et unum, et alterum: numquid non rosei? Inspice lateris aperturam, quia nec illa caret rosa, quamvis ipsa subrubea sit propter mixturam aquae; quia, sicut narrat Evangelista, cum unus militum lancea latus perforasset, exivit Sanguis, et Aqua.

℟. Per hominem mors, et per hominem resurrectio mortuorum:* Et sicut in Adam omnes peccaverunt, ita in Christo omnes vivificabuntur.

℣. Novissime autem inimica destruetur mors. Et sicut.

Lectio VI.
Ex eod. D. Bern.
Serm. de Pass. Domini.

Respice, Domine Sancte Pater, de Sanctuario tuo, et de excelso Coelorum habitaculo: et intuere hanc Sacrosanctam Hostiam, quam tibi offert magnus Pontifex noster, Sanctus Puer tuus Dominus Jesus pro peccatis fratrum suorum: et esto placabilis super multitudinem malitiae nostrae. Cognosce, Pater, tunicam filii tui Joseph. Heu! fera pessima devoravit eum, et conculcavit in furore suo vestimentum ejus. Ecce quinque scissuras lamentabiles in eo reliquit.

℟. Vidimus Jesum propter passionem mortis gloria, et honore coronatum: * Ut pro omnibus gustaret mortem.

℣. Decebat eum, qui multos filios in gloriam adduxerat, auctorem salutis eorum per passionem consummari. Ut pro omnibus. Gloria Patri. Ut pro omnibus.

IN III. NOCTURNO.

Antiph. Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum?

Psalm. ut in 3. Noct. de commu. Virg.

Antiph. His plagatus sum in domo eorum, qui me diligebant.

Antiph. In amaritudine sermo meus est: et manus plagae meae aggravata est super gemitum meum.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

℟. Attritus est propter scelera nostra.

Lectio VII.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.
Cap. 19.

In illo tempore: Sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Cyrilli Episc. Alexandrini.
Lib. 12. Comment. in Joan.

Cum ab immanibus Judaeis omnis in Christum expleta esset impietas, nec quidquam jam ad summam crudelitatem reliquum esset, ad extremum Caro Christi Sanctissima proprium quiddam, ac naturale rursus patitur. Multis enim, ac variis doloribus exsiccata, siti torquetur. Graves siquidem dolores magnam ad sitim commovendum vim habent, naturali quodam, et inexplicabili calore humidum consumentes, et igneis ardoribus praecordia urentes. Consummatum esse, ait, impietatis Judaicae modum, et impotentem saeviendi animum. Quid enim Judaei intentatum reliquerunt, aut quid non extremae crudelitatis adhibuerunt? Quod supplicii, aut contumeliae genus praetermiserunt?

℟. Manifestata est gratia Dei per illuminationem Salvatoris nostri Jesu Christi: * Qui destruxit mortem, illuminavit autem vitam, et incorruptionem.

℣. Liberavit, et vocavit nos vocatione sua sancta per gratiam, quae data est nobis in Christo. Qui destruxit.

Lectio VIII.

Quamobrem jure consummatum esse, ait:

sed hora jam eum ad praedicandum spiritibus, qui apud inferos erant, invitante. Advenit enim, ut mortuorum, ac vivorum dominaretur; ipsamque pro nobis mortem suscepit; et communem hanc naturae nostrae passionem sustinet in Carne. Cum autem Jesum inclinasse Caput comperissent, et jam eum expirasse putarent, frustra ejus crura confringi existimant: sed cum adhuc mortuum esse nonnihil diffiderent, lancea Latus ejus perfodiunt, unde Cruor aqua mixtus scaturiit, quod Eulogiae mysticae, et Sancti Baptismatis imago quaedam erat, atque primitiae. Christi enim est vere, et a Christo sanctum Baptisma, et mysticae Eulogiae vis ex sancta nobis Carne prodiit.

℟. Dignus es, Domine, accipere librum, et aperire signacula ejus, quoniam occisus es, et redemisti nos Deo * In Sanguine tuo.

℣. Fecisti enim nos Deo nostro regnum, et Sacerdotes. In Sanguine tuo. Gloria Patri. In Sanguine tuo.

Nona Lect. de Hom. fer. curr.

AD LAUDES, ET PER HORAS.

Antiph. Vere languores nostros ipse tulit; et dolores nostros ipse portavit.

Psalm. Dominus regnavit *etc. cum reliquis de Domin.*

Antiph. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras: attritus est propter scelera nostra.

Antiph. Alligavit Dominus plagam populi sui, et percussuram ejus sanavit.

Antiph. Omnis, qui transibit, stupebit super omnes plagas ejus.

Antiph. O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, et videte, si est dolor, sicut dolor meus.

Capitulum. *Isaiae 53.*

Christus vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra, cujus livore sanati sumus.

Hymnus.

Lustra sex qui jam peregit,
Tempus implens corporis,
Sponte libera Redemptor,
Passioni deditus,
Agnus in Crucis levatur
Immolandus stipite.
Felle potus ecce languet:
Spina, clavi, lancea
Mite corpus perforarunt;
Unda manat, et cruor:
Terra, pontus, astra, mundus,
Quo lavantur flumine!
Crux fidelis inter omnes
Arbor una nobilis:
Silva talem nulla profert
Fronde, flore, germine:
Dulce ferrum, dulce lignum,
Dulce pondus sustinent.
Flecte ramos, arbor alta,
Tensa laxa viscera,
Et rigor lentescat ille,
Quem dedit nativitas;
Et superni membra Regis
Tende miti stipite.

Sola digna tu fuisti
Ferre mundi victimam,
Atque portum praeparare
Arca mundo naufrago,
Quam sacer cruor perunxit,
Fusus Agni corpore.
Sempiterna sit beatae
Trinitati gloria,
Æqua Patri, Filioque,
Par decus Paraclito:
Unius, Trinique nomen
Laudet Universitas. Amen.

℣. Avertantur retrorsum, et erubescant.
℟. Qui cogitant mihi mala.

Ad Benedictus.

Antiph. Unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis, et aqua.

Oratio.

Deus, qui Unigeniti Filii tui Passione, per quinque Vulnera ejus, et Sanguinis effusionem, humanam naturam peccato perditam reparasti: tribue nobis, quaesumus, ut qui ab eo suscepta Vulnera veneramur in terris, ejusdem pretiosissimi Sanguinis fructum consequi mereamur in coelis. Per eumdem Dom.

Ad Primam.

In ℟. *brev.* ℣. Qui vulneratus es pro nobis.

Ad Tertiam.

℟. *brev.* Foderunt manus meas, * et pedes meos. Foderunt.

℣. Dinumeraverunt omnia ossa mea. Et pedes. Gloria Patri. Foderunt.

℣. O vos omnes, qui transitis per viam.
℟. Attendite, et videte dolorem meum.

Ad Sextam.

Capitulum. Isaiae 50.

Faciem meam non averti ab increpantibus, et conspuentibus in me. Dominus Deus auxiliator meus, ideo non sum confusus.

℟. *br.* Vere languores nostros * Ipse tulit. Vere.

℣. Et dolores nostros ipse portavit. Ipse tulit. Gloria Patri. Vere languores.

℣. Disciplina pacis nostrae super eum.

℟. Et livore ejus sanati sumus.

Ad Nonam.

Capitulum. Isaiae 53.

Tradidit Christus in mortem animam suam, et cum sceleratis reputatus est: et ipse peccata multorum tulit, et pro transgressoribus rogavit.

℟. *brev.* Ipse vulneratus est * Propter iniquitates nostras. Ipse.

℣. Attritus est propter scelera nostra. Propter. Gloria. Ipse.

℣. Oblatus est, quia ipse voluit.

℟. Et non aperuit os suum.

In II. Vesperis: Omnia ut in primis.

Ad Magnificat.

Antiph. Ego sum vestra Redemptio: manus meae, quae vos fecerunt, clavis confixae sunt: propter vos flagellis caesus sum: spinis coronatus sum: aquam petii pendens, et acetum porrexerunt; in escam meam fel dederunt, et in latus lanceam: mortuus, et sepultus resurrexi: vobiscum sum, et vivo in aeternum.

Oratio ut supra.

OFFICIUM
PRETIOSIS. SANGUIN. D. N. J. C.

Duplex Majus.

IN I. VESPERIS.

Ant. Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus in stola sua.

Psalmi, ut in Dominica, et loco ultimi, Ps. Laudate Dominum omnes gentes *etc.*

Antiph. Ego, qui loquor justitiam, et propugnator sum ad salvandum.

Antiph. Vestitus erat veste aspersa Sanguine, et vocatur nomen ejus Verbum Dei.

Antiph. Quare ergo rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua, sicut calcantium in torculari?

Antiph. Torcular calcavi solus, et de gentibus non est vir mecum.

Capitulum. *Hebr. 9.*

FRatres: Christus assistens Pontifex futurorum bonorum, per amplius, et perfectius tabernaculum non manufactum, idest, non hujus creationis, neque per sanguinem hircorum, aut vitulorum, sed per proprium Sanguinem introvit semel in Sancta, aeterna redemptione inventa.

HYMNUS.

Festivis resonent Compita vocibus:
Cives laetitiam frontibus explicent:
Taedis flammiferis ordine prodeant
Instructi pueri, et senes.

Quem dura moriens Christus in arbore
Fudit multiplici vulnere Sanguinem,
Nos facti memores, dum colimus, decet
Saltem fundere lacrymas.
Humano generi pernicies gravis
Adami veteris crimine contigit:
Adami integritas, et pietas novi
Vitam reddidit omnibus.
Clamorem validum Summus ab Æthero
Languentis Geniti si Pater audiit,
Placari potius Sanguine debuit,
Et nobis veniam dare.
Hoc quicumque stolam Sanguine proluit,
Abstergit maculas, et roseum decus,
Quo fiat similis protinus Angelis,
Et Regi placeat, capit.
A recto instabilis tramite postmodum
Se nullus retrahat, meta sed ultima
Tangatur; tribuet nobile praemium,
Qui cursum Deus adjuvat.
Nobis propitius sis Genitor potens,
Ut quos Unigenae Sanguine Filii
Emisti, et placido Flamine recreas,
Coeli ad culmina transferas. Amen.

℣. Redemisti nos, Domine, in Sanguine tuo.
℟. Et fecisti nos Deo nostro Regnum.

Ad Magnificat.

Antiph. Accessistis ad Sion montem, et Civitatem Dei viventis, Jerusalem coelestem, et testamenti novi mediatorem Jesum, et Sanguinis aspersionem melius loquentem, quam Abel.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui Unige-

nitum Filium tuum Mundi Redemptorem constituisti, ac ejus Sanguine placari voluisti: concede, quaesumus, salutis nostrae praetium solemni cultu ita venerari, atque a praesentis vitae malis ejus virtute defendi in terris, ut fructu perpetuo laetemur in coelis. Qui tecum vivit.

AD MATUTINUM.

Invit. Christum Dei Filium, qui suo nos redemit Sanguine, * Venite adoremus.

Psal. Venite, exultemus.

HYMNUS.

Ira justa Conditoris
Imbre aquarum vindice
Criminosum mersit orbem,
Noe in Arca sospite;
Mira tandem vis amoris,
Lavit orbem Sanguine.

Tam salubri terra felix
Irrigata pluvia,
Ante spinis quae scatebat,
Germinavit flosculos;
Inque nectaris saporem
Transiere absynthia.

Triste protinus venenum
Dirus anguis posuit,
Et cruenta belluarum
Desiit ferocia:
Mitis Agni vulnerati
Haec fuit victoria.

O scientiae supernae,
Altitudo impervia!
O suavitas benigni
Predicanda pectoris!

Servus erat morte dignus ,
Rex luit poenam optimus.
Quando culpis provocamus
Ultionem Judicis ,
Tunc loquentis protegamur
Sanguinis praesentia ,
Ingruentium malorum
Tunc recedant agmina.
Te redemptus laudet orbis
Grata servans munera ,
O salutis sempiterne
Dux , et auctor inclyte ,
Qui tenes beata regna
Cum Parente , et Spiritu. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Antiph. Postquam consummati sunt dies octo , ut circumcideretur Puer , vocatum est nomen ejus Jesus.

Ps. Quare fremuerunt etc. *ut in pag.* 25.

Antiph. Postquam *etc. ut supr.*

Antiph. Factus in agonia, prolixius orabat : et factus est sudor ejus sicut guttae Sanguinis decurrentis in terram.

Ps. Domine, quid etc. *ut in pag.* 14.

Antiph. Factus in agonia , *etc. ut supr.*

Antiph. Judas , qui eum tradidit , poenitentia ductus , retulit triginta argenteos, dicens: Peccavi tradens sanguinem justum.

Psalmus 15.

Conserva me, Domine, quoniam speravi in te. * Dixi Domino : Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars haereditatis meae, et calicis mei: * tu es, qui restitues haereditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in praeclaris: * etenim haereditas mea praeclara est mihi.

Benedicam Dominum, qui tribuit mihi intellectum: * insuper, et usque ad noctem increpuerunt me renes mei.

Providebam Dominum in conspectu meo semper: * quoniam a dextris est mihi, ne commovear.

Propter hoc laetatum est cor meum, et exultavit lingua mea: * insuper et caro mea requiescet in spe.

Quoniam non derelinques animam meam in inferno: * nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitae: adimplebis me laetitia cum vultu tuo: * delectationes in dextera tua usque in finem.

Antiph. Judas, qui eum tradidit, poenitentia ductus, retulit triginta argenteos, dicens: Peccavi tradens Sanguinem justum.

℣. Redemisti nos, Domine.

℟. In Sanguine tuo.

Lectio I.

De Epistola Beati Pauli Apostoli ad Hebraeos.

Capit. 9.

Christus assistens Pontifex futurorum bonorum, per amplius, et perfectius tabernaculum non manufactum, idest, non hujus creationis, neque per sanguinem hircorum, aut vitulorum, sed per proprium sanguinem introivit semel in Sancta, aeterna redemptione inventa. Si enim sanguis hircorum, et taurorum, et cinis vitulae aspersus, inquinatos sanctificat ad emundationem carnis; quanto magis Sanguis Christi, qui per Spiritum Sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis ad serviendum Deo viventi? Et ideo novi testamenti mediator est, ut morte intercedente in redemptionem earum praevaricationum, quae erant sub priori testamento, repromissionem accipiant, qui vocati sunt, aeternae haereditatis.

℣. Jesus, ut sanctificaret per suum Sanguinem populum, extra portam passus est: * Exeamus igitur ad eum extra castra, improperium ejus portantes.

℟. Nondum enim usque ad sanguinem restitistis adversus peccatum repugnantes. Exeamus igitur.

Lectio II.

Ubi enim testamentum est, mors necesse est intercedat testatoris. Testamentum enim in mortuis confirmatum est: alioquin nondum valet, dum vivit, qui testatus est. Un-

de nec primum quidem sine sanguine dedicatum est. Lecto enim omni mandato legis a Moyse universo populo, accipiens sanguinem vitulorum, et hircorum cum aqua, et lana coccinea, et hyssopo, ipsum quoque librum, et omnem populum aspersit, dicens: Hic Sanguis testamenti, quod mandavit ad vos Deus. Etiam tabernaculum, et omnia vasa ministerii sanguine similiter aspersit. Et omnia pene in sanguine secundum legem mundantur: et sine Sanguinis effusione non fit remissio.

℟. Moyses sumptum sanguinem respersit in populum; * Et ait: Hic est sanguis foederis, quod pepigit Dominus vobiscum.

℣. Fide celebravit Pascha, et sanguinis effusionem, ne, qui vastabat primitiva, tangeret eos. Et ait.

Lectio III. *Cap. 10.*

Habentes itaque, fratres, fiduciam in introitu Sanctorum in Sanguine Christi, quam initiavit nobis viam novam, et viventem per velamen, idest, Carnem suam, et Sacerdotem magnum, super domum Dei: accedamus cum vero corde in plenitudine fidei, aspersi corda a conscientia mala, et abluti corpus aqua munda, teneamus spei nostrae confessionem indeclinabilem, (fidelis enim est, qui repromisit) et consideremus invicem in provocationem charitatis, et bonorum operum.

℟. Vos, qui aliquando eratis longe, facti estis prope in Sanguine Christi: * Ipse enim est pax nostra, qui fecit utraque unum.

℣. Complacuit per eum reconciliare omnia in ipsum, pacificans per Sanguinem Crucis ejus, sive quae in terris, sive quae in Coelis sunt. Ipse enim. Gloria Patri. Ipse.

IN II. NOCTURNO.

Antiph. Pilatus volens populo satisfacere, tradidit illis Jesum flagellis caesum.

Psalm. 22.

Dominus regit me, et nihil mihi deerit: * in loco pascuae ibi me collocavit.

Super aquam refectionis educavit me: * animam meam convertit.

Deduxit me super semitas justitiae * propter nomen suum.

Nam et si ambulavero in medio umbrae mortis, non timebo mala, * quoniam tu mecum es.

Virga tua, et baculus tuus, * ipsa me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mensam, * adversus eos, qui tribulant me.

Impinguasti in oleo caput meum, * et calix meus inebrians quam preclarus est!

Et misericordia tua subsequetur me * omnibus diebus vitae meae.

Et ut inhabitem in domo Domini * in longitudinem dierum.

Antiph. Pilatus volens populo satisfacere, tradidit illis Jesum flagellis caesum.

Antiph. Videns autem, quia nihil proficeret, accepta aqua, lavit manus coram populo, dicens: Innocens ego sum a sanguine justi hujus.

Psalm. 29.

Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me: * nec delectasti inimicos meos super me.

Domine Deus meus, clamavi ad te, * et sanasti me.

Domine, eduxisti ab inferno animam meam: * salvasti me a descendentibus in lacum.

Psallite Domino, Sancti ejus: * et confitemini memoriae sanctitatis ejus.

Quoniam ira in indignatione ejus: * et vita in voluntate ejus.

Ad vesperum demorabitur fletus: * et ad matutinum laetitia.

Ego autem dixi in abundantia mea: * Non movebor in aeternum.

Domine, in voluntate tua, * praestitisti decori meo virtutem.

Avertisti faciem tuam a me, * et factus sum conturbatus.

Ad te, Domine, clamabo: * et ad Deum meum deprecabor.

Quae utilitas in sanguine meo, * dum descendo in corruptionem?

Numquid confitebitur tibi pulvis; * aut annuntiabit veritatem tuam?

Audivit Dominus, et misertus est mei: * Dominus factus est adjutor meus.

Convertisti planctum meum in gaudium mihi: * conscidisti saccum meum, et circumdedisti me laetitia.

Ut cantet tibi gloria mea, et non compungar: * Domine Deus meus, in aeternum confitebor tibi.

Antiph. Videns autem, quia nihil pro-

ficeret, accepta aqua, lavit manus coram populo, dicens: Innocens ego sum a sanguine justi hujus.

Antiph. Et respondens universus populus dixit: Sanguis ejus super nos, et super filios nostros.

Ps. Exaudi, Deus, etc. *ut in pag. 10.*

Antiph. Et respondens universus populus, dixit: Sanguis ejus super nos, et super filios nostros.

℣. Sanguis Jesu Christi Filii Dei.

℟. Emundat nos ab omni peccato.

Lectio IV.

Sermo S. Joannis Chrysostomi.

Vultis Sanguinis Christi audire virtutem? redeamus ad ejus exemplum, et priorem typum recordemur, et pristinam scripturam narremus. In Ægypto, nocte media, Ægyptiis Deus plagam decimam minabatur, ut eorum primogenita deperirent, quia primogenitum ejus populum detinebant. Sed ne amata plebs Judaeorum una cum illis periclitaretur, quia unus locus continebat universos, remedium discretionis inventum est. Proinde exemplum mirabile; ut discas in veritate virtutem. Ira divinae indignationis sperabatur, et domos singulas mortifer circuibat. Quid igitur Moyses? Occidite, inquit, agnum anniculum, et sanguine ejus linite januas. Quid ais Moyses? Sanguis ovis rationalem hominem liberare consuevit? Valde, inquit: non eo quod sanguis est, sed quia Dominici Sanguinis per eum demonstratur exemplum.

℟. In timore incolatus vestri conversa-

mini : * Scientes, quod non corruptibilibus auro, vel argento redempti estis.

℣. Sed pretioso Sanguine quasi agni immaculati Christi. Scientes.

Lectio V.

Nam sicut Regnantium statuae, quae sine causa sunt, et sermone, nonnumquam ad se confugientibus hominibus anima, et ratione decoratis, subvenire consueverunt, non quia sunt aere confectae, sed quia retinent imaginem principalem; ita et sanguis ille, qui irrationalis fuit, animas habentes homines liberavit: non quia sanguis fuit, sed quia hujus Sanguinis ostendebat adventum. Et tunc Angelus ille vastator, cum linitos postes, atque aditus pervideret, transjecit gressus, et non est ausus intrare. Nunc ergo si viderit inimicus, non postibus impositum sanguinem typi, sed fidelium ore lucentem Sanguinem veritatis Christi templi postibus dedicatum, multo magis se subtrahet. Si enim Angelus cessit exemplo, quanto magis terrebitur inimicus, si ipsam perspexerit veritatem? Vis et aliam hujus Sanguinis scrutari virtutem? Volo, unde primum cucurrit, inspicias, et de quo fonte manavit. De ipsa primum Cruce processit: latus illud Dominicum initium fuit. Mortuo enim, ait, Jesu, et adhuc in Cruce pendente, approximat miles: Latus lancea percussit, et exinde Aqua fluxit, et Sanguis. Unum baptismatis symbolum, aliud sacramenti. Ideo non ait; Exiit Sanguis, et Aqua; sed exiit Aqua primum,

et Sanguis: quia primum baptismate diluimur, et postea mysterio dedicamur.

℟. Empti estis pretio magno: * Glorificate, et portate Deum in corpore vestro.

℣. Pretio empti estis: nolite fieri servi hominum. Glorificate.

Lectio VI.

Latus miles aperuit, et templi sancti parietem patefecit. Et ego thesaurum praeclarum inveni, et fulgentes divitias me gratulor reperire. Sic et de illo agno factum est. Judaei ovem occiderunt, et ego fructum de Sacramento cognovi. De latere Sanguis, et Aqua. Nolo tam facile, auditor, transeas tanti secreta mysterii. Restat enim mihi mystica, atque secretalis oratio. Dixi baptismatis symbolum, et mysteriorum, Aquam illam, et Sanguinem demonstrare. Ex his enim Sancta fundata est Ecclesia per lavacri regenerationem, et renovationem Spiritus Sancti. Per baptisma, inquam, et mysteria, quae ex latere videntur esse prolata. Ex latere igitur suo Christus aedificavit Ecclesiam; sicut de latere Adam ejus conjux Heva prolata est. Nam hac de causa Paulus quoque testatur dicens: De corpore ejus, et de ossibus ejus sumus: Latus videlicet illud significant. Nam, sicut de illo latere Deus fecit feminam procreari; sic et de suo latere Christus Aquam nobis, et Sanguinem dedit, unde repararetur Ecclesia.

℟. Commendat charitatem suam Deus in nobis: * Quoniam cum adhuc peccato-

res essemus, secundum tempus, Christus pro nobis mortuus est.

℟. Multo igitur magis nunc justificati in Sanguine ipsius, salvi erimus ab ira per ipsum. Quoniam. Gloria Patri. Quoniam.

IN III. NOCTURNO.

Antiph. Exivit ergo Jesus portans coronam spineam, et purpureum vestimentum, et dicit eis: Ecce homo.

Psalm. 73.

Ut quid, Deus, repulisti in finem? * iratus est furor tuus super oves pascuae tuae?

Memor esto congregationis tuae, * quam possedisti ab initio.

Redemisti virgam haereditatis tuae: * mons Sion, in quo habitasti in eo.

Leva manus tuas in superbias eorum in finem: * quanta malignatus est inimicus in sancto!

Et gloriati sunt, qui oderunt te, * in medio solemnitatis tuae.

Posuerunt signa sua, signa: * et non cognoverunt sicut in exitu super summum.

Quasi in silva lignorum securibus exciderunt januas ejus in idipsum: * in securi, et ascia dejecerunt eam.

Incenderunt igni Sanctuarium tuum: * in terra polluerunt tabernaculum nominis tui.

Dixerunt in corde suo cognatio eorum simul: * Quiescere faciamus omnes dies festos Dei a terra.

Signa nostra non vidimus, jam non est propheta: * et nos non cognoscet amplius.

Usquequo, Deus, improperabit inimicus? *

irritat adversarius nomen tuum in finem?

Ut quid avertis manum tuam, et dexteram tuam, * de medio sinu tuo in finem?

Deus autem Rex noster ante saecula * operatus est salutem in medio terrae.

Tu confirmasti in virtute tua mare: * contribulasti capita draconum in aquis.

Tu confregisti capita draconis: * dedisti eum escam populis Æthiopum.

Tu dirupisti fontes, et torrentes: * tu siccasti fluvios Ethan.

Tuus est dies, et tua est nox: * tu fabricatus es auroram, et solem.

Tu fecisti omnes terminos terrae: * aestatem, et ver tu plasmasti ea.

Memor esto hujus, inimicus improperavit Domino: * et populus insipiens incitavit nomen tuum.

Ne tradas bestiis animas confitentes tibi, * et animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem.

Respice in testamentum tuum: * quia repleti sunt, qui obscurati sunt terrae domibus iniquitatum.

Ne avertatur humilis factus confusus: * pauper, et inops laudabunt nomen tuum.

Exurge, Deus, judica causam tuam: * memor esto improperiorum tuorum, eorum, quae ab insipiente sunt tota die.

Ne obliviscaris voces inimicorum tuorum: * superbia eorum, qui te oderunt, ascendit semper.

Antiph. Exivit ergo Jesus portans coro-

nam spineam, et purpureum vestimentum, et dicit eis: Ecce homo.

Antiph. Et bajulans sibi Crucem, exivit in eum, qui dicitur Calvariae, locum; ubi crucifixerunt eum.

Ps. Domine Deus salutis etc. *ut in pag.* 16.

Antiph. Et bajulans *etc. ut supr.*

Antiph. Ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura, sed unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit Sanguis, et Aqua.

Psalmus 93.

Deus ultionum Dominus: * Deus ultionum libere egit.

Exaltare, qui judicas terram: * redde retributionem superbis.

Usquequo peccatores, Domine, * usquequo peccatores gloriabuntur?

Effabuntur, et loquentur iniquitatem, * loquentur omnes, qui operantur injustitiam.

Populum tuum, Domine, humiliaverunt:* et haereditatem tuam vexaverunt.

Viduam, et advenam interfecerunt, * et pupillos occiderunt.

Et dixerunt: Non videbit Dominus, * nec intelliget Deus Jacob.

Intelligite insipientes in populo: * et stulti aliquando sapite.

Qui plantavit aurem, non audiet? * aut qui finxit oculum, non considerat?

Qui corripit gentes, non arguet? * qui docet hominem scientiam?

Dominus scit cogitationes hominum,* quoniam vanae sunt.

Beatus homo, quem tu erudieris, Domine, * et de lege tua docueris eum.

Ut mitiges ei a diebus malis, * donec fodiatur peccatori fovea.

Quia non repellet Dominus plebem suam :* et haereditatem suam non derelinquet.

Quoadusque justitia convertatur in judicium : * et qui juxta illam omnes, qui recto sunt corde.

Quis consurget mihi adversus malignantes ? * aut quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem ?

Nisi quia Dominus adjuvit me, * paulo minus habitasset in inferno anima mea.

Si dicebam : Motus est pes meus: * misericordia tua, Domine, adjuvabat me.

Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, * consolationes tuae laetificaverunt animam meam.

Numquid adhaeret tibi sedes iniquitatis,* qui fingis laborem in praecepto ?

Captabunt in animam justi, * et sanguinem innocentem condemnabunt.

Et factus est mihi Dominus in refugium,* et Deus meus in adjutorium spei meae.

Et reddet illis iniquitatem ipsorum, et in malitia eorum disperdet eos ; * disperdet illos Dominus Deus noster.

Antiph. Ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura, sed unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit Sanguis, et Aqua.

℣. Christus dilexit nos,
℟. Et lavit nos a peccatis nostris in Sanguine suo.

Lectio VII.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

In illo tempore: Cum accepisset Jesus acetum, dixit: Consummatum est. Et inclinato Capite, tradidit spiritum. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 120. in Joann.

Vigilanti verbo Evangelista usus est, ut non diceret: Latus ejus percussit, aut vulneravit, aut quid aliud, sed aperuit, ut illic quodammodo vitae ostium panderetur, unde Sacramenta Ecclesiae manaverunt, sine quibus ad vitam, quae vera vita est, non intratur. Ille Sanguis in remissionem fusus est peccatorum. Aqua illa salutare temperat poculum; haec et lavacrum praestat, et potum. Hoc praenuntiabat, quod Noe in latere Arcae ostium facere jussus est, quo intrarent animalia, quae non erant diluvio peritura, quibus praefigurabatur Ecclesia. Propter hoc prima mulier facta est de latere viri dormientis, et appellata est vita, materque vivorum. Magnum quippe significavit bonum, ante magnum praevaricationis malum. Hic secundus Adam, inclinato Capite, in Cruce dormivit, ut inde formaretur ei conjux, quae de latere dormientis effluxit. O mors, unde mortui reviviscunt! Quid isto Sanguine mundius? Quid Vulnere isto salubrius?

℟. Hic est, qui venit per Aquam, et

Sanguinem, Jesus Christus: * Non in Aqua solum, sed in Aqua, et Sanguine.

℣. In die illa erit fons patens domui David, et habitantibus Jerusalem, in ablutionem peccatoris. Non in Aqua.

Lectio VIII.

Tenebantur homines captivi sub diabolo, et daemonibus serviebant: sed redempti sunt a captivitate. Vendere enim se potuerunt: sed redimere non potuerunt. Venit Redemptor, et dedit pretium; fudit Sanguinem suum, et emit orbem terrarum. Quaeritis, quid emerit? Videte, quid dederit, et invenietis, quid emerit. Sanguis Christi pretium est. Tanti quid valet! Quid, nisi totus orbis? Quid, nisi omnes gentes? Valde ingrati sunt pretio suo, aut multum superbi sunt, qui dicunt, aut illud tam parum esse, ut solos Afros emerit, aut se tam magnos esse, pro quibus solis illud sit datum. Non ergo exultent, non superbiant. Pro toto dedit, quantum dedit.

℟. Praedestinavit nos Deus in adoptionem filiorum per Jesum Christum, * In quo habemus redemptionem per Sanguinem ejus.

℣. Remissionem peccatorum secundum divitias gratiae ejus, quae superabundavit in nobis. In quo. Gloria Patri. In quo.

Nona Lectio Homil. Feriae curr.

Ad Laudes, et per Horas.

Antiph. Hi, qui amicti sunt stolis albis, qui sunt, et unde venerunt?

Psalm. Dominus regnavit *etc. cum reliq. de Domin.*

Antiph. Hi sunt, qui venerunt de tri-.

bulatione magna, et laverunt stolas suas in Sanguine Agni.

Antiph. Ideo sunt ante thronum Dei, et serviunt ei die, ac nocte.

Antiph. Et ipsi vicerunt draconem, propter Sanguinem Agni, et propter testamentum verbi sui.

Antiph. Beati, qui lavant stolas suas in Sanguine Agni.

Capitulum.

Fratres: Christus assistens Pontifex futurorum bonorum, per amplius, et perfectius tabernaculum non manufactum, idest, non hujus creationis, neque per sanguinem hircorum, aut vitulorum, sed per proprium sanguinem introivit semel in Sancta, aeterna redemptione inventa.

Hymnus.

Salvete Christi vulnera,
Immensi amoris pignora,
Quibus perennes rivuli
Manant rubentis Sanguinis.

Nitor e stellas vincitis,
Rosas odore, et balsama,
Pretio lapillos Indicos,
Mellis favos dulcedine.

Per vos patet gratissimum
Nostris asylum mentibus:
Non huc furor minantium
Unquam penetrat hostium.

Quot Jesus in Praetorio
Flagella nudus excipit!
Quot scissa pellis undique
Stillat Cruoris guttulas!

Frontem venustam, proh dolor!
Corona pungit spinea;
Clavi retusa cuspide
Pedes, manusque perforant.
Postquam sed ille tradidit
Amans, volensque spiritum,
Pectus feritur lancea,
Geminusque liquor exit.
Ut plena sit redemptio,
Sub torculari stringitur,
Suique Jesus immemor,
Sibi nil servat Sanguinis.
Venite, quotquot criminum
Funesta labes inficit,
In hoc salutis balneo,
Qui se lavat, mundabitur.
Summi ad Parentis dexteram
Sedenti habenda est gratia,
Qui nos redemit Sanguine,
Sanctoque firmat Spiritu. Amen.

℣. Justificati in Sanguine Christi.
℟. Salvi erimus ab ira per ipsum.

Ad Benedictus.

Antiph. Erit Sanguis Agni vobis in signum, dicit Dominus: et videbo Sanguinem, et transibo vos, nec erit in vobis plaga disperdens.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui Unigenitum Filium tuum Mundi Redemptorem constituisti, ac ejus Sanguine placari voluisti: concede, quaesumus, salutis nostrae pretium solemni cultu ita venerari, atque a presentis vitae malis ejus virtute

defendi in terris, ut fructu perpetuo laetemur in coelis. Qui tecum vivit.

Ad Primam.

In ℟. *brev.* ℣. Qui tuo nos Sanguine redemisti.

Ad Tertiam.

℟. *brev.* Redemisti nos, Domine, * In Sanguine tuo. Redemisti.

℣. Ex omni tribu, et lingua, et populo, et natione. In Sanguine. Gloria Patri. Redemisti.

℣. Sanguis Jesu Christi Filii Dei.

℟. Emundat nos ab omni peccato.

Ad Sextam.

Capitulum. Hebr. cap. 9.

Si sanguis hircorum, et taurorum, et cinis vitulae aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis; quanto magis Sanguis Christi, qui per Spiritum Sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis ad serviendum Deo viventi?

℟. *brev.* Sanguis Jesu Christi filii Dei * Emundat nos. Sanguis.

℣. Ab omni peccato. Emundat nos. Gloria Patri. Sanguis.

℣. Christus dilexit nos.

℟. Et lavit nos in Sanguine suo.

Ad Nonam.

Capitulum. Hebr. cap. 9.

Accipiens Moyses sanguinem vitulorum, et hircorum cum aqua, et lana coccinea, et hyssopo, ipsum quoque librum, et omnem populum aspersit, dicens: Hic San-

guis testamenti, quod mandavit ad vos Deus.
℟. *brev.* Christus dilexit nos, et lavit nos * In Sanguine suo. Christus.
℣. Et fecit nos Regnum, et Sacerdotes Deo, et Patri. In Sanguine. Gloria. Christus.
℣. Justificati in Sanguine Christi.
℟. Salvi erimus ab ira per ipsum.
In II. Vesp. Antiph. et Ps. Cap. et Hymn. ut in I. Vesp.; *sed loco ult. Ps. dicitur Ps.* Lauda, Jerusalem, Dominum.
℣. Te ergo quæsumus, tuis famulis subveni.
℟. Quos pretioso Sanguine redemisti.

Ad Magnificat.

Antiph. Habebitis autem hunc diem in monumentum; et celebrabitis eum solemnem Domino in generationibus vestris cultu sempiterno.

Fer. VI. post Dom. IV. Quadrag.

OFFICIUM
SACRATISS. SINDON. D. N. J. C.

Duplex Majus.

In I. Vesperis.

Antiph. Joseph nobilis Decurio etc. *cum reliq. de Laud. Psalm.* Dixit Dominus etc. *cum reliq. de Dominica, et loco ult. Psalm.* Laudate Dominum omnes Gentes.

Capitulum. *Isaiae 63.*

Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus in stola sua,

gradiens in multitudine fortitudinis suae. Ego, qui loquor justitiam, et propugnator sum ad salvandum.

Hymnus.

Gloriam sacrae celebremus omnes
Sindonis: laetis recolamus hymnis,
Et piis votis monumenta nostrae
Certa salutis.

Quae refert semper veneranda Sindon,
Sanguine impressis decorata signis,
Dum Cruce ex alta tulit involutum
Corpus Jesu.

Reddit haec saevos animo dolores,
Quos tulit casum miseratus Adae,
Christus humani generis Redemptor,
Morte perempta.

Saucium ferro latus, atque palmas,
Et pedes clavis, lacerata flagris
Membra, et infixam capiti coronam
Monstrat imago.

Quis pius siccis oculis, et absque
Intimi cordis gemitu notata,
Vivaque indignae simulacra mortis
Cernere possit?

Nostra cum solum tibi, Christe, culpa
Causa tantorum fuerit malorum,
Nostra debetur tibi vita: vitam
Tradimus ipsam.

Sit tibi, Fili, decus, atque virtus,
Qui tuo mundum redimis cruore,
Quique cum summo Genitore, et almo
Flamine regnas. Amen.

℣. Tuam Sindonem veneramur, Domine.
℟. Tuam recolimus passionem.

Ad Magnificat.

Antiph. Joseph vir bonus, et justus accessit ad Pilatum, et petiit Corpus Jesu: quo accepto, involvit illud in Sindone munda.

Oratio.

Deus, qui nobis in Sancta Sindone, qua Corpus tuum Sacratissimum e Cruce depositum a Joseph involutum fuit, Passionis tuae vestigia reliquisti: concede propitius, ut per mortem, et sepulturam tuam ad resurrectionis gloriam perducamur. Qui vivis, et regnas cum Deo Patre.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Christum Dominum, qui Passionis suae memoriam in Sacra Sindone renovat, * Venite, adoremus.

Hymnus.

Mysterium mirabile
Hac luce nobis panditur,
Verus Dei cum Filius
Mortem cruentam sustinet.
Causam tuendo servuli,
Reique formam vestiens,
Pro servo Herus suspenditur,
Pro sonte Justus plectitur.
Necis manent insignia
Impressa Sacra in Sindone,
Quae post triumphum nobilem
Corpus cruentum involverat.
Sunt mortis haec, et tartari
Mundique victi insignia:
Trophaea sunt haec inclyta
Ductoris invictissimi.

Debemus ergo hanc gratiam
Nostrae salutis Vindici,
Ut daemonis contra dolos
Hac militemus tessera.
Vitae vetustae mortui
Surgamus in vitam novam
Christum secuti: per Crucem
Christi fruemur gloria.
Praesta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Spiritu Paraclito
Regnans per omne saeculum. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari.

Psalm. ut in Sabb. S. hoc ordine.

1. Cum invocarem. 2. Conserva me Domine. 3. Domine, quis habitabit.

Ant. Aspersus est Sanguis super vestimenta mea: omnia indumenta mea inquinavi.

Ant. Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

℣. Tuam Sindonem veneramur, Domine.

℟. Tuam recolimus Passionem.

Lectio I.

De Isaia Propheta. *Cap. 53.*

Quis credidit auditui nostro? et brachium Domini cui revelatum est? Et ascendet sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitienti. Non est species ei, neque decor: et vidimus eum, et non erat aspectus, et desideravimus eum: despectum, et novissimum virorum, virum dolorum, et scientem infir-

mitatem: et quasi absconditus vultus ejus, et despectus, unde nec reputavimus eum. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit: et nos putavimus eum quasi leprosum, et percussum a Deo, et humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras; attritus est propter scelera nostra: disciplina pacis nostrae super eum, et livore ejus sanati sumus.

℟. Ecce vidimus eum non habentem speciem, neque decorem: aspectus ejus in eo non est: hic peccata nostra portavit, et pro nobis dolet: ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras: * Cujus livore sanati sumus.

℣. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit. Cujus.

Lectio II.

Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit; et posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum. Oblatus est, quia ipse voluit, et non aperuit os suum: sicut ovis ad occisionem ducetur, et quasi agnus coram tondente se obmutescet, et non aperiet os suum. De angustia, et de judicio sublatus est: generationem ejus quis enarrabit? Quia abscissus est de terra viventium: propter scelus populi mei percussi eum. Et dabit impios pro sepultura, et divitem pro morte sua: eo quod iniquitatem non fecerit, neque dolus fuerit in ore ejus.

℟. Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? * Et dicet: His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me.

℣. Framea suscitare super pastorem meum, et super virum cohaerentem mihi. Et dicet.

Lectio III.

Et Dominus voluit conterere eum in infirmitate: si posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longaevum, et voluntas Domini in manu ejus dirigetur. Pro eo quod laboravit anima ejus, videbit, et saturabitur: in scientia sua justificabit ipse justus servus meus multos, et iniquitates eorum ipse portabit. Ideo dispertiam ei plurimos: et fortium dividet spolia, pro eo quod tradidit in mortem animam suam, et cum sceleratis reputatus est: et ipse peccata multorum tulit, et pro transgressoribus rogavit.

℟. Tuam Sindonem veneramur, Domine: tuam gloriosam recolimus passionem: * Miserere nobis, qui passus es pro nobis.

℣. Salva praesentem catervam in tuis hodie laudibus congregatam. Miserere. Gloria Patri. Miserere.

IN II. NOCTURNO.

Antiph. Quasi absconditus vultus ejus, et despectus: unde nec reputavimus eum.

Psalm. ut in 2. Noct. Sabb. S.

Antiph. Omnes videntes me, deriserunt me: locuti sunt labiis, et moverunt caput.

Antiph. Tradidit in mortem animam suam, et ipse peccata multorum tulit.

℣. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi.

℟. Quia per Crucem tuam redemisti Mundum.

Lectio IV.

Sermo Sancti Ambrosii Episcopi.

In Luc. lib. 10.

Quid sibi vult, quod non Apostoli, sed Joseph, et Nicodemus, ut Joannes dicit, Christum sepeliunt? Unus Justus, et constans; alter, qui erat Magister in Israel. Talis enim Christi est sepultura, quae justitiam, magisteriumque habeat. Obstruitur igitur tergiversandi locus, et domestico Judaei testimonio revincuntur. Nam si Apostoli sepelissent, dicerent utique non sepultum, quem raptum esse dixerunt. Justus autem Christi Corpus operit Sindone: innocens ungit unguento. Namque haec non otiose distincta reperimus, quia justitia vestit Ecclesiam, innocentia gratiam subministrat.

℟. O admirabilis Sindon, in qua involutus est Thesaurus noster, * Redemptio captivorum.

℣. Gaudet totus Mundus, qui redemptus est Sanguine Domini sui. Redemptio.

Lectio V.

Vesti ergo et tu Domini Corpus gloria sua, ut et ipse sis justus. Et si mortuum credis, operi tamen Divinitatis propriae plenitudine; unge illud mirrha, et aloe, ut bonus odor Christi sis. Bonum linteum misit Joseph ille vir justus; et fortasse illud, quod Petrus vidit e coelo ad se esse demissum, in quo erant genera quadrupedum, et ferarum, et volucrum ad similitudinem gentium figurata. Mystico igitur unguento illo pystico consepelitur Ecclesia, quae di-

versitatem populorum fidei suae communione sociavit.

℟. Tulerunt tunicam Joseph fratres ejus, et in sanguine hoedi, quem occiderunt, tinxerunt, mittentes, qui ferrent ad Patrem, et dicerent: * Hanc invenimus: vide num tunica filii tui sit, an non.

℣. Quam cum agnovisset Pater, ait: Tunica filii mei est: fera pessima devoravit eum. Hanc invenimus.

Lectio VI.

Hunc Joseph justum Lucas dixit, Matthaeus divitem. Et merito dives hoc loco dicitur, ubi Corpus suscipit Christi: suscipiendo enim divitem, nescivit fidei paupertatem. Dives est ergo, qui justus est. Justus igitur Sindone involvit; Israelita vero, et diversos miscet virtutum odores, et aloes mittit quasi libras centum, hoc est, perfectae fidei quantitatem. Et ligaverunt Corpus Jesu juxta consuetudinem specialem Judaeorum, non utique nodis perfidiae, sed fidei ligaturis: et posuerunt in horto, cui frequenter Ecclesia comparatur, quae diversorum habet poma meritorum, floresque virtutum.

℟. Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus: * Qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus.

℣. Qui cum malediceretur, non maledicebat; cum pateretur, non comminabatur. Qui peccatum. Gloria. Qui.

Antiph. Caro mea requiescet in spe, quia non dabis Sanctum tuum videre corruptionem.

Psalm. ut in 3. Noct. Sabb. S.

Ant. Convertisti planctum meum in gaudium mihi: conscidisti saccum meum, et circumdedisti me laetitia.

Ant. Factus sum sicut homo sine adjutorio inter mortuos liber.

℣. Omnis terra adoret te, et psallat tibi.

℞. Psalmum dicat nomini tuo, Domine.

LECTIO VII.

Lectio Sancti Evangelii secundum Marcum.

Capit. 15.

In illo tempore: Cum jam sero esset factum, (quia erat Parasceve, quod est ante Sabbatum) venit Joseph ab Arimathaea nobilis Decurio, qui et ipse erat expectans Regnum Dei. Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedae Presbyteri.

Parasceve graece, latine praeparatio dicitur, quo nomine Judaei, qui inter Graecos morabantur, sextam Sabbati appellabant, eo quod in illa, ea, quae requiei Sabbati necessaria essent, praeparare solerent. Juxta hoc, quod de manna quondam praeceptum est: Sexta autem die colligetis duplum. Quia ergo sexta die factus est homo, et tota est mundi creatura perfecta; septima autem Conditor ab opere suo requievit; unde et hanc Sabbatum, hoc est requiem voluit appellari; recte Salvator eadem sexta die crucifixus humanae restaurationis implevit arcanum; ideoque, cum ac-

cepisset acetum, dixit; Consummatum est: hoc est sextae diei, quod pro mundi refectione suscepi, jam totum est opus expletum. Sabbato autem in sepulchro requiescens, resurrectionis, quae octava die ventura erat, expectabat eventum.

℟. Mercatus est Joseph Sindonem mundam, ut involveret in ea Corpus Domini:* Venit ergo, et tulit Corpus ejus.

℣. Rogavit Pilatum Joseph ab Arimathaea, ut tolleret Corpus Jesu. Venit ergo.

Lectio VIII.

Venit, inquit, Joseph ab Arimathaea nobilis Decurio, qui et ipse erat expectans Regnum Dei, et audacter introivit ad Pilatum, et petiit Corpus Jesu. Magnae quidem Joseph iste dignitatis ad saeculum; sed majoris apud Deum meriti fuisse laudatur. Talem namque existere decebat eum, qui Corpus Domini sepeliret; qui et per justitiam meritorum tali ministerio dignus esset, et per nobilitatem potentiae saecularis facultatem posset obtinere ministrandi: non enim quilibet ignotus, aut mediocris ad Praesidem accedere, et Crucifixi Corpus poterat impetrare. * Joseph autem mercatus Sindonem, et deponens eum involvit Sindone. Possumus juxta intelligentiam spiritualem hoc sentire, quod Corpus Domini non auro, non gemmis, et serico, sed linteamine puro obvolvendum sit: quamquam et hoc significet, quod ille in Sindone munda involvat Jesum, qui pura cum mente susceperit. Hinc Ecclesiae mos obtinuit, ut

sacrificium Altaris non in serico, neque in panno tincto, sed in lino terreno celebretur.

℟. Haec est Sindon dignissima, in qua salutis Auctor de Cruce depositus involvi dignatus est: * Ut nos consepulti cum eo, veteris hominis exuviis depositis, innocentiae Sindone tegeremur.

℣. Felix domus Sabaudiae, quae tanto pignore ditata, sacro hoc munere gloriatur. Ut nos. Gloria Patri. Ut nos.

9. Lect. de Hom. Fer. curr.

AD LAUDES, ET PER HORAS.

Antiph. Joseph nobilis Decurio, vir bonus, et justus, et ipse dives, erat expectans Regnum Dei.

Psalm. Dominus regnavit, etc. *cum reliquis de Dom.*

Antiph. Hic audacter introivit ad Pilatum, et petiit Corpus Jesu.

Antiph. Cum cognovisset Pilatus a Centurione, quod jam mortuus esset, donavit Corpus Joseph.

Antiph. Joseph autem mercatus Sindonem, et deponens eum, involvit Sindone.

Antiph. Posuit eum in monumento, in quo nondum quisquam positus fuerat.

Capitulum *Isaiae 63.*

Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus in stola sua, gradiens in multitudine fortitudinis suae. Ego, qui loquor justitiam, et propugnator sum ad salvandum.

Hymnus.

Jesu, dulcis amor meus,
Ac si praesens sis, accedo:
Te complector cum affectu,
Tuorum memor Vulnerum.
O quam nudum hic te cerno,
Vulneratum, et distentum,
Inquinatum, involutum
In hoc sacrato tegmine!
Salve Caput cruentatum
Spinis, cujus dulcis vultus
Immutavit suum florem,
Quem coeli tremit Curia.
Salve Latus Salvatoris,
Salve mitis apertura,
Super rosam rubicunda,
Medela salutifera.
Manus sanctae vos avete,
Diris Clavis perforatae.
Ne repellas me, Salvator,
De tuis sanctis Pedibus. Amen.

℣. Dominus regnavit, decorem induit.

℟. Induit Dominus fortitudinem, et praecinxit se virtute.

Ad Benedictus.

Antiph. Joseph nobilis Decurio, expectans et ipse Regnum Dei, mercatus est Sindonem, et deponens Corpus Jesu, involvit illud in Sindone.

Ad Tertiam.

℟. *brev.* Tuam Sindonem * Veneramur, Domine. Tuam Sindonem.

℣. Tuam recolimus Passionem. Veneramur. Gloria Patri. Tuam Sindonem.

℣. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi.

℟. Quia per mortem tuam redemisti mundum. *Ad Sextam.*

Capitulum *Isaiae 63.*

Quare ergo rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari? Torcular calcavi solus, et de gentibus non est vir mecum.

℟. *brev.* Adoramus te, Christe, * Et benedicimus tibi. Adoramus.

℣. Quia per mortem tuam redemisti mundum. Et benedicimus. Gloria. Adoramus.

℣. Omnis terra adoret te, et psallat tibi.

℟. Psalmum dicat Nomini tuo, Domine.

Ad Nonam.

Capitulum. *Isaiae 63.*

Circumspexi, et non erat auxiliator: quaesivi, et non fuit, qui adjuvaret: et salvavit mihi brachium meum, et indignatio mea ipsa auxiliata est mihi.

℟. *brev.* Omnis terra adoret te, * et psallat tibi. Omnis.

℣. Psalmum dicat Nomini tuo, Domine. Et psallat. Gloria. Omnis terra.

℣. Dominus regnavit, decorem induit.

℟. Induit Dominus fortitudinem, et praecinxit se virtute.

In II. Vesperis omnia, ut in primis, praet. Psal. 141. Voce mea, *ut in pag. 7.*

Ad Magnificat.

Antiph. Homo quidam dives ab Arimathaea nomine Joseph, accepto Corpore Jesu, involvit illud in Sindone munda.

Dominica III. Julii

OFFICIUM
SS. REDEMPTORIS.

Duplex II. Classis.

In I. Vesperis.

Ant. Virgam virtutis suae emittet Dominus ex Sion, et regnabit in saeculum saeculi.

Psalm. Dixit etc. *ut in Vesp. Dominicae.*

Ant. Redemptionem misit Dominus populo suo: mandavit in aeternum testamentum suum.

Psalm. Confitebor etc. *ut in iisd. Vesp.*

Antiph. Misericordia mea, et refugium meum Dominus: susceptor meus, et liberator meus.

Psalm. Credidi etc. *ut in Vesp. Fer.* 2.

Antiph. Apud Dominum misericordia, et copiosa apud eum redemptio.

Ps. De profundis etc. *ut in Vesp. Fer. 4.*

Antiph. In quacumque die invocavero te, exaudies me: multiplicabis in anima mea virtutem.

Psalm. Confitebor etc. *ut in Vesp. Fer.6.*

Capitulum. *Tobiae 3. v. 13.*

Benedictum Nomen tuum, Deus Patrum nostrorum: qui, cum iratus fueris, misericordiam facies, et in tempore tribulationis peccata dimittis his, qui invocant te.

Hymnus.

Creator alme siderum,
Æterna lux credentium,
Jesu Redemptor omnium,
Intende votis supplicum.
Commune, qui Mundi nefas,
Ut expiares, ad Crucem
E Virginis Sacrario
Intacta prodis Victima.
Cujus potestas gloriae,
Nomenque cum primum sonat,
Et Coelites, et inferi
Tremente curvantur genu.
Qui Daemonis ne fraudibus
Periret orbis, impetu
Amoris actus, languidi
Mundi medela factus es.
Te deprecamur ultimae
Magnum diei Judicem,
Armis supernae gratiae
Defende nos ab hostibus.
Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spiritu,
In sempiterna saecula. Amen.

Sic terminantur Hymni ad omnes horas.

℣. Redemisti nos, Domine, in sanguine tuo.

℟. Et fecisti nos Deo nostro regnum.

Ad Magnificat.

Antiph. Salus autem mea in sempiternum erit, et justitia mea in generationes generationum, alleluja.

Oratio.

Deus, qui Unigenitum tuum Mundi Redemptorem constituisti, et per eum devicta morte nos misericorditer ad vitam reparasti; concede, ut haec beneficia recolentes, tibi perpetua charitate adhaerere, et ejusdem Redemptionis fructum percipere mereamur. Per eumdem Dominum.

Deinde fit commemoratio Dominicae occ.

AD MATUTINUM.

Invit. Redemptorem saeculorum, ipsum Regem Angelorum, * Adoremus Dominum.

Psalm. Venite, exultemus.

HYMNUS.

Rerum Creator optime,
Rectorque noster aspice:
Nos a quiete noxia
Mersos sopore libera.
Mentes, manusque tollimus,
Propheta sicut noctibus
Nobis gerendum praecipit,
Paulusque gestis censuit.
Te, Sancte Christe, poscimus,
Ignosce culpis omnibus:
Ad confitendum surgimus,
Morasque noctis rumpimus.
Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spiritu,
In sempiterna saecula. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Antiph. Voce mea ad Dominum clamavi, et exaudivit me de monte sancto suo.

Ps. 3. Domine, quid etc. *ut in pag. 14.*

Antiph. Voce mea *etc. ut supr.*

Antiph. Domine Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

Hic Psalmus 8. incipit a versu seq.

Quoniam elevata est magnificentia tua * super coelos.

Ex ore infantium, et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, * ut destruas inimicum, et ultorem.

Quoniam videbo coelos tuos, opera digitorum tuorum: * lunam, et stellas, quae tu fundasti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hominis, quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulo minus ab Angelis; gloria, et honore coronasti eum: * et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pedibus ejus, * oves, et boves universas, insuper et pecora campi.

Volucres coeli, et pisces maris, * qui perambulant semitas maris.

Domine Dominus noster, * quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

Antiph. Domine Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

Antiph. Dominus in templo sancto suo: Dominus in coelo sedes ejus.

Ps. In Domino confido etc. *ut in pag. 105.*

Antiph. Dominus *etc. ut supr.*

℟. Redime me Domine, et miserere mei.

℣. In Ecclesiis benedicam te, Domine.

De Isaia Propheta.

Lectio I. *Capit. 51.*

Audite me, qui sequimini, quod justum

est, et quaeritis Dominum: attendite ad petram, unde excisi estis, et ad cavernam laci, de qua praecisi estis. Consolabitur ergo Dominus Sion, et consolabitur omnes ruinas ejus, et ponet desertum ejus, quasi delicias, et solitudinem ejus quasi hortum Domini. Gaudium, et laetitia invenietur in ea, gratiarum actio, et vox laudis. Attendite ad me popule meus, et tribus mea me audite: quia lex a me exiet, et judicium meum in lucem populorum requiescet. Prope est Justus meus, egressus est Salvator meus, et brachia mea populos judicabunt: me insulae expectabunt, et brachium meum sustinebunt.

℟. Vidi Dominum sedentem super solium excelsum, et elevatum: et plena erat omnis terra majestate ejus: * Et ea, quae sub ipso erant, replebant templum.

℣. Seraphim stabant super illud: sex alae uni, et sex alae alteri. Et ea.

Lectio II.

Levate in coelum oculos vestros, et videte sub terra deorsum: quia coeli sicut fumus liquescent, et terra sicut vestimentum atteretur, et habitatores ejus sicut haec interibunt. Salus autem mea in sempiternum erit, et justitia mea non deficiet. Audite me, qui scitis justum; populus meus: lex mea in corde eorum: nolite timere opprobrium hominum, et blasphemias eorum ne metuatis. Sicut enim vestimentum, sic comedet eos vermis: et sicut lanam, sic devorabit eos tinea: Salus autem mea in sempiternum erit, et justitia mea in generationes generationum.

℟. Aspice Domine de sede sancta tua, et cogita de nobis: inclina Deus meus aurem tuam, et audi: * Aperi oculos tuos, et vide tribulationem nostram.

℣. Qui regis Israel, intende, qui deducis velut ovem Joseph. Aperi.

Lectio III.

Consurge, consurge, induere fortitudinem brachium Domini. Consurge sicut in diebus antiquis, in generationibus saeculorum. Numquid non tu percussisti superbum, vulnerasti draconem? Numquid non tu siccasti mare, aquam abyssi vehementis: qui posuisti profundum maris viam, ut transirent liberati? Et nunc qui redempti sunt a Domino, revertentur, et venient in Sion laudantes, et laetitia sempiterna super capita eorum, gaudium, et laetitiam tenebunt, fugiet dolor, et gemitus. Ego, Ego ipse consolabor vos: quis tu, ut timeres ab homine mortali, et a filio hominis, qui quasi foenum ita arescet? Et oblitus es Domini factoris tui, qui tetendit coelos, et fundavit terram: et formidasti jugiter tota die a facie furoris ejus, qui te tribulabat, et paraverat ad perdendum: ubi nunc est furor tribulantis? Cito veniet gradiens ad aperiendum: et non interficiet usque ad internecionem, nec deficiet panis ejus. Ego autem sum Dominus Deus tuus.

℟. Deus, qui sedes super thronum, et judicas aequitatem, esto refugium pauperum in tribulatione, * Quia tu solus laborem consideras.

℣. Tibi enim derelictus est pauper, pupillo tu eris adjutor. Quia tu. Gloria Patri. Quia.

IN II. NOCTURNO.

Antiph. Suscepimus Deus misericordiam tuam in medio templi tui.

Psalmus 19.

Exaudiat te Dominus in die tribulationis:* protegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxilium de sancto: * et de Sion tueatur te.

Memor sit omnis sacrificii tui: * et holocaustum tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secundum cor tuum: * et omne consilium tuum confirmet.

Laetabimur in salutari tuo: * et in nomine Dei nostri magnificabimur.

Impleat Dominus omnes petitiones tuas: * nunc cognovi, quoniam salvum fecit Dominus Christum suum.

Exaudiet illum de coelo sancto suo: * in potentatibus salus dexterae ejus.

Hi in curribus, et hi in equis: * nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus.

Ipsi obligati sunt, et ceciderunt: * nos autem surreximus, et erecti sumus.

Domine salvum fac regem: * et exaudi nos in die, qua invocaverimus te.

Antiph. Suscepimus Deus misericordiam tuam in medio templi tui.

Antiph. Tu es ipse Rex meus, qui mandas salutes in Jacob.

Ps. Domini est terra, etc. *ut in pag. 107.*

Antiph. Tu es ipse *etc. ut supr.*

Antiph. Immola Deo sacrificium laudis, et redde Altissimo vota tua.

Psalmus 45.

Deus noster refugium, et virtus: * adjutor in tribulationibus, quae invenerunt nos nimis.

Propterea non timebimus, dum turbabitur terra: * et transferentur montes in cor maris.

Sonuerunt, et turbatae sunt aquae eorum: * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

Fluminis impetus laetificat civitatem Dei: * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Deus in medio ejus, non commovebitur: * adjuvabit eam Deus mane diluculo.

Conturbatae sunt gentes, et inclinata sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.

Venite, et videte opera Domini, quae posuit prodigia super terram: * auferens bella usque ad finem terrae.

Arcum conteret, et confringet arma: * et scuta comburet igni.

Vacate, et videte, quoniam ego sum Deus, * exaltabor in Gentibus, et exaltabor in terra.

Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.

Antiph. Immola Deo sacrificium laudis, et redde Altissimo vota tua.

℣. Memento nostri Domine in beneplacito populi tui.

℟. Visita nos in salutari tuo.

Sermo S. Leonis Papae.

Serm. 1. de jejunio X. mensis et collectis.

Lectio IV.

Si fideliter, dilectissimi, atque sapienter creationis nostrae intelligamus exordium, inveniemus hominem ideo ad imaginem Dei conditum, ut imitator sui esset auctoris: et hanc esse naturalem nostri generis dignitatem, si in nobis, quasi in quodam speculo, Divinae benignitatis forma resplendeat. Ad quam quotidie nos utique reparat gratia Servatoris, dum, quod cecidit in Adam primo, erigitur in secundo. Causa autem reparationis nostrae non est, nisi misericordia Dei, quem non diligeremus, nisi prius nos ipse diligeret, et tenebras ignorantiae nostrae suae veritatis luce discuteret.

℞. A dextris est mihi Dominus, ne commovear: * Propter hoc dilatatum est cor meum, et exultavit lingua mea.

℣. Dominus pars haereditatis meae, et calicis mei. Propter.

Lectio V.

Diligendo itaque nos Deus, ad imaginem suam nos reparat: et ut in nobis formam suae bonitatis inveniat, dat, unde ipsi quoque, quod operatur, operemur, accendens scilicet mentium nostrarum lucernas, et igne nos suae charitatis inflammans, ut non solum ipsum, sed etiam quidquid diligit, diligamus. Nam si inter homines ea demum firma amicitia est, quam morum similitudo sociarit, cum tamen parilitas voluntatum saepe in reprobos tendat affectus,

quantum nobis optandum, atque nitendum est, ut in nullo ab iis, quae Deo sunt placita, discrepemus? De quo dicit Propheta: Quoniam ira in indignatione ejus, et vita in voluntate ejus: quia non aliter in nobis erit dignitas Divinae Majestatis, nisi imitatio fuerit voluntatis.

℞. Intuere Domine, quia facta est desolata Civitas plena divitiis: sedet in tristitia Domina gentium: * Non est, qui consoletur eam, nisi tu Deus noster.

℣. Plorans ploravit in nocte: et lacrymae ejus in maxillis ejus. Non est.

Lectio VI.

Dicente itaque Domino: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota mente tua; et diliges proximum tuum sicut teipsum, suscipiat fidelis anima authoris sui, atque rectoris immarcescibilem charitatem, totamque se etiam ejus subjiciat voluntati, in cujus operibus, atque judiciis nihil vacat a veritate justitiae, nihil a miseratione clementiae. Quoniam etsi magnis quis laboribus, et multis fatigetur incommodis, bona est illi causa tolerandi, qui se adversis, vel corrigi intelligit, vel probari.

℞. Ornaverunt faciem templi coronis aureis, et dedicaverunt altare Domino; * Et facta est laetitia magna in populo.

℣. In hymnis, et confessionibus benedicebant Dominum. Et facta. Gloria Patri. Et.

IN III. NOCTURNO.

* *Antiph.* Ego autem ad Deum clamavi, et Dominus salvabit me.

Psalmus 60.

Exaudi Deus deprecationem meam: * intende orationi meae.

A finibus terrae ad te clamavi: * dum anxiaretur cor meum, in petra exaltasti me.

Deduxisti me, quia factus es spes mea: * turris fortitudinis a facie inimici.

Inhabitabo in tabernaculo tuo in saecula: * protegar in velamento alarum tuarum.

Quoniam tu Deus meus exaudisti orationem meam: * dedisti haereditatem timentibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjicies: * annos ejus usque in diem generationis, et generationis.

Permanet in aeternum in conspectu Dei: * misericordiam, et veritatem ejus quis requiret?

Sic psalmum dicam nomini tuo in saeculum saeculi: * ut reddam vota mea de die in diem.

Antiph. Ego autem ad Deum clamavi, et Dominus salvabit me.

Antiph. Deus meus Salvator meus, salutare meum, et spes mea in aeternum.

Psalmus 74.

Confitebimur tibi Deus: * confitebimur, et invocabimus nomen tuum.

Narrabimus mirabilia tua: cum accepero tempus, ego justitias judicabo.

Liquefacta est terra, et omnes, qui habitant in ea: * ego confirmavi columnas ejus.

Dixi iniquis: Nolite inique agere; * et delinquentibus: nolite exaltare cornu.

Nolite extollere in altum cornu vestrum: * nolite loqui adversus Deum iniquitatem.

Quia neque ab Oriente, neque ab Occidente, neque a desertis montibus: * quoniam Deus judex est.

Hunc humiliat, et hunc exaltat: * quia calix in manu Domini vini meri plenus misto.

Et inclinavit ex hoc in hoc: verumtamen fex ejus non est exinanita: * bibent omnes peccatores terrae.

Ego autem annuntiabo in saeculum: * cantabo Deo Jacob.

Et omnia cornua peccatorum confringam: * et exaltabuntur cornua justi.

Antiph. Deus meus Salvator meus, salutare meum, et spes mea in aeternum.

Antiph. Protector noster aspice Deus, et respice in faciem Christi tui.

Psalmus 83.

Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! * concupiscit, et deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum, et caro mea * exultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua, Domine virtutum: * Rex meus, et Deus meus.

Beati, qui habitant in domo tua, Domine: * in saecula saeculorum laudabunt te.

Beatus vir, cujus est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco, quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: * videbitur Deus deorum in Sion.

Domine Deus virtutum exaudi orationem meam : * auribus percipe, Deus Jacob.
Protector noster aspice Deus : * et respice in faciem Christi tui.
Quia melior est dies una in atriis tuis * super millia.
Elegi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.
Quia misericordiam, et veritatem diligit Deus : * gratiam, et gloriam dabit Dominus.
Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia : * Domine virtutum, beatus homo, qui sperat in te.
Antiph. Protector noster aspice Deus, et respice in faciem Christi tui.
℣. Notam fecisti in Gentibus virtutem tuam.
℟. Redemisti in brachio tuo populum tuum.
Lectio S. Evangelii secundum Joannem.
Lectio VII. *Cap. 3.*
In illo tempore : Dixit Jesus Nicodemo : Nemo ascendit in coelum, nisi qui descendit de coelo, Filius hominis, qui est in coelo. Et reliqua.
Homilia S. Augustini Episcopi.
Ex Tractatu in cap. 3. Joannis.
Nemo ascendit in coelum, nisi qui de coelo descendit. Descendit enim, et mortuus est, et ipsa morte liberavit nos a morte. Morte occisus mortem occidit. Et nostis, Fratres, quia mors ista per diaboli invidiam intravit in mundum. Deus mortem non fecit; Scriptura loquitur : Nec laetatur, inquit, in perditione vivorum; creavit enim,

ut essent omnia. Sed quid ibi ait? Invidia autem diaboli mors intravit in orbem terrarum.: Ad mortem a diabolo propinatam non veniret homo vi adactus; non enim cogendi potentiam diabolus habebat, sed persuadendi versutiam. Si non consentires, nihil invexerat diabolus; consensio tua, o homo, te perduxit ad mortem. A mortali mortales nati, et ex immortalibus mortales facti. Ab Adam omnes homines mortales; Jesus autem Filius Dei verbum Dei, per quod facta sunt omnia, unicus aequalis Patri, mortalis factus est, quia Verbum caro factum est, et habitavit in nobis. Si ergo mortem suscepit, et mortem suspendit in Cruce, de ipsa morte liberantur mortales. Quod in figura factum est apud antiquos, commemoravit illud Dominus.

℟. Laudabilis populus, * Quem Dominus exercituum benedixit, dicens: Opus manuum mearum tu es: haereditas mea Israel.

℣. Beata gens, cujus est Dominus Deus, populus electus in haereditatem. Quem.

Lectio VIII.

Et sicut, inquit, Moyses exaltavit serpentem in Eremo, ita exaltari oportet Filium hominis. Quis est serpens exaltatus? Mors Domini in Cruce. Quia enim a serpente mors, per serpentis effigiem figurata est mors. Morsus serpentum lethalis, mors Domini vitalis. Attenditur serpens, ut nihil valeat serpens. Quid est hoc? Attenditur mors, ut nihil valeat mors. Sed cujus mors? Mors Vitae. Nonne vita Christus? Et tamen mortuus est

Christus. Interim modò, Fratres, ut a peccato sanemur, Christum Crucifixum intueamur: quia sicut Moyses, inquit, exaltavit serpentem in Eremo, ita exaltari oportet Filium hominis: ut omnis, qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam aeternam. Quomodo, qui intuebantur illum serpentem, non peribant morsibus serpentum: sic, qui intuentur fide mortem Christi, sanantur a morsibus peccatorum. Sed illi sanabantur a morte ad vitam temporalem: hic autem, ait, ut habeant vitam aeternam. Hoc enim interest inter figuratam imaginem, et rem ipsam: figura praestabat vitam temporalem: res ipsa, cujus illa figura erat, praestat vitam aeternam.

℟. Duo Seraphim clamabant alter ad alterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth; * Plena est omnis terra gloria ejus.

℣. Tres sunt, qui testimonium dant in Coelo, Pater, Verbum, et Spiritus Sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Gloria Patri. Plena.

IX. Lect. de Hom. Domin. occurr.

AD LAUDES, ET PER HORAS.

Antiph. Cantate Domino, quoniam magnifice fecit: annuntiate hoc in universa terra.

Psal. Dominus etc. *cum reliq. de Domin.*

Antiph. Ecce Deus Salvator meus: fiducialiter agam; quia factus est mihi in salutem, alleluja.

Antiph. Haurietis aquas in gaudio de-

fontibus Salvatoris, et dicetis: Confitemini Domino, et invocate nomen ejus.

Antiph. Facta est salus, et virtus, et regnum Dei nostri, et potestas Christi ejus.

Antiph. Exulta, et lauda habitatio Sion: quia magnus in medio tui Sanctus Israel.

Capitulum.

Benedictum Nomen tuum, Deus Patrum nostrorum: qui cum iratus fueris, misericordiam facies, et in tempore tribulationis peccata dimittis his, qui invocant te.

Hymnus.

Salutis humanae Sator,
Jesu voluptas cordium,
Orbis Redempti Conditor,
Et casta lux amantium.
Qua victus es clementia,
Ut nostra ferres crimina?
Mortem subires innocens,
A morte nos ut tolleres?
Te cogat indulgentia,
Ut damna nostra sarcias,
Tuique vultus compotes
Dites beato lumine.
Jesu tibi sit gloria,
Qui natus de Virgine,
Cum Patre, et almo Spiritu,
In sempiterna saecula. Amen.

℣. Domine refugium factus es nobis.
℟. A generatione, et progenie.

Ad Benedictus.

Antiph. Ecce Deus noster iste: expectavimus eum, et salvabit nos: sustinui-

mus eum, exultabimus, et laetabimur in salutari ejus, alleluja.

Oratio.

Deus, qui Unigenitum tuum Mundi Redemptorem constituisti, et per eum devicta morte nos misericorditer ad vitam reparasti; concede, ut haec beneficia recolentes, Tibi perpetua charitate adhaerere, et ejusdem Redemptionis fructum percipere mereamur. Per eumdem Dominum.

Deinde fit comm. Domin. occur.

Ad Primam.

Pro ℟. *br.* ℣. Qui redemisti mundum.

Ad Tertiam.

℟. *br.* Redime me Domine, * et miserere mei. Redime.

℣. In Ecclesiis benedicam te, Domine. Et miserere. Gloria Patri. Redime.

℣. Memento nostri Domine in beneplacito populi tui.

℟. Visita nos in salutari tuo.

Ad Sextam.

Capitulum. 1. *Cor.* 1.

Ex ipso autem vos estis in Christo Jesu, qui factus est nobis sapientia a Deo, et justitia, et sanctificatio, et redemptio.

℟. *br.* Memento nostri Domine, * In beneplacito populi tui. Memento.

℣. Visita nos in salutari tuo. In beneplacito. Gloria Patri. Memento.

℣. Redemisti nos Domine in sanguine tuo.

℟. Et fecisti nos Deo nostro regnum.

Ad Nonam.

Capitulum. *Apoc. 4. et 5.*

Dignus es Domine Deus noster accipere gloriam, et honorem, et virtutem: quoniam occisus es, et redemisti nos Deo in sanguine tuo, ex omni tribu, et lingua, et populo, et natione, et fecisti nos Deo nostro regnum.

℟. *brev.* Notam fecisti in populis, * Virtutem tuam. Notam.

℣. Redemisti in brachio tuo populum tuum. Virtutem tuam. Gloria Patri. Notam.

℣. Domine refugium factus es nobis.

℟. A generatione, et progenie.

In 2. Vesp. omn. ut in prim. praet. Ant. Ad Magnificat.

Regnum tuum, Regnum omnium saeculorum, et Dominatio tua in omni generatione, et generationem, alleluja.

Deinde fit comm. Domin. occur.

Die XXVI. Aprilis

IN FESTO

APPARITIONIS SACRÆ IMAGINIS B. M. V. DE BONO CONSILIO.

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Omnia, ut in Officio parvo B. M. V. praeter ea, quae sequuntur.

℣. Dignare me laudare te, Virgo sacrata.
℟. Da mihi virtutem contra hostes tuos.

Antiphona ad Magnificat.

Sancta Maria, succurre miseris, juva pusillanimes, refove flebiles, ora pro populo, interveni pro Clero, intercede pro devoto femineo sexu; sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuae Sanctae Imaginis Apparitionem.

Oratio.

Bonorum omnium largitor Deus, qui Genitricis dilecti Filii tui speciosam Imaginem mira apparitione clarificare voluisti: concede quaesumus, ut ejusdem Beatae Virginis intercessione ad coelestem patriam feliciter perducamur. Per eumdem Dominum.

In fine Hymn. Complet. et Horar. diei sequ. dicit. Jesu .... Qui natus es de Virgine.

Ad Matutinum.

Invit. Sancta Maria Dei Genitrix Virgo,* Intercede pro nobis.

Hymnus.

Plaude festivo, pia gens, honore,
Dum Genestani veneraris aedem,
Qua Dei magnae Genitricis alma
Splendet Imago.
Haec ubi mira specie repente
Obtulit sese populis videndam,
Multa mox secum bona ferre nostras
Visa per oras.
Ipsa tunc aegris aderat, molestos
Corporis morbos, animique pellens
Longe, et aerumnas Latio imminentes
Ipsa fugabat.
Virgo, quae magnis decorata signis
Nunc quoque effulges, miseris juvamen
Affer, et fusis patiens clientum
Annue votis.
Sit salus illi, decus, atque virtus,
Qui super coeli solio coruscans
Totius Mundi seriem gubernat
Trinus, et unus. Amen.

Antiph. et Psalm. ac ℣℣. Nocturnor. ut in Off. parv. B. M. V.

IN I. NOCTURNO.

Lectio I.

De Libro Proverbiorum. *Cap.* 2.

Si intraverit sapientia cor tuum, et scientia animae tuae placuerit, consilium custodiet te, et prudentia servabit te, ut eruaris a via mala, et ab homine, qui perversa loquitur; qui relinquunt iter rectum, et ambulant per vias tenebrosas; qui laetantur, cum male fecerint, et exultant in re-

bus pessimis ; quorum viae perversae, sunt et infames gressus eorum.

℟. Sancta, et immaculata Virginitas, quibus te laudibus efferam, nescio: * Quia quem coeli capere non poterant, tuo gremio contulisti.

℣. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. Quia.

Lectio II. *Cap. 3.*

Fili mi, ne effluant haec ab oculis tuis. Custodi legem, atque consilium ; et erit vita animae tuae, et gratia faucibus tuis. Tunc ambulabis fiducialiter in via tua, et pes tuus non impinget. Si dormieris, non timebis : quiesces, et suavis erit somnus tuus : ne paveas repentino terrore, et irruentes tibi potentias impiorum. Dominus enim erit in latere tuo, et custodiet pedem tuum, ne capiaris.

℟. Congratulamini mihi omnes, qui diligitis Dominum : quia, cum essem parvula, placui Altissimo : * Et de meis visceribus genui Deum, et hominem.

℣. Beatam me dicent omnes generationes, quia ancillam humilem respexit Deus. Et de meis.

Lectio III. *Cap. 8.*

Ego Sapientia habito in consilio, et eruditis intersum cogitationibus. Timor Domini odit malum ; arrogantiam, et superbiam, et viam pravam, et os bilingue detestor. Meum est consilium, et aequitas : mea est prudentia, mea est fortitudo. Per me reges regnant, et legum conditores ju-

sta decernunt. Per me Principes imperant, et potentes decernunt justitiam. Ego diligentes me diligo : et, qui mane vigilant ad me, invenient me.

℟. Beata es, Virgo Maria, quae Dominum portasti Creatorem Mundi: * Genuisti, qui te fecit, et in aeternum permanes Virgo.

℣. Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum. Genuisti. Gloria. Genuisti.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

De Sermone S. Augustini Episcopi.

In Natali S. Joann. Baptistae.

Hominem concepit Elisabeth, hominem Maria : sed Elisabeth solum hominem, Maria Deum, et hominem. Mira res est, quomodo potuerit concipere creatura Creatorem. Quid est ergo intelligendum, fratres mei, nisi quia ipse sibi fecit carnem de sola Matre, qui fecit primum hominem sine patre, et matre? Primus ille noster casus fuit, quando femina, per quam mortui sumus, in corde concepit venena serpentis. Persuasit enim serpens peccatum, et admissus est male suadens. Si primus noster casus fuit, cum femina concepit corde venena serpentis; non mirandum, quod salus nostra facta est, cum femina concepit in utero carnem Omnipotentis. Uterque ceciderat sexus, uterque fuerat reparandus. Per mulierem in interitum missi eramus: per mulierem nobis reddita est salus.

℟. Sicut cedrus exaltata sum in Libano,

et sicut cypressus in monte Sion: quasi myrrha electa * Dedi suavitatem odoris.

℣. Et sicut cinnamomum, et balsamum aromatizans. Dedi.

LECTIO V.

De Sermone S. Fulgentii Episcopi.

De laudibus Mariae.

Quoniam Diabolus per serpentem Hevae loquutus, per Hevae aures mundo intulit mortem, Deus per Angelum ad Mariam pertulit verbum, et cunctis saeculis vitam effudit. Angelus sermonem ejecit, et Christum Virgo concepit. Hoc splendore concipitur Dei Filius: hac munditia generatur. De coelis medicus transiens per Virginem, post transitum suum, illaesam fecit Virginem permanere. Qui enim disrupta corporum membra in aliis poterat integrare tangendo, quanto magis in suâ Matre, quod invenit integrum, potuit non violare nascendo. Crevit enim ejus partu integritas corporis potius, quam decrevit; et Virginitas ampliata est potius, quam fugata.

℟. Quae est ista, quae processit sicut Sol, et formosa tamquam Jerusalem? * Viderunt eam filiae Sion, et beatam dixerunt, et reginae laudaverunt eam.

℣. Et sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum, et lilia convallium. Viderunt eam.

LECTIO VI.

Maria quam praeclarissimis tribus bonis sublimetur, ausculta: Salutationis Angelicae, benedictionis divinae, et plenitudi-

nis gratiae. Sic enim eam legitur salutasse: Ave Maria, gratia plena, benedicta tu inter mulieres. Et ut nihil non sublime esset in hac Sanctissima Virgine, quam Angelus gratia plenam salutavit, non sine divino consilio factum est, ut ejus etiam imagines summo essent in honore, et prodigiis, miraculisque clarescerent. Quas inter, ea tribus abhinc saeculis praecipuo honore colitur, quae, Paulo Papa Secundo sedente, mirabiliter apparuisse in pariete Ecclesiae Patrum Ordinis Eremitarum Sancti Augustini in Oppido Genestani Praenestinae Dioecesis, ex Pontificiis Diplomatibus, et supparibus monumentis comprobatur. Quibus permotus Pius Papa Sextus praefatis ejusdem Oppidi Coenobitis Officium proprium concessit, septimo Kalendas Majas, ipso scilicet Apparitionis die, recitandum; ac deinde illud, die, quae immediate subsequitur, pro ejus recitatione in posterum assignata, ad universum praedictum Ordinem sub ritu duplicis majoris extendit.

℟. Ornatam monilibus filiam Jerusalem Dominus concupivit: * Et videntes eam filiae Sion, beatissimam praedicaverunt, dicentes: * Unguentum effusum nomen tuum.

℣. Astitit Regina a dextris tuis in vestitu deaurato, circumdata varietate. Et videntes. Gloria Patri. Unguentum.

IN III. NOCTURNO.

Lectio VII.

Lectio S. Evangelii secundum Matthaeum.

Cap. 1.

Liber generationis Jesu Christi, Filii Da-

vid, Filii Abraham. Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

Homilia S. Thomae Episcopi.

In Nativ. B. M. V.

Cogitanti mihi, ac diu haesitanti, quid causae sit, quod, cum Evangelistae de Joanne Baptista, et aliis Apostolis, tam longum fecere *tractatum, de Virgine Maria, quae vita, et dignitate omnes antecedit, ita summatim percurrant historiam: cur, inquam, non traditum est memoriae, quomodo concepta, quomodo nata, quomodo nutrita, quibus moribus decorata, quibus virtutibus ornata, quid cum Filio in humanis egerit quomodo cum illo conversata sit, quomodo post ejus Ascensionem cum Apostolis vixerit? Magna erant haec, et memoratu digna, et quae cum summa devotione a fidelibus legerentur, a populis amplecterentur. Quis enim dubitat, quin in ejus nativitate, et pueritia mira multa contingerint? et puella haec in teneris annis stupendum saeculis virtutum omnium monumentum extiterit?

℟. Felix namque es, sacra Virgo Maria, et omni laude dignissima: * Quia ex te ortus est Sol justitiae, Christus Deus noster.

℣. Ora pro populo, interveni pro Clero, intercede pro devoto femineo sexu: sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuae sanctae Imaginis Apparitionem. Quia.

Lectio VIII.

Haec mihi haesitanti, cur de actibus Virginis, sicut de actibus Pauli, non est

compositus liber, nihil aliud occurrit, (accusare enim Evangelistas negligentiae, sicut impium, ita et temerarium judico) quam ita placuisse Spiritui Sancto; ejusque providentia Evangelistas siluisse, propterea, quia Virginis gloria, sicut in Psalmis legitur, omnis intus erat, et magis cogitari poterat, quam describi; sufficitque ad ejus plenam historiam, quia de illa natus est Jesus. Quid amplius quaeris? Quid ultra requiris in Virgine? Sufficit tibi, quod Mater Dei est.

℞. Beatam me dicent omnes generationes: * Quia fecit mihi Dominus magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus.

℣. Et misericordia ejus a progenie in progenies timentibus eum. Quia.

Gloria Patri. Quia.

Lectio IX.

Non eam Spiritus Sanctus litteris descripsit, sed tibi eam animo dipingendam reliquit, ut intelligas, nihil illi gratiae, aut perfectionis, aut gloriae, quam animus in pura creatura concipere possit, defuisse: immo reipsa intellectum omnem superasse. Ubi ergo totum erat, pars scribenda non fuit; ne putares, quod scriptum non fuerat, eidem forsitan defuisse. Si ancillas suas, et ministras domus suae, potentissimus Dominus ita mirifice decoravit, ita donis, et gratiis venustavit: qualem existimas, condidit Matrem suam, unicam Sponsam suam, quam sibi ex omnibus elegit, et prae omnibus adamavit? Omnibus eam Altissimus

praeposuit, non solum Virgineis, sed etiam Angelicis Choris, quia Mater ejus est, et Matrem Dei decet omnis celsitudo. Quidquid igitur de Virgine scire, aut intelligere cupis, totum in hoc clauditur breviloquio: De qua natus est Jesus. Haec longa, et plenissima historia ejus est.

Te Deum laudamus.

Ad Laudes, et per Horas.

Antiph. Dum esset Rex etc. *ut in Off. B. M. V. in Sabb. Psalm.* Dominus regnavit etc. *cum reliq. de Domin. Capit.* Ab initio etc. *Hymn.* O Gloriosa Virginum etc. *ut in eod. Offic.*

℣. Diffusa est gratia in labiis tuis.

℟. Propterea benedixit te Deus in aeternum.

Antiph. Ad Benedictus.

Beata es, Maria, quae credidisti: perficientur in te, quae dicta sunt tibi a Domino, alleluja.

Oratio. Bonorum omnium etc. *ut supra.*

In ℟. *brev. ad Prim. dicit.* Qui natus es de Maria Virgine.

Ad Hor. Antiph. Capit. ℣℣. *ut in Off. B. M. in Sabb. praeter Orat. prop. ut supra.*

In II. Vesperis.

Omnia dicunt ut in primis, praeter Antiph. Ad Magnif.

Beatam me dicent omnes generationes, quia ancillam humilem respexit Deus.

Die XXIV. Maii

IN FESTO

B. M. V. TITUL. AUXIL. CHRIST.

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Omnia, ut in Officio parvo B. M. V. praeter ea, quae sequuntur.

Hymnus.

Ad Vesperas, et Matutinum.

Saepe, dum Christi populus cruentis
Hostis infensi premeretur armis,
Venit adjutrix pia Virgo coelo
Lapsa sereno.

Prisca sic Patrum monumenta narrant,
Templa testantur spoliis opimis
Clara, votivo repetita cultu,
Festa quotannis.

En novi grates liceat Mariae
Cantici laetis modulis referre
Pro novis donis, resonante plausu
Urbis, et Orbis.

O dies felix, memoranda fastis,
Qua Petri Sedes Fidei Magistrum
Triste post lustrum reducem beata
Sorte recepit!

Virgines castae, puerique puri,
Gestiens clerus, populusque grato
Corde Reginae celebrare coeli
Munera certent.

Virginum Virgo, benedicta Jesu
Mater, haec auge bona; fac, precamur,
Ut Gregem Pastor Pius ad salutis
Pascua ducat.

Te per aeternos veneremur annos,
Trinitas, summo celebranda plausu,
Te fide mentes, resonoque linguae
Carmine laudent. Amen.

℣. Dignare me laudare te, Virgo sacrata.
℟. Da mihi virtutem contra hostes tuos.

Ad Magnificat.

Ant. Ecce Maria erat spes nostra, ad quam confugimus in auxilium, ut liberaret nos; et venit in adjutorium nobis.

Oratio.

Omnipotens, et misericors Deus, qui ad defensionem Populi Christiani in Beatissima Virgine Maria perpetuum auxilium mirabiliter constituisti: concede propitius, ut tali praesidio muniti certantes in vita, victoriam de hoste maligno consequi valeamus in morte. Per Dominum.

In fine Hymn. Complet. et Horar. diei sequ. dicit. Jesu... Qui natus es de Virgine.

AD MATUTINUM.

Invit. Sancta Maria Dei Genitrix Virgo, * Intercede pro nobis.

Hymnus. Saepe, dum Christi *etc. ut in Vesperis.*

Antiph. Psalm. et ℣℣. *Nocturnor. ut in Off. parv. B. M. V.*

IN I. NOCTURNO.

De Parabolis Salomonis.

Lectio I. *Cap. 8. et 9.*

Ego Sapientia habito in consilio, et eruditis intersum cogitationibus. Timor Domini odit malum: arrogantiam, et superbiam, et viam pravam, et os bilingue detestor. Meum est consilium, et aequitas, mea est prudentia, mea est fortitudo. Per me reges regnant, et legum conditores justa decernunt. Per me principes imperant, et potentes decernunt justitiam. Ego diligentes me diligo, et qui mane vigilant ad me, invenient me.

℞. Sancta, et immaculata virginitas, quibus te laudibus efferam nescio: * Quia, quem coeli capere non poterant, tuo gremio contulisti.

℣. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. Quia.

Lectio II.

Mecum sunt divitiae, et gloria, opes superbae, et justitia. Melior est enim fructus meus auro, et lapide pretioso, et genimina mea argento electo. In viis justitiae ambulo, in medio semitarum judicii, ut ditem diligentes me, et thesauros eorum repleam. Dominus possedit me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret a principio. Ab aeterno ordinata sum, et ex antiquis, antequam terra fieret. Nondum erant abyssi, et ego jam concepta eram: necdum fontes aquarum eruperant: necdum

montes gravi mole constiterant, ante colles ego parturiebar.

℟. Congratulamini mihi omnes, qui diligitis Dominum, quia cum essem parvula, placui Altissimo: * Et de meis visceribus genui Deum, et hominem.

℣. Beatam me dicent omnes generationes, quia ancillam humilem respexit Deus. Et.

LECTIO III.

Beatus homo, qui audit me, et qui vigilat ad fores meas quotidie, et observat ad postes ostii mei. Qui me invenerit, inveniet vitam, et hauriet salutem a Domino: qui autem in me peccaverit, laedet animam suam. Omnes, qui me oderunt, diligunt mortem. Sapientia aedificavit sibi domum, excidit columnas septem. Immolavit victimas suas, miscuit vinum, et proposuit mensam suam. Misit ancillas suas, ut vocarent ad arcem, et ad moenia civitatis. Si quis est parvulus, veniat ad me. Et insipientibus locuta est: Venite, comedite panem meum, et bibite vinum, quod miscui vobis.

℟. Beata es, Virgo Maria, quae Dominum portasti Creatorem mundi: * Genuisti, qui te fecit, et in aeternum permanes virgo.

℣. Ave Maria, gratia plena: Dominus tecum. Genuisti. Gloria Patri. Genuisti.

IN II. NOCTURNO.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Ex Sermone de 12. Stellis.

Lectio IV.

Vehementer quidem nobis, dilectissimi, vir unus, et mulier una nocuere: sed gratias Deo per unum nihilominus virum, et mulierem unam, omnia restaurantur, nec sine magno foenore gratiarum. Et quidem sufficere poterat Christus: siquidem et nunc omnis sufficientia nostra ex eo est: sed nobis bonum non erat esse hominem solum. Congruum magis, ut adesset nostrae reparationi sexus uterque. Jam itaque nec ipsa Mulier benedicta in mulieribus videbitur otiosa: invenietur equidem locus ejus in hac reconciliatione. Opus est enim mediatore ad mediatorem Christum: nec alter nobis utilior, quam Maria. Crudelis nimium mediatrix Eva, per quam serpens antiquus pestiferum etiam ipsi viro virus infudit: sed fidelis Maria, quae salutis antidotum, et viris, et mulieribus propinavit. Illa enim ministra seductionis, haec propitiationis: illa suggessit praevaricationem, haec ingessit redemptionem. Quid ad Mariam accedere trepidet humana fragilitas? Nihil austerum in ea, nihil terribile; tota suavis est, omnibus offerens lac, et lanam. Revolve diligentius Evangelicae historiae seriem universam; et si quid forte increpatorium, si quid durum, si quod denique signum vel levis indignationis occurrerit in

Maria, de caetero suspectam habeas, et accedere verearis.

℟. Sicut cedrus exaltata sum in Libano, et sicut cypressus in monte Sion; quasi myrrha electa, * Dedi suavitatem odoris.

℣. Et sicut cinnamomum, et balsamum aromatizans. Dedi suavitatem odoris.

Lectio V.

Quod si, ut vere sunt, plena magis omnia pietatis, et gratiae, plena mansuetudinis, et misericordiae, quae ad eam pertinent, inveneris, age gratias ei, qui talem mediatricem beniguissima miseratione providit, in qua nihil possit esse suspectum. Denique omnibus omnia facta est; sapientibus, et insipientibus copiosissima charitate debitricem se fecit. Omnibus misericordiae sinum aperit, ut de plenitudine ejus accipiant universi, captivus redemptionem, aeger curationem, tristis consolationem, peccator veniam, justus gratiam, Angelus laetitiam. Ipsa praeterita non discutit merita, sed omnibus sese exorabilem, omnibus clementissimam praebet, omnium denique necessitates amplissimo quodam miseratur affectu. Ipsa est quondam a Deo promissa mulier serpentis antiqui caput virtutis pede contritura; cujus plane calcaneo in multis versutiis insidiatus est, sed sine causa. Sola enim contrivit universam haereticam pravitatem. Contriti sunt insidiantes, conculcati supplantatores, confutati derogatores, et beatam eam dicunt omnes generationes. Jam si Ecclesia Lunae intel-

ligenda videtur vocabulo, habes mediatricem evidenter expressam: Mulier, inquit, amicta sole, et luna sub pedibus ejus. Amplectamur Mariae vestigia, et devotissima supplicatione beatis illius pedibus provolvamur. Teneamus eam, nec dimittamus, donec benedixerit nobis: potens est enim.

℟. Quae est ista, quae processit sicut Sol, et formosa tamquam Jerusalem, * Viderunt eam filiae Sion, et beatam dixerunt, et Reginae laudaverunt eam.

℣. Et sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum, et lilia convallium. Viderunt.

Ex publicis monumentis.

Lectio VI.

Praesentissimum Deiparae auxilium ad Religionis hostes profligandos saepe Populus Christianus mirum in modum expertus est: ex quo factum, ut Sanctissimus Pontifex Pius Quintus post insignem victoriam, intercedente Beatissima Virgine, a Christianis de Turcarum Tyranno apud Echinadas Insulas reportatam, in Litaniis Lauretanis eamdem Reginam coelorum inter alia praeconia Auxilium Christianorum appellari constituerit. Sed illud in primis memorabile est, atque explorati miraculi loco habendum, quod cum Romanus Pontifex Pius Septimus impiorum consiliis, et armis ex Apostolica Petri Sede exturbatus, et arcta custodia, praesertim Savonae, per annos quinque, eoque amplius fuisset detentus, viis omnibus penitus interclusis, ne Dei Ecclesiam regere posset, nullo similis per-

secutionis in priscis annalibus exemplo, inopinato, et praeter omnium expectationem contigit, ut ingenti plausu, ac veluti universi orbis manibus Pontificio Solio restitueretur. Quod et secundo accidit, dum iterum commoto turbine, ab Urbe discedens, Sacro comitante Cardinalium Collegio, Liguriam contendit. Verum praesentissimo Dei beneficio, cessante procella, quae grave minabatur excidium, Romam, plaudentibus prae novo gaudio Populis, reversus est. Antea tamen, quod in votis habuerat, et captivitate detentus exequi nequiverat, aurea Corona insignem Savonae Imaginem Deiparae Virginis sub titulo Matris Misericordiae solemni ritu, propriisque manibus decoravit. Quam mirabilem rerum vicissitudinem idem Pontifex Maximus Pius Septimus totius eventus intime conscius, cum intercessione SS. Dei Genitricis, cujus potentem opem, et ipse impense imploraverat, et ab omnibus Christi fidelibus implorari curaverat, acceptam merito referret, in ejusdem Virginis Matris honorem sub appellatione Auxilii Christianorum solemne festum indixit perpetuo celebrandum die mensis Maii vigesimo quarto, faustissimi sui in Urbem reditus anniversario, approbato etiam Officio proprio, ut tanti beneficii distincta, et perennis extet memoria, et gratiarum actio.

℟. Ornatam monilibus filiam Jerusalem Dominus concupivit: * Et videntes eam filiae Sion beatissimam praedicaverunt, dicen-

tes: * Unguentum effusum nomen tuum.

℣. Astitit Regina a dextris tuis in vestitu deaurato circumdata varietate. Et videntes. Gloria Patri. Unguentum.

IN III. NOCTURNO.

Lectio Sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII. Cap. 11.

In illo tempore: Loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quaedam mulier de turba, dixit illi: Beatus venter, qui te portavit. Et reliqua.

Homilia S. Bernardi Abbatis.

In Nativitate B. M. V.

Intuere, o Homo, consilium Dei; agnosce consilium sapientiae, consilium pietatis. Coelesti rore aream rigaturus, totum vellus prius infudit. Redempturus humanum genus, pretium universum contulit in Maria. Altius ergo intuemini, quanto devotionis affectu a nobis eam voluerit honorari, qui totius boni plenitudinem posuit in Maria: ut proinde, si quid spei in nobis est, si quid gratiae, si quid salutis, ab ea noverimus redundare, quae ascendit deliciis affluens. Totis ergo medullis cordium, totis praecordiorum affectibus, et votis omnibus Mariam hanc veneremur: quia sic est voluntas ejus, qui totum nos habere voluit per Mariam. Haec, inquam, voluntas ejus est, sed pro nobis.

℟. Felix namque es, Sacra Virgo Maria, et omni laude dignissima: * Quia ex te ortus est sol justitiae, Christus Deus noster.

℣. Ora pro populo, interveni pro Clero,

intercede pro devoto femineo sexu: sentiant omnes tuum juvamen, quicumque tuum sanctum implorant auxilium. Quia.

Lectio VIII.

In omnibus siquidem, et per omnia providens miseris, trepidationem nostram solatur, fidem excitat, spem roborat, diffidentiam abigit, erigit pusillanimitatem. Ad Patrem verebaris accedere; solo auditu territus, ad folia fugiebas: Jesum tibi dedit mediatorem. Quid non apud talem Patrem Filius talis obtineat? Exaudietur utique pro reverentia sua: Pater enim diligit Filium. Sed forsitan et in ipso Majestatem vereare Divinam, quod licet factus sit homo, manserit tamen Deus. Advocatum habere vis et ad ipsum? Ad Mariam recurre. Pura siquidem humanitas in Maria, non modo pura ab omni contaminatione, sed pura singularitate naturae. Nec dubius dixerim: exaudietur et ipsa pro reverentia sua. Exaudiet utique Matrem Filius, et exaudiet Filium Pater.

℟. Beatam me dicent omnes generationes: * Quia fecit mihi magna, qui potens est; et sanctum nomen ejus.

℣. Et misericordia ejus a progenie in progenies timentibus eum. Quia. Gloria Patri. Quia.

Lectio IX.

Filioli, haec peccatorum scala, haec mea maxima fiducia est, haec tota ratio spei meae. Quid enim? Potest ne Filius aut repellere, aut sustinere repulsam? Non audire, aut non audiri Filius potest? Neu-

trum plane. Invenisti, ait Angelus, gratiam apud Deum; feliciter. Semper haec inveniet gratiam, et sola est gratia, qua egemus: nimirum sola est gratia, qua salvamur. Quid nos alia concupiscimus, Fratres? Quaeramus gratiam, et per Mariam quaeramus, quia, quod quaerit, invenit, et frustrari non potest. Quaeramus gratiam, sed gratiam apud Deum: nam apud homines gratia fallax. Quaerant alii meritum; nos invenire gratiam studeamus. Quid enim? Non gratiae est, quod hic sumus? Profecto misericordiae Domini est, quod non sumus consumpti nos. Te Deum.

AD LAUDES, ET PER HORAS.

Antiph. Dum esset Rex etc. *ut in Off. B. M. in Sabb. Psalm.* Dominus regnavit etc. *cum reliq. de Dom. Capit.* Ab initio etc.

HYMNUS.

Te Redemptoris, Dominique Nostri
Dicimus Matrem, speciosa Virgo,
Christianorum decus, et levamen
Rebus in arctis.
Saeviant portae licet inferorum,
Hostis antiquus fremat, et minaces,
Ut Deo sacrum populetur agmen,
Suscitet iras.
Nil truces possunt furiae nocere
Mentibus castis, prece quas vocata
Annuens Virgo fovet, et superno
Robore firmat.
Tanta si nobis faveat Patrona,
Bellici cessat sceleris tumultus,

Mille sternuntur, fugiuntve turmae
Mille cohortes.
Tollit ut sancta caput in Sione
Turris, arx firmo fabricata muro,
Civitas David, clypeis, et acri
Milite tuta.
Virgo sic fortis Domini potenti
Dextera, coeli cumulata donis,
A piis longe famulis repellit
Daemonis ictus.
Te per aeternos veneremur annos,
Trinitas, summo celebranda plausu,
Te fide mentes, resonoque linguae
Carmine laudent. Amen.

℣. Diffusa est gratia in labiis tuis.

℟. Propterea benedixit te Deus in aeternum.

Antiph. Ad Benedictus.

Ad Te, o Sancta Dei Genitrix, clamavimus, et per te venit Domini auxilium nobis.

Oratio. Omnipotens etc. *ut supra.*

In ℟. *brev. Ad Prim. dicit.* Qui natus es de Maria Virgine.

Ad Hor. Ant. Cap. et ℣℣. *ut in Off. B. M. in Sabb. praeter Orat. propr. ut supra.*

IN II. VESPERIS.

Omnia dicunt. ut in primis, praeter Antiph. ad Magnif.

Sancta Maria, succurre miseris, juva pusillanimes, refove flebiles, ora pro populo, interveni pro Clero, intercede pro devoto femineo sexu: sentiant omnes tuum juvamen, quicumque sanctum tuum implorant auxilium.

—

OFFICIUM
MATERNITATIS B. M. V.

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Antiph. Beata es Virgo Maria, *etc. cum reliquis de Laudibus. Psalmi consueti de S. M. ut in ejus Officio parvo.*

Capitulum. *Eccl. c. 24.*

Qui creavit me, requievit in tabernaculo meo; et dixit mihi: In Jacob inhabita, et in electis meis mitte radices.

Hymn. Ave maris stella.

℣. Benedicta tu in mulieribus.

℟. Et benedictus fructus ventris tui.

Ad Magnificat.

Antiph. Cum jucunditate Maternitatem Beatae Mariae semper Virginis celebremus.

Oratio.

Deus, qui de Beatae Mariae Virginis utero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti: praesta supplicibus tuis, ut qui vere eam Genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per eumdem.

Deinde fit commem. Domin. occurr.

In fine Hymnor. huj. Offic. dicitur: Jesu, tibi sit gloria, Qui natus es de Virgine *etc.*

Ad Matutinum.

Invit. Maternitatem Beatae Mariae Vir-

ginis celebremus: * Christum ejus Filium adoremus Dominum.

Psalmus. Venite, exultemus.

Hymnus.

Coelo Redemptor praetulit
Felicis alvum Virginis,
Ubi caducum fragile
Mortale corpus induit.

Haec Virgo nobis edidit
Nostrae salutis auspicem,
Qui nos redemit Sanguine,
Poenas, Crucemque pertulit.

Spes laeta nostro e pectore
Pellat timores anxios:
Haec quippe nostras lacrymas,
Precesque defert Filio.

Voces Parentis excipit,
Votisque Natus annuit,
Hanc quisque semper diligat,
Rebusque in arctis invocet.

Sit Trinitati gloria,
Quae Matris intactum sinum
Ditavit almo germine:
Laus sit per omne saeculum. Amen.

Antiphonae, et Psal. Noct. ut in ejus Officio parvo.

IN I. NOCTURNO.

℣. Specie tua, et pulchritudine tua.
℟. Intende, prospere procede, et regna.

Lectio I.

De libro Ecclesiastici. *Cap. 24.*

Ego ex ore Altissimi prodivi primogenita ante omnem creaturam. Ego feci in coelis, ut oriretur lumen indeficiens, et sicut ne-

bula texi omnem terram. Ego in altissimis habitavi, et thronus meus in columna nubis. Gyrum coeli circuivi sola, et profundum abyssi penetravi: in fluctibus maris ambulavi, et in omni terra steti: et in omni populo, et in omni gente primatum habui: et omnium excellentium, et humilium corda virtute calcavi: et in his omnibus requiem quaesivi, et in haereditate Domini morabor.

℟. Felix es, sacra Virgo Maria, et omni laude dignissima: * Ex qua ortus est Sol justitiae, Christus Deus noster, per quem salvati, et redempti sumus.

℣. Maternitatem Beatae Mariae Virginis cum gaudio celebremus. Ex qua.

Lectio II.

Tunc praecepit, et dixit mihi Creator omnium: et qui creavit me, requievit in tabernaculo meo; et dixit mihi: In Jacob inhabita, et in Israel haereditare, et in electis meis mitte radices. Ab initio, et ante saecula creata sum, et usque ad futurum saeculum non desinam, et in habitatione sancta coram ipso ministravi. Et sic in Sion firmata sum, et in civitate sanctificata similiter requievi, et in Jerusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato, et in parte Dei mei haereditas illius, et in plenitudine sanctorum detentio mea.

℟. Sine tactu pudoris inventa es Mater Salvatoris: * Qui coelum, terramque regit, in tua se clausit viscera factus homo.

℣. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. Qui coelum.

Lectio III.

Quasi cedrus exaltata sum in Libano, et quasi cypressus in monte Sion: quasi palma exaltata sum in Cades, et quasi plantatio rosae in Jericho: quasi oliva speciosa in campis, et quasi platanus exaltata sum juxta aquam in plateis. Sicut cinnamomum, et balsamum aromatizans odorem dedi: quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris: et quasi storax, et galbanus, et ungula, et gutta, et quasi libanus non incisus vaporavi habitationem meam, et quasi balsamum non mixtum odor meus. Ego quasi terebinthus extendi ramos meos, et rami mei honoris, et gratiae. Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris.

℟. Multae filiae congregaverunt divitias: tu supergressa es universas: * Speciosa facta es, et suavis in deliciis tuis, Sancta Dei Genitrix.

℣. Sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam sanctam Maternitatem. Speciosa. Gloria Patri. Speciosa.

IN II. NOCTURNO.

℣. Diffusa est gratia in labiis tuis.

℟. Propterea benedixit te Deus in aeternum.

Lectio IV.

Ex Sermone Sancti Leonis Papae.

Serm. 1. de Nativ. Domini.

Virgo Regia Davidicae stirpis eligitur, quae sacro gravidanda foetu, divinam, humanamque prolem prius conciperet mente,

quam corpore: et ne superni ignara consilii ad inusitatos paveret affatus, quod in ea operandum erat a Spiritu Sancto, colloquio discit Angelico: Nec damnum credit pudoris, Dei Genitrix mox futura. Cur enim de conceptionis novitate desperet, cui efficientia de Altissimi virtute promittitur? Confirmatur credentis fides etiam praeeuntis attestatione miraculi. Donatur Elisabeth inopinata foecunditas, ut qui conceptum dederat sterili, daturus non dubitaretur et Virgini. Verbum igitur Dei Filius, qui in principio erat apud Deum, per quem facta sunt omnia, et sine quo factum est nihil, propter liberandum hominem ab aeterna morte factus est homo.

℟. Gloriosae Virginis Mariae Maternitatem dignissimam recolamus: * Cujus Dominus humilitatem respexit, quae, Angelo nuntiante, concepit Salvatorem mundi.

℣. Christo canamus gloriam in hac sacra solemnitate mirabilis Genitricis Dei. Cujus.

Lectio V.

Serm. 2. de Nativ. Dom.

Ingreditur haec infima Jesus Christus Dominus noster de coeli sede descendens, et a paterna gloria non recedens, novo ordine, nova nativitate generatus. Novo ordine, quia invisibilis in suis, visibilis factus est in nostris: incomprehensibilis voluit comprehendi: ante tempora manens, esse coepit in mpore. Nova autem nativitate genitus est, conceptus a Virgine, natus ex Virgine, sine paternae carnis concupiscentia, sine

maternae integritatis injuria; quia futurum hominum Salvatorem talis ortus decebat, qui et in se haberet humanae substantiae naturam, et humanae carnis inquinamenta nesciret. Origo dissimilis, sed natura consimilis: humano usu, et consuetudine, quod credimus, caret: sed divina potestate subnixum est, quod Virgo conceperit, Virgo pepererit, Virgo permanserit.

℞. Benedicta filia tu a Domino, quia per te fructum vitae communicavimus.*Sola sine exemplo placuisti Domino nostro Jesu Christo.

℣. Nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus nostris, et a periculis cunctis libera nos, Sancta Dei Genitrix. Sola.

Lectio VI.

Oportuit, ut primam Genitricis integritatem nascentis incorruptio custodiret, et complacitum sibi claustrum pudoris, et sanctitatis hospitium Divini Spiritus virtus infusa servaret, quae statuerat dejecta erigere, confracta solidare, et superandis carnis illecebris multiplicatam pudicitiae donare virtutem: ut virginitas, quae in aliis non poterat salva esse generando, fieret aliis imitabilis renascendo. Hoc ipsum autem, quod Christus nasci eligit ex Virgine, nonne apparet altissimae fuisse rationis? ut scilicet humano generi natam salutem diabolus ignoraret, et spirituali latente conceptu, quem non alium videret, quam alios, non aliter crederet natum esse, quam ceteros. Quod ut fieret, editus est Christus ex Virgine, quam Spiritus Sanctus foecun-

davit: et cum in omnibus matribus non fiat sine peccati sorde conceptio, haec inde purgationem traxit, unde concepit.

℣. Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui: * Unde hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me?

℟. Respexit humilitatem Ancillae suae; et fecit mihi magna, qui potens est. Unde. Gloria Patri. Unde.

IN III. NOCTURNO.

℣. Fecit mihi magna, qui potens est.

℟. Misericordia ejus a progenie in progenies timentibus eum.

Lectio VII.

Lectio Sancti Evangelii secundum Lucam.

Cap. 2.

In illo tempore. Cum redirent, remansit puer Jesus in Jerusalem, et non cognoverunt Parentes ejus. Et reliqua.

Homilia S. Bernardi Abbatis.

Homil. 1. da laud. Virg. Matris.

Deum, et Dominum Angelorum Maria suum Filium appellat, dicens: Fili, quid fecisti nobis sic? Quis hoc audeat Angelorum? Sufficit eis, et pro magno habent, quod cum sint spiritus ex conditione, ex gratia facti sint, et vocati angeli, testante David: Qui facit Angelos suos spiritus. Maria vero Matrem se agnoscens, Majestatem illam, cui illi cum reverentia serviunt, cum fiducia suum nuncupat filium; nec dedignatur nuncupari Deus, quod esse dignatus est. Nam paulo post subdit Evangelista; Et erat subditus illis. Quis? quibus?

Deus hominibus: Deus, inquam, cui Angeli subditi sunt, cui Principatus, et Potestates obediunt, subditus erat Mariae.

℟. Beata es Virgo Maria Dei Genitrix, quae credidisti Domino: perfecta sunt in te, quae dicta sunt tibi: * Propterea benedixit te Deus in aeternum.

℣. Diffusa est gratia in labiis tuis: intercede pro nobis ad Dominum Deum nostrum. Propterea.

Bened. Cujus festum colimus, ipsa Virgo Virginum.

Lectio VIII.

Mirare utrumlibet, et elige, quod amplius mireris, sive Filii benignissimam dignationem, sive Matris excellentissimam dignitatem. Utrinque stupor, utrinque miraculum. Et quod Deus feminae obtemperet, humilitas absque exemplo; et quod Deo femina principetur, sublimitas sine socio. In laudibus Virginum singulariter canitur, quod sequuntur Agnum, quocumque ierit. Quibus ergo laudibus judicas dignam, quae etiam praeit? Disce homo obedire, disce terra subdi, disce pulvis obtemperare. De Auctore tuo loquens Evangelista: et erat, inquit, subditus illis. Erubesce, superbe cinis. Deus se humiliat, et tu te exaltas? Deus se hominibus subdit, et tu, dominari gestiens hominibus, tuo te praeponis Auctori? * Felix Maria, cui nec humilitas defuit, nec virginitas. Et quidem singularis virginitas, quam non temeravit, sed honoravit foecunditas. Et nihilominus spe-

cialis humilitas, quam non abstulit, sed extulit foecunda virginitas: et incomparabilis prorsus foecunditas, quam virginitas simul comitatur, et humilitas. Quid horum non mirabile? quid non incomparabile? quid non singulare? Mirum vero, si non haesitas in horum ponderatione, quid tua judices dignius admiratione; utrum videlicet potius stupenda sit foecunditas in Virgine, quam integritas: sublimitas in prole, an cum tanta sublimitate humilitas! Nisi quod indubitanter horum singulis praeferenda sunt simul cuncta, et incomparabiliter excellentius est, atque felicius omnia percepisse, quam aliqua. Et quid mirum, si Deus, qui mirabilis cernitur, et legitur in Sanctis suis, mirabilem se exhibuit in Matre sua? Veneramini ergo, conjuges, in carne corruptibili carnis integritatem. Vos, sacrae Virgines, in Virgine foecunditatem. Imitamini omnes homines Dei Matris humilitatem.

℟: Congratulamini mihi omnes qui diligitis Dominum, quia cum essem parvula, placui Altissimo; * Et de meis visceribus genui Deum, et hominem.

℣. Beatam me dicent omnes generationes, quia Ancillam humilem respexit Deus. Et de. Gloria Patri. Et de.

Nona Lect. Hom. Dom. occurr.

Te Deum laudamus.

AD LAUDES, ET PER HORAS.

Antiph. Beata es Virgo Maria, quae omnium portasti Creatorem.

Psalm. Dominus regnavit, etc. *cum reliquis de Domin.*

Antiph. Genuisti, qui te fecit, et in aeternum permanes Virgo.

Antiph. Beatam me dicent omnes generationes, quia Ancillam humilem respexit Dominus.

Antiph. Fecit mihi magna, qui potens est, et Sanctum Nomen ejus.

Antiph. Viderunt eam filiae Sion, et beatam dixerunt, et Reginae laudaverunt eam.

Capitulum. *Eccli. Cap. 24.*

Qui creavit me, requievit in tabernaculo meo; et dixit mihi: In Jacob inhabita, et in electis meis mitte radices.

Hymnus.

Te, Mater alma Numinis,
Oramus omnes supplices,
A fraude nos ut Daemonis
Tua sub umbra protegas.

Ob perditum nostrum genus
Primi parentis crimine,
Ad inclytum Matris decus
Te Rex supremus extulit.

Clementer ergo prospice
Lapsis Adami posteris:
A te rogatus Filius
Deponat iram vindicem.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spiritu
In sempiterna saecula. Amen.

℣. Germinavit radix Jesse: orta est Stella ex Jacob.

℟. Virgo peperit Salvatorem: te laudamus Deus noster.

Ad Benedictus.

Antiph. Sancta Maria, succurre miseris, juva pusillanimes, refove flebiles, ora pro populo, interveni pro Clero, intercede pro devoto femineo sexu: sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam admirabilem Maternitatem.

Oratio.

Deus, qui de Beatae Mariae Virginis utero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti: praesta supplicibus tuis, ut qui vere eam Genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per eumdem.

Deinde fit commem. Dom. occurr.

Ad Horas, Antiph. Cap. ad Tert. et Oratio ut in Laudibus. Reliq. ut in Officio B. Mariae in Sabbato.

Ad Primam in ℟. *brevi.* Qui natus es de M. V.

In II. Vesp. omnia, ut in primis.

Ad Magnificat.

Antiph. Maternitas tua, Dei Genitrix Virgo, gaudium annuntiavit universo mundo: ex te enim ortus est Sol justitiae Christus Deus noster.

Deinde fit commem. Dominic. occurr.

OFFICIUM PURITATIS B. M. V.

Duplex majus.

IN I. VESPERIS.

Antiph. Sicut lilium inter spinas *etc. cum reliquis de Laudibus.*

Psalmi consueti de S. Maria, ut in ejus Officio parvo.

Capitulum. *Sap. cap. 4.*

O quam pulchra est casta generatio cum claritate! immoratalis est enim memoria illius; quoniam et apud Deum nota est, et apud homines.

HYMNUS.

Praeclara custos Virginum,
Intacta Mater Numinis,
Coelestis aulae janua,
Spes nostra, coeli gaudium.
Inter rubeta lilium,
Columba formosissima,
Virga e radice germinans
Nostro medelam vulneri.
Turris draconi impervia,
Amica Stella naufragis,
Tuere nos a fraudibus,
Tuaque luce dirige.
Erroris umbras discute,
Syrtes dolosas amove
Fluctus tot inter, deviis
Tutam reclude semitam.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spiritu
In sempiterna saecula. Amen.

Haec conclusio dicitur in fine omnium Hymnorum hujus Officii.

℣. Cum jucunditate Virginitatem Beatae Mariae semper Virginis celebremus.

℟. Ut ipsa pro nobis intercedat ad Dominum Jesum Christum.

Ad Magnificat.

Antiph. Nihil inquinatum in eam incurrit: candor est lucis aeternae, et speculum sine macula.

Oratio.

Da, quaesumus, omnipotens aeternae Deus, ut purissimae Virginis Mariae integerrimam Virginitatem festiva celebritate venerantes, ejus intercessione puritatem mentis, et corporis consequamur. Per Dominum.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Virginitatem Deiparae celebremus: * Christum ejus Filium adoremus Dominum.

Psalm. Venite, exultemus.

Hymnus.

O Stella Jacob fulgida!
O solis instar splendida
Aurora! qua nil purius
Refulget inter sidera.

Stolis amictae candidis
Tibi catervae Coelitum
Plaudunt, sacraeque Virgines
Laudes perennes concinunt.

Quin obsequentes offerunt
  Ligustra, et alba lilia:
  Candor sed horum vincitur
  Candore casti pectoris.
Nostra Angelorum laudibus
  Abjecta tellus adsonans
  Ad astra voces efferat,
  Et Virginis praeconia.
Jesu, tibi sit gloria,
  Qui natus es de Virgine,
  Cum Patre, et almo Spiritu
  In sempiterna saecula. Amen.

Antiph. et Psal. Noct. ut in ejus Officio parvo.

IN I. NOCTURNO.

℣. Venerunt mihi omnia bona pariter cum illa.

℟. Et innumerabilis honestas per manus illius.

Lectio I.

De Canticis Canticorum.

Cap. 2.

Ego flos campi, et lilium convallium. Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias. Sicut malus inter ligna silvarum, sic dilectus meus inter filios. Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi: et fructus ejus dulcis gutturi meo. Introduxit me in cellam vinariam, ordinavit in me charitatem. Fulcite me floribus, stipate me malis, quia amore langueo. Laeva ejus sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me. Adjuro vos, filiae Jerusalem, per capreas, cervosque camporum,

ne suscitetis, neque evigilare faciatis dilectam, quoadusque ipsa velit. Vox dilecti mei: ecce iste venit saliens in montibus, transiliens colles: similis est dilectus meus capreae, hinnuloque cervorum. En ipse stat post parietem nostrum, respiciens per fenestras, prospiciens per cancellos. En dilectus meus loquitur mihi: Surge, propera, amica mea, columba mea, formosa mea, et veni.

℟. Dilectus meus mihi, et ego illi, qui pascitur inter lilia: * Pulchra es, amica mea, suavis, et decora, sicut Jerusalem, terribilis, ut castrorum acies ordinata.

℣. Una est columba mea, perfecta mea. Viderunt eam filiae Sion, et beatissimam praedicaverunt. Pulchra.

Lectio II. *Cap. 4.*

Quam pulchra es, amica mea, quam pulchra es! oculi tui columbarum, absque eo, quod intrinsecus latet. Capilli tui, sicut greges caprarum, quae ascenderunt de monte Galaad: dentes tui sicut greges tonsarum, quae ascenderunt de lavacro, omnes gemellis foetibus, et sterilis non est inter eas. Sicut vitta coccinea labia tua, et eloquium tuum dulce. Sicut fragmen mali punici, ita genae tuae, absque eo, quod intrinsecus latet. Sicut turris David collum tuum, quae aedificata est cum propugnaculis: mille clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium. Duo ubera tua, sicut duo hinnuli capreae gemelli, qui pascuntur in liliis, donec aspiret dies, et inclinentur

umbrae, vadam ad montem myrrhae, et ad collem thuris. Tota pulchra es, amica mea, et macula non est in te.

℟. Surge, propera, amica mea, columba mea, formosa mea, et veni: * Jam hiems transiit, imber abiit, et recessit: flores apparuerunt in terra nostra.

℣. Surgam, et circuibo civitatem, per vicos, et plateas quaeram, quem diligit anima mea. Jam hiems.

Lectio III.

Veni de Libano, Sponsa mea, veni de Libano, veni: coronaberis de capite Amana, de vertice Sanir, et Hermon, de cubilibus leonum, de montibus pardorum. Vulnerasti cor meum, Soror mea Sponsa, vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum; et in uno crine colli tui. Quam pulchrae sunt mammae tuae, Soror mea Sponsa! Pulchriora sunt ubera tua vino, et odor unguentorum tuorum super omnia aromata. Favus distillans labia tua, Sponsa: mel, et lac sub lingua tua: et odor vestimentorum tuorum, sicut odor thuris. Hortus conclusus, Soror mea Sponsa, hortus conclusus, fons signatus.

℟. Adjuro vos, filiae Jerusalem, si inveneritis dilectum meum, ut nuntietis ei, quia amore langueo. * Qualis est dilectus tuus o pulcherrima mulierum?

℣. Dilectus meus candidus, et rubicundus; electus ex millibus. Talis est dilectus meus; ipse est amicus meus, filiae Jerusalem. Qualis. Gloria Patri. Qualis.

IN II. NOCTURNO.

℣. Post partum, Virgo, inviolata permansisti.

℟. Dei Genitrix, intercede pro nobis.

Lectio IV.

Ex libro S. Ambrosii Episcopi de Virginibus.

Lib. 2. post initium.

Sit vobis tamquam in imagine descripta Virginitas, vitaque Beatae Mariae, de qua, velut in speculo, refulget species castitatis, et forma virtutis. Hinc sumatis licet exempla vivendi; ubi, tamquam in exemplari, magisteria expressa probitatis, quid corrigere, quid effugere, quid tenere debeatis, ostendunt. Primus discendi ardor nobilitas est magistri. Quid nobilius Dei Matre? Quid splendidius ea, quam splendor elegit? Quid castius ea, quae corpus sine corporis contagione generavit?

℟. Beatissima Virgo Maria, hortus conclusus, fons signatus, Regina Angelorum, Domina Mundi: * Per quam Deus descendit in terris, ut homines ascendere mereentur ad coelos.

℣. Ad te elamamus exules filii Evae: recordare nostri, Sanctissima Virgo. Per quam.

Lectio V.

De ceteris ejus virtutibus quid loquar? Virgo erat non solum corpore, sed etiam mente, quae nullo doli ambitu sincerum adulteraret affectum. Corde humilis, verbis gravis, animi prudens, loquendi parcior, legendi studiosior, non in incerto divitiarum, sed in preces pauperis spem

reponens: intenta operi, verecunda sermone, arbitrum mentis, solita non hominem, sed Deum quaerere: nullum laedere: bene velle omnibus, fugere jactantiam, rationem sequi, amare virtutem.

℟. Beata Maria tantae extitit puritatis, ut Mater Domini esse mereretur. * Deus, quam elegerat, creavit: de qua crearetur, elegit.

℣. Ipsa est Stella ex Jacob, cujus radius universum orbem illuminat. Deus.

Lectio VI.

Ex Sancto Petro Chrysologo.

Serm. 143.

Haec dedit coelis gloriam, terris Deum, fidem gentibus, finem vitiis, vitae ordinem, moribus disciplinam. Gratiam, quam detulit Angelus, accepit Virgo, salutem saeculis redditura. Vere benedicta Virgo, quae et Virginitatis possidet decus, et Matris dignitatem. Vere benedicta, quae, et superni conceptus meruit gratiam, et servavit integritatis coronam. Vere benedicta, quae, et divini germinis suscepit gloriam, et Regina extitit totius castitatis.

℟. Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco? Spiritus Sanctus superveniet in te: * Virtus Altissimi obumbrabit tibi: ideoque, * Quod nascetur ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei.

℣. Dixit autem Maria: Ecce ancilla Domini: fiat mihi secundum verbum tuum. Virtus. Gloria Patri. Quod nascetur.

IN III. NOCTURNO.

℣. Invenisti gratiam apud Deum.

℟. Sancta Dei Genitrix Virgo Immaculata.

Lectio VII.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Cap. 1.

In illo tempore: Missus est Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth, ad Virginem desponsatam viro. Et reliqua.

Homilia Sancti Bernardi Abbatis.

Homil. 2. super Evang. Missus est.

Novum canticum illud, quod solis dabitur in Regno Dei cantare Virginibus, ipsam Virginum Reginam, immo primam inter ceteras esse cantaturam, nemo est, qui ambigat. Puto autem illam, praeter illud, quod solis, licet cum omnibus tamen Virginibus ei, ut dixi, commune erit, dulciori quodam, atque elegantiori carmine laetificaturam esse civitatem Dei. Hujus itaque dulcisonos depromere, vel exprimere modulos, ne ipsarum quidem Virginum ulla digna invenietur, quia merito decantandum reservabitur illi, quae sola de partu, et partu divino gloriatur. Gloriatur, dixi, de partu, non in se, sed in ipso, quem peperit. Deus siquidem, Deus enim est, quem peperit: et qui Matrem suam in coelestibus donaturus erat gloria singulari, in terris praevenire curavit gratia, quae videlicet ineffabiliter, et intacta conciperet, et pareret incorrupta.

℟. Egredietur Virga de radice Jesse, et

flos de radice ejus ascendet. * Ecce Virgo concipiet, et pariet Filium, et vocabitur nomen ejus Emmanuel.

℣. Joseph fili David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spiritu Sancto est. Ecce.

Bened. Cujus festum colimus, ipsa Virgo Virginum etc.

LECTIO VIII.

Deum hujusmodi decebat nativitas, qua nonnisi de Virgine nasceretur. Talis congruebat et Virgini partus, ut non pareret, nisi Deum. Proinde Factor hominum, ut homo fieret nasciturus de homine, talem sibi ex omnibus debuit deligere, immo condere Matrem, qualem et se decere sciebat, et sibi noverat placituram. Voluit itaque esse Virginem, de qua immaculata immaculatus procederet, omnium maculas purgaturus. Voluit et humilem, de qua mitis, et humilis corde prodiret, harum in se virtutum necessarium omnibus, saluberrimumque exemplum ostensurus. Dedit Virgini partum, qui ei jam ante, et virginitatis inspiraverat votum, et humilitatis praerogaverat meritum. Ut igitur, quae Sanctum Sanctorum conceptura erat pariter, et paritura, sancta esset corpore, accepit donum virginitatis; ut esset et mente, accepit donum humilitatis. * O admirabilem, et omni honore dignissimam Virginem! O Feminam singulariter venerandam, super omnes feminas admirabilem, parentum reparatricem, posterorum vivificatricem!

Missus est Angelus ad Virginem, virginem carne, virginem mente, virginem professione, virginem denique, qualem describit Apostolus, mente, et corpore sanctam. Nec noviter, nec fortuito inventam, sed a saeculo electam, ab Altissimo praecognitam, et sibi praeparatam, ab Angelis servatam, a Patribus praefiguratam, a Prophetis promissam.

℟. Beata Dei Genitrix Maria, templum Domini, sacrarium Spiritus Sancti: * Sola sine exemplo placuisti Domino nostro Jesu Christo.

℣. Genuisti, qui te fecit, et in aeternum permanes Virgo. Sola. Gloria Patri. Sola.

Nona Lect. Homil. Dominicae occurr.

Te Deum laudamus.

AD LAUDES, ET PER HORAS.

Antiph. Sicut lilium inter spinas, sic amica inter filias.

Psalm. Dominus regnavit etc. *cum reliq. de Dom.*

Antiph. Dilectus meus mihi, et ego illi, qui pascitur inter lilia.

Antiph. Quam pulchra es, amica mea, quam pulchra es!

Ant. Una est columba mea, perfecta mea.

Antiph. Viderunt eam filiae Sion, et beatissimam praedicaverunt.

Capitulum.

O quam pulchra est casta generatio cum claritate! immortalis est enim memoria illius; quoniam et apud Deum nota est, et apud homines.

Hymnus.

O Gloriosa Virginum,
Sublimis inter sidera
Qui te creavit, parvulum
Lactente nutris ubere.
Quod Heva tristis abstulit,
Tu reddis almo germine;
Intrent ut astra flebiles,
Coeli recludis cardines.
Tu Regis alti janua,
Et aula lucis fulgida:
Vitam datam per Virginem
Gentes redemptae plaudite.
Jesu; tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spiritu,
In sempiterna saecula. Amen.

℣. Specie tua, et pulchritudine tua.
℟. Intende, prospere procede, et regna.

Ad Benedictus.

Antiph. Sancta, et immaculata Mariae Virginitas! Quibus te laudibus efferam, nescio: quia per te Redemptorem nostrum suscepimus Dominum nostrum.

Oratio.

Da, quaesumus, omnipotens aeterne Deus, ut purissimae Virginis Mariae integerrimam Virginitatem festiva celebritate venerantes, ejus intercessione puritatem mentis, et corporis consequamur. Per Dominum.

Ad Prim. in ℟. *br. dic.* Qui natus es de M. V. *Ad Hor. Ant. Cap. ad Tert. et Orat. ut supra: rel. ut in Off. B. M. in Sabbato.*

In II. Vesperis omnia, ut in primis.

Ad Magnificat.

Ant. Beata Dei Genitrix Maria, Virgo perpetua, Sacrarium Spiritus Sancti : sola sine exemplo placuisti Domino nostro Jesu Christo.

Dominica IV. post Kal. Octobris

IN FESTO

B. M. V. TITUL. AUXIL. AGONIZ.

Duplex majus.

IN I. VESPERIS.

Omnia, ut in Officio parvo B. M. V. praeter ea, quae sequuntur.

℣. Dignare me laudare te, Virgo sacrata.

℟. Da mihi virtutem contra hostes tuos.

Antiphona ad Magnificat.

Sancta Maria, succurre miseris, juva pusillanimes, refove flebiles, ora pro populo, interveni pro Clero, intercede pro devoto femineo sexu; sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam sanctam festivitatem.

Oratio.

Deus, qui Unigenito tuo pendenti in Cruce pro animarum salute Genitricem Virginem Mariam adesse voluisti : fac ut nos in extremo vitae periculo constituti ejus intercessione adjuvemur, et aeterna praemia consequi mereamur. Per eumdem Dominum.

In fine Hymn. Complet. et Horar. diei sequ. dicit. Jesu .... Qui natus es de Virgine.

AD MATUTINUM.

Invit. Sancta Maria Dei Genitrix Virgo,* Intercede pro nobis.

Hymn. Antiph, Psalm. et ℣℣. *Noctur. ut in Off. parv. B. M. V.*

Lection. I. Nocturn. cum ℟℟. *ut in pag. 183. Lect. II. Noct.* Dei Filius, *ut in die 12. Sept. de 5. die infr. Oct. Nativ. B. M.* ℟℟. *vero cum Lect. III. Noct. ut in Fest. ad Nives die 5. August. vel ut in Fest. de Mercede die 24. Septemb.*

Ad Laudes, et per Horas.

Antiph. Dum esset Rex etc. *ut in Off. B. M. V. in Sabb. Psalm.* Dominus regnavit etc. *cum reliq. de Domin. Capit.* Ab initio etc. *Hymn.* O Gloriosa Virginum etc. *ut in eod. Offic.*

℣. Diffusa est gratia in labiis tuis.

℟. Propterea benedixit te Deus in aeternum.

Antiph. ad Benedictus.

Beata es, Maria, quae credidisti: perficientur in te, quae dicta sunt tibi a Domino, alleluja.

Oratio. Deus, qui Unigenito etc. *ut supr.*

In ℟. *brev. ad Prim. dicit.* Qui natus es de Maria Virgine.

Ad Hor. Antiph. Capit. et ℣℣. *ut in Off. B. M. in Sabb. praeter Orat. prop. ut supra.*

In II. Vesperis.

Omnia dicunt ut in primis, praeter Antiph. ad Magnif.

Beatam me dicent omnes generationes, quia ancillam humilem respexit Deus.

Die X. Mensis Decembr.

IN FESTO

TRANS. ALMÆ DOMUS LAURET. B. MARIAE VIRGINIS.

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Antiph. Domum tuam etc. *cum reliq. de Laudibus.*

Psalm. Dixit Dominus etc. *cum reliquis Ps. ut in Officio parvo B. M. Virginis.*

Capitulum. *Eccli.* 24.

In omnibus requiem quaesivi, et in haereditate Domini morabor. Tunc praecepit, et dixit mihi Creator omnium: et qui creavit me, requievit in tabernaculo meo.

Hymnus. Ave maris stella.

℣. Haec est domus Domini firmiter aedificata.

℟. Bene fundata est supra firmam petram.

Ad Magnificat.

Antiph. Sanctificavit Dominus tabernaculum suum: quia haec est domus Dei, in qua invocabitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dominus.

Oratio.

Deus, qui Beatae Mariae Virginis Domum per Incarnati Verbi mysterium misericorditer consecrasti, eamque in sinu Ecclesiae tuae

mirabiliter collocasti: concede, ut segregati a tabernaculis peccatorum, digni efficiamur habitatores Domus sanctae tuae. Per eumdem.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Salvatorem mundi in domo Virginis de Spiritu Sancto conceptum,* Venite, adoremus.

Psalm. Venite exultemus.

Hymnus. Coelestis Urbs Jerusalem etc. *prout in Offic. Dedic. Ecclesiae.*

IN I. NOCTURNO.

Antiph. Elevata est magnificentia tua super coelos.

Psalm. Domine, Dominus noster etc. *cum reliq. Ps. ut in Offic. parvo B. M. V.*

Antiph. In sole posuit tabernaculum suum, et ipse tamquam sponsus procedens de thalamo suo.

Antiph. Quis ascendet in montem Domini? aut quis stabit in loco sancto ejus? Innocens manibus, et mundo corde.

℣. Domum tuam, Domine, decet sanctitudo.

℞. In longitudinem dierum.

Lectio I.

De Libro tertio Regum. *Cap. 8.*

Stetit autem Salomon ante Altare Domini in conspectu Ecclesiae Israel, et expandit manus suas in coelum, et ait: Ergone putandum est, quod vere Deus habitet super terram? Si enim coelum, et coeli coelorum te capere non possunt, quanto magis domus haec quam aedificavi. Sed respice ad orationem servi tui, et ad preces ejus, Domine Deus

meus : audi hymnum , et orationem, quam servus tuus orat coram te hodie : ut sint oculi tui aperti super domum hanc nocte , ac die: super domum , de qua dixisti : Erit nomen meum ibi : ut exaudias deprecationem servi tui , et populi tui Israel, quodcumque oraverint in loco isto; et exaudies in loco habitaculi tui in coelo , et cum exaudieris , propitius eris.

℟. Vidi speciosam , sicut columbam , ascendentem desuper rivos aquarum: cujus inaestimabilis odor erat nimis in vestimentis ejus : * Et sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum, et lilia convallium.

℣. Quae est ista , quae ascendit per desertum , sicut virgula fumi, ex aromatibus myrrhae , et thuris ? Et sicut.

Lectio II.

Si fugerit populus tuus Israel inimicos suos , (quia peccaturus est tibi) et agentes poenitentiam, et confitentes nomini tuo, venerint , et oraverint, et deprecati fuerint in domo hac : exaudi in coelo , et dimitte peccatum populi tui Israel , et reduces eos in terram, quam dedisti patribus eorum. Si clausum fuerit coelum , et non pluerit propter peccata eorum , et orantes in loco isto, poenitentiam egerint nomini tuo , et a peccatis suis conversi fuerint propter afflictionem suam: exaudi eos in coelo, et dimitte peccata servorum tuorum , et populi tui Israel : et ostende eis viam bonam, per quam ambulent, et da pluviam super terram tuam , quam dedisti populo tuo in possessionem.

℟. Quae est ista, quae ascendit, sicut aurora consurgens, pulchra, ut luna, electa, ut sol,* Terribilis, ut castrorum acies ordinata?

℣. Filia Sion tota formosa, et suavis es, pulchra, ut luna, electa, ut sol. Terribilis.

Lectio III.

Si quis cognoverit plagam cordis sui, et expanderit manus suas in domo hac, tu exaudies in coelo in loco habitationis tuae, et repropitiaberis, et facies, ut des unicuique secundum omnes vias suas, sicut videris cor ejus, (quia tu nosti solus cor omnium filiorum hominum) ut timeant te cunctis diebus, quibus vivuntsuper faciem terrae, quam dedisti patribus nostris. Insuper et alienigena, qui non est de populo tuo Israel, cum venerit de terra longinqua propter nomen tuum (audietur enim nomen tuum magnum, et manus tua fortis, et brachium tuum extentum ubique) cum venerit ergo, et oraverit in hoc loco, tu exaudies in coelo, in firmamento habitaculi tui, et facies omnia, pro quibus invocaverit te alienigena: ut discant universi populi terrarum nomen tuum timere, sicut populus tuus Israel, et probent, quia nomen tuum invocatum est super domum hanc.

℟. Quae est ista, quae processit, sicut sol, et formosa, tamquam Jerusalem? * Viderunt eam filiae Sion, et beatam dixerunt, et Reginae laudaverunt eam.

℣. Et sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum, et lilia convallium. Viderunt eam. Gloria Patri. Viderunt.

IN II. NOCTURNO.

Antiph. Diffusa est gratia in labiis tuis: propterea benedixit te Deus in aeternum, et in saeculum saeculi.

Antiph. Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Antiph. Homo natus est in ea; et ipse fundavit eam Altissimus.

℣. Domine dilexi decorem domus tuae.

℟. Et locum habitationis gloriae tuae.

Lectio IV.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Sermone 52. de divers.

Sapientia, quae Dei erat, et Deus erat, de sinu Patris ad nos veniens, aedificavit sibi domum, ipsam scilicet Matrem suam Virginem Mariam, in qua septem columnas excidit. Quid est in ea septem columnas excidere, nisi ipsam dignum sibi habitaculum fide, et operibus praeparare? nimirum ternarius numerus ad fidem propter Sanctam Trinitatem, quaternarius pertinet ad mores propter quatuor principales virtutes. Quod autem in Beata Maria Sancta Trinitas fuerit, dico per praesentiam majestatis, ubi solus Filius erat per susceptionem humanitatis, testatur Nuntius coelestis, qui ei arcana mysteria reserans, ait: Ave gratia plena, Dominus tecum: et post pauca: Spiritus Sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi. Ecce habes Dominum, habes virtutem Altissimi, habes Spiritum Sanctum, habes Patrem, Filium, et Spiritum Sanctum.

℟. O quam metuendus est locus iste! *

Vere, non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta coeli.

℣. Haec est domus Domini firmiter aedificata; bene fundata est supra firmam petram. Vere.

Lectio V.

Utrum autem et quatuor principales virtutes, tamquam quatuor columnas possederit, inquisitione dignum videtur. Primum ergo videamus, an fortitudinem habuerit. Quae nimirum virtus quomodo illi abesse potuit, quae abjectis saecularibus pompis, spretisque voluptatibus carnis, soli Deo in virginitate vivere proposuit? Ni fallor, haec Virgo est, quae apud Salomonem legitur: Mulierem fortem quis inveniet? procul, et de ultimis finibus pretium ejus. Porro, quod temperans, et justa fuerit, ex Angeli collocutione, et sui ipsius responsione, luce clarius comprobamus. Salutata quippe tam venerabiliter ab Angelo: Ave gratia plena, Dominus tecum: non se extulit, quasi quae ex singulari gratiae privilegio benediceretur, sed siluit, et qualis esset insolita haec salutatio, secum cogitavit. Qua in re, quid, nisi temperans fuit? at vero, cum de coelestibus mysteriis ab eodem Angelo doceretur, diligenter quaesivit, quomodo conciperet, et pareret, quae virum utique non cognosceret: et in hoc sine dubio prudens extitit.

℟. Fundata est domus Domini supra verticem montium, et exaltata est super omnes colles: *Et venient ad eam omnes gentes, et dicent: Gloria tibi, Domine.

℣. Venientes autem venient cum exultatione, portantes manipulos suos. Et venient.

Lectio VI.

Justitiae autem praesefert insigne, ubi se ancillam Domini confitetur: nam quod justorum sit confessio, testatur, qui ait: Verumtamen justi confitebuntur nomini tuo. Fuit igitur Beata Virgo Maria fortis in proposito, temperans in silentio, prudens in interrogatione, justa in confessione. His itaque quatuor morum columnis, et tribus fidei praedictis, extruxit in ea sibi domum Sapientia coelestis, quae adeo mentem ejus replevit, ut de plenitudine mentis foecundaretur et caro. Ipsius autem Virginis natalis Domus divinis mysteriis consecrata, Angelorum ministerio ab Infidelium potestate, in Dalmatiam prius, deinde in Agrum Lauretanum Picenae Provinciae translata fuit, sedente Sancto Coelestino quinto: eamdemque ipsam esse, in qua Verbum caro factum est, et habitavit in nobis, tum Pontificiis Diplomatibus, et celeberrima totius orbis veneratione, tum continua miraculorum virtute, et coelestium beneficiorum gratia comprobatur. Quibus permotus Innocentius duodecimus, quo ferventius erga Matris amantissimae cultum fidelium memoria excitaretur, ejusdem Sanctae Domus Translationem anniversaria solemnitate in tota Piceni Provincia veneratam, Missa etiam, et Officio proprio celebrari praecepit.

℟. Domus mea domus orationis vocabitur, dicit Dominus: in ea omnis, qui pe-

tit, accipit, et qui quaerit, invenit, * Et pulsanti aperietur.

℣. Petite, et accipietis: quaerite, et invenietis. Et pulsanti. Gloria. Et pulsanti.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Tollite hostias, et introite in atria ejus: adorate Dominum in aula sancta ejus.

Ant. Viderunt omnes populi gloriam ejus.

Ant. Cantate Domino canticum novum, quia mirabilia fecit Dominus, alleluja.

℣. Domum tuam, Domine, decet sanctitudo.

℟. In longitudinem dierum.

Lectio VII.

Lectio Sancti Evangelii secundum Lucam.

Cap. 1.

In illo tempore: Missus est Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen virginis Maria. Et reliqua.

Homilia S. Bernardi Abbatis.

Ex Homilia 1. super Ev. Missus est.

Quae est haec Virgo tam venerabilis, ut salutetur ab Angelo; tam humilis, ut desponsata sit fabro? Pulchra permixtio virginitatis, et humilitatis! nec mediocriter placet Deo illa anima, in qua et humilitas commendat virginitatem, et virginitas exornat humilitatem: sed quanta, putas, veneratione digna est, in qua humilitatem exaltat foecunditas, et partus consecrat virginitatem? Audis virginem, audis humilem? laudabilis virtus virginitas, sed magis necessaria humilitas; illa consulitur, ista praecipitur.

℟. Diffusa est gratia in labiis tuis : * Propterea benedixit te Deus in aeternum.

℣. Myrrha, et gutta, et casia a vestimentis tuis, a domibus eburneis ; ex quibus te delectaverunt filiae Regum in honore tuo. Propterea.

LECTIO VIII.

Ex Homilia 2. super eodem loco.

Missus est, inquit, Angelus ad Virginem, virginem carne, virginem mente, virginem professione, virginem denique, qualem describit Apostolus, mente, et corpore sanctam ; nec noviter, nec fortuito inventam, sed a saeculo electam, ab Altissimo praecognitam, et sibi praeparatam, ab Angelis servatam, a Patribus praefiguratam, a Prophetis promissam, ut pauca loquar de pluribus, quam sibi aliam praedixisse Deus videtur, quando ad serpentem ait : Inimicitias ponam inter te, et mulierem? Etsi adhuc dubitas, an de Maria dixerit, audi, quod sequitur : Ipsa conteret caput tuum : cui haec servata victoria est, nisi Mariae?

℟. Beata es Virgo Maria, Dei Genitrix, quae credidisti Domino : perfecta sunt in te, quae dicta sunt tibi : ecce exaltata es super choros Angelorum : * Intercede pro nobis ad Dominum Deum nostrum.

℣. Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum. Intercede. Gloria Patri. Intercede.

LECTIO IX.

Et ingressus Angelus ad eam, dixit: Ave gratia plena, Dominus tecum. Quo ingressus ad eam? Puto in Sacrarium pudici cu-

biculi, ubi illa fortassis clauso super se ostio orabat Patrem in abscondito. Solent Angeli adstare orantibus: et delectari in his, quos vident levare puras manus in oratione. Holocaustum sanctae devotionis gaudent se offerre Deo in odorem suavitatis. Mariae autem orationes quantum placuerint in conspectu Altissimi, Angelus indicavit, qui ingressus ad eam tam reverenter salutavit.

AD LAUDES, ET PER HORAS.

Antiph. Domum tuam, Domine, decet sanctitudo in longitudinem dierum.

Psalm. Dominus regnavit *etc. cum reliq. Psalm. de Dominica.*

Antiph. Domus mea, Domus orationis vocabitur: in ea omnis, qui petit, accipit, et qui quaerit, invenit, et pulsanti aperietur.

Antiph. Propter domum Domini Dei nostri quaesivi bona tibi.

Antiph. Domine Deus exaltasti super terram habitationem meam.

Antiph. Domum majestatis meae, et locum pedum meorum glorificabo.

Capitulum. *Eccli. 24.*

In omnibus requiem quaesivi, et in haereditate Domini morabor. Tunc praecepit, et dixit mihi Creator omnium: et qui creavit me, requievit in tabernaculo meo.

Hymnus. Alto ex Olympi *etc. ut in commu. Dedic. Ecclesiae.*

℣. Introibimus in tabernaculum ejus.

℟. Adorabimus in loco, ubi steterunt pedes ejus.

Ad Benedictus.

Antiph. Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum eis, et ipsi populus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eorum Deus.

Ad Prim. In ℟. *br. dic.* ℣. Qui natus es de M. V.

Ad Tertiam.

℟. *brev.* Hic domus Dei est, * Et porta Coeli. Hic domus.

℣. Et vocabitur aula Dei. Et porta. Gloria Patri. Hic domus.

℣. Domine dilexi decorem domus tuae.

℟. Et locum habitationis gloriae tuae.

Ad Sext. Cap. Et sic, *ut in Off. B. M.*

℟. *brev.* Domine, * Dilexi decorem domus tuae. Domine.

℣. Et locum habitationis gloriae tuae. Dilexi. Gloria Patri. Domine.

℣. Domum tuam, Domine, decet sanctitudo.

℟. In longitudinem dierum.

Ad Non. Cap. In plateis, *ut in Off. B.M.*

℟. *brev.* Domum tuam Domine, * Decet sanctitudo. Domum tuam.

℣. In longitudinem dierum. Decet sanctitudo. Gloria Patri. Domum.

℣. Hic domus Dei est, et porta coeli.

℟. Et vocabitur aula Dei.

In 2. Vesp. omn. ut in 1. praet. Ant. ad Magnif.

O quam metuendus est locus iste! Vere non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta coeli.

INDEX

OFFICIOR. D. N. J. C. ET B. M. V.

quae in hoc Volumine continentur.

OFFICIA